

EGYETÉRTÉS

Műfajtól értes: Egyszer 100 koroná. /Évente 10 koroná.
Hogyedre 9 koroná. Egy hónapra 8 koroná és 100.
Egyre 1000 helyben 10 évtől 10 000.

Dr. PAP ZOLTÁN **ÖTVÖS KÁROLY**

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 88.
TELEFON-SZÁM: 788.
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 788.

Az orvos.

Budapest, május 26.

Bizonyos, hogy ha a história foglalozni fog gróf Andrássy Gyula alkotó munkájával, miniszteri működésének értékével, azt fogja legnagyobb szeretettel megjelölni, mely a községi közegészségügyi szolgálat rendezéséhez kapcsolódik.

Nagyobbat, fontosabbat, használhatóbbat bizonyára alkotott már és még alkotni is fog Andrássy Gyula; de ez a törvényjavaslata lesz az, melyben a kulturérettség és a humanisztikus érzés a legnagyobb mértékben fog megtaláltni. Mikor ugyanis egy ország eljutott arra a pontra, hogy vezetőférfiai a közegészségügygel nem egy-két rendeletben, hanem szerves, egységes törvényjavaslatban foglaloznak, akkor az az ország befordult a kultúra országújtára. Nem az irodalom, nem a tudományos testületek száma, nem is a hadsereg harczratermettségének foka jelöli meg valamelyik nép műveltségének színvonalát, hanem az, hogy mennyi dezinficiáló szert használ s az, hogy beteghez nem papot, de orvost hívat.

Hogy ez mennyire igaz, ragyogó példa rá XIV. Lajos kora. Irodalom, tudomány, műveltség úgy virágzott ebben a korban, mint az út szélén a kankalin. A mit akkor termeltek, még ma is a könyvtár diszhelyét foglalja el. De ugyan-

akkor, mikor az enciklopédisták valóságossággal az eget ostromolták, Molière színjátékai pedig megrészegítették a lelkeket, ugyanakkor a nagy király palotája (az istenadta nép kunyhójáról nem is szólva) piszkos volt, a márványtermekben szemét hevert, az edények tisztátalanok voltak, az urak és hölgyek pedig esztendőig nem fürödtek. Hogy a nép (és ez a példa rávág akármelyik országra) micsoda szennyben élt, a betegségek micsoda rettenetes pusztításokat vittek véghez, könnyen elképzelhető.

A kultúra derengését tehát nem a széplitteratura, hanem a közegészségügy állapota jellemzi. Hogy pedig a közegészségügy milyen, erre azt lehetne felteni: mondd meg, milyen helyzetben vannak orvosaitok, megmondom, milyen a közegészségügyetek. Nos a magyar orvosok helyzete kutyahelyzet volt. Erről pirulás nélkül igazán nem lehet írni. Rettenetes a büne ezen a téren úgy az államnak, mint a társadalomnak. Gyerek-lájdinandok számára mernek fizetés-föl-emelést kérni, akkor, mikor az országban százával vannak orvosok, kiknek jövedelme az ezerötszáz koronát meg nem üti.

Orvos és katonatiszt! Nem alacsonyítjuk le ezt a lapot azzal, hogy arról írjunk, melyeknek a munkája hasznosabb, emberibb, nagyobb, magasztosabb, tisztább, fölségesebb. Csak azt jegyezzük

meg, hogy az orvos laboránsának több tudással, intelligenciával, éleslátással kell bírnia, mint amennyit a katonatiszti vizsgán a jelöltől megkívánnak. És mégis, a katonatiszt előbbrevaló. Andrássy és illusztris munkatársáé Hadik János államtitkáré az érdem, nekik dukál a hála, hogy az orvosokról egyáltalában meg nem feledkeztek. Ők tudják, mit jelent az orvos a nemzet életében. Jól szituált, hivatását szabadon gyakorolható orvos olyan áldás a nép számára, amilyent semmiféle institúció nem pótolhat. Ahol babona, fanatizmus, piszkos és betegség állattá alacsonyította az embereket, egy jó doktor egy darab egészséges, virágzó földet tud teremteni, melyen gondolkodó emberek élnek.

A belügyminiszter megtette e czél felé az első lépést. Bizonyos, hogy javaslata nem olyan javadalmazásban részesíti a községi- és körorvosokat, mint ahogy szeretne volna, vagy ahogy az orvosok megérdemelnék. De már egymagában véve az, hogy a községi és körorvosok fizetését az állam magára vállalja és az orvosok jó részét visszahuzza a kétségbeesés szélére, olyan tett, melyet nem lehet eléggé magasztalni.

Ezerhatszáz korona minimális fizetés bizony nem sok egy orvosnak. De ha elgondoljuk, mennyit kellett küzdenie Andrássynak és Hadiknak, míg a tiszt

A fehér ruha.

Írta: Francois Coppée.

A brazíliaiak arczuk fakó dohányszínével, vastag aranylánczaikkal és reis-bankjegyekkel tömött erszényükkal azt hiszik, hogy Páriszt már ismerik, ha megnézték egy operett-előadást, egyszer kikocsiztak a Bois de Boulogneba s egy izben megvacsoráztak egy őjjeli vendéglőben. Mi pedig oly jó bolondok vagyunk, hogy mindenkinek odaadományozzuk a „párisi” czímet, aki rögtön megért egy szójátékot s tudja, hogy egy-egy divatos szépségnek mennyi az ára. A valóságban pedig egy megfigyelőnek egész élete sem volna elegendő arra, hogy megismerje ezt a rengeteg világvárost, melyben minden városrésznél, minden utcánál megvan a maga sajátos színezete, a maga eredeti jellege. Az itt található alakok különbözősége annyira szembeötlő, hogy azoknak átültetése valamely másik városrészbe egyenesen határos a lehetetlenséggel. Tessék elképzelni a járdataposó meglepetését, ha véletlenül áthaladni látna az akadémia békés udvarán egy ügynököt a tőzsde környékéről!

A nagy város utcái képeinek ez a végtelen sokfélesége az igazi, őspárisi számára kimeríthetetlen forrása az érdeklődésnek, s ha ez csak valamelyes képzelettel van megáldva, benyomásai oly frissek és élénke, mint az előző este a városba érkezett idegenéi.

Magam is, aki Párisban születtem, megszakítás nélkül itt laktam, s mint Alfred de Musset, panaszkodhatnám, hogy minden járdakövét ismerem, gyakran elcsodálkozom felfedezéseimen, miket kalandos sétáim alkalmával teszek. Így egy izben a gobelinyár mögött megtaláltam

egy velencei csatorna mélabus hangulatát, Grenelieben pedig két lépésnyire a Champ de Mars-tól Kairónak egy napfényben izzó piacát, valódi színteret Kléber tábornok meggyilkoltatásának, kit a fanatikus Suleiman el-Habbi hat törzsürással megölt.

Mikor beköltöztem a St-Germain külvárosnak abba a csendes zugába, melyben tíz év óta lakom, csakhamar megszerettem az oly csendes, csaknem falusias Rue Rousselet-t, mely éppen házam kapuinál kezdődik. A tizenhetedik században „Tehenek utjáj”-nak hívták, s nem volt egyéb rövid zsákutcánál; de néhány előkelő ur már benne építette fel nyaralóját s itt, az elmegyógyintézet közelében, halt meg de la Sablière asszony is, Lafontaine kítőnö barátja. — Egy mult századbeli palotából lett az istenes szent János testvéreinek kórháza is a Rue Qudinot sarkán, s szép kertjüknek fái tulnőtték a vén, rozoga falat, mely a Rue Rousseletnek csaknem egész jobboldalán végigvonul. A másik oldalán szegényes, kézmivesektől s kishivatalnoktól lakott házak állnak, melyekből a kórház kertjére nyílik kilátás. A Rousselet-utca kövezete igen rossz, a járda luxusát csak helyenkint ismerik benne; ez az utca egyike volt az utolsóknak, melyekből eltávolították a vén olajlámpákat. Üzlet csak kevés van benne, s ezek is a legszerényebb fajtájából: a varga boltja, aki ócska cipőt árul; az auvergnei szénkereskedő sötét pinczeoduja; a csapszék az utca sarkán ezzel a klasszikus czéggel: „A jó sarokhoz”, s néhány homályos fűszerbolt, hol üvegedényekben vénül az árpacukor, mely már husz év óta megolvad nyarankint s megfagy télen, mellette Epinal-féle képes ívek — huszárak az 1840. évi egyenruhában, vagy a bolygó zsidó hiteles, rettenetesen tintafoltos, a híres elégia strófáival övezett arczképe. — A

ruhákat az ablakban szárítják, a tócsákban baromfi üdül. Az ember azt hihetné, hogy egy távoli vidéki városban van, egyikében ama külvárosoknak, melyek kivezetnek a mezőre, ahol a város megint faluvá lesz.

Mivel a Rue Rousseletben alig negyed-óránként jár kocszi, az utca közepén engedik játszani a gyerekeket, kik a néplakta városnegyedekben rengeteg számban vannak, mert a szegény ember termékeny s mitsem tud Malthus tanairól. A fiuk és leányok ellátása nem igen okoz neki gondot, mert tizenkét éves korukban tanoncznak adja őket, tizenhat éves korukban pedig már megkeresik kenyerüket. A munkásházartásban nem az a jelszó, ami a „Gabriele”-ben:

Ha bőven megvan minden más egyéb,
Ugy gyermek is jöhet — de nem elébb!

A falmélyedésben álló rozoga szekér alatt pompás golyójáték esik, s valóban bámulatos, hogy e mellett mennyi nadrág megy tönkre! Négy óraker, a rue vanneubeli apáczaiskola zárta után, az utca nyüzsg a sok gyerektől. A gyakori látásból valamennyit ismerem s rájuk mosolygok. Már én sem vagyok ismeretlen előttük, gyakran megzavarnak álmodozásomban, s felelnem kell egy-egy udvarias „jó napot”-ra, melyet egy-egy kereksapkás csintalan leány, vagy egy-böbügögös ficzkó felém kiált.

Urnapián, mikor a kapubejáratokban felállítják a kis kápolnákat, melyekben fehér asztalkendő helyettesíti az oltárterítőt, s arra ráállítják a boldogságos szűz gipszszobrát, három szál rózsát egy pohár vízben és két kicsiny ólomgyertyatartót, utánam futnak tálcájukkal, melybe vidám csörömpöléssel hull bele az én két sous-os pénzdarabom. Már úgy bánnak velem, mint a szomszédal, a jóbaráttal szokás,

BELA KRISTÓF

Falkogen

ók és akok

men Mór,

borovicska

modern

Andor és társa

A cím

ALÓ

Sándornál

VI. ker.

urak fizetéstöbbletéből és egyéb kontemplált katonai terhekből lecsiphették azt e summát, akkor ezt a kis összeget is soknak kell találnunk.

Minden művelt ember, mindenki, aki a kulturális haladásért lelkesedni tud, a belügyminiszter legújabb törvényjavaslatát azzal a szeretettel fogja fogadni, amilyen szeretettel azt megkonczipiálták.

Budapest, május 26.

Andrássy a választóijgról. Mint már jelentettük, gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a képviselőház holnapi, szerdai ülésén fog válaszolni Mezőfi Vilmosnak, a választói jog reformja tárgyában hozzá intézett interpellációira. Értésülésünk szerint a belügyminiszter ez alkalommal a tervezett reform részleteire nem terjeszkedik ki, hanem kizárólag a benyújtás határideje felől kíván nyilatkozni.

A képviselőház munkarendje. Kilencz délutáni ülés után a képviselőház ma délelőtt befejezte a költségvetés tárgyalását. Wekerle Sándor miniszterelnök ma a Ház elé terjesztette a költségvetési felhatalmazásról szóló törvényjavaslatot, melyet a Ház már a legközelebbi napokban tárgyalás alá vesz. Holnap délelőtt 10 órakor a Ház ülést tart, melynek napirendjén a munkásügyi, mentelmi- és igazságügyi bizottság jelentései szerepelnek. A napirend után gróf Andrássy Gyula belügyminiszter válaszol Mezőfi Vilmosnak az általános választói jog tárgyában benyújtott interpellációjára. Pénteken került napirendre az appropriációs javaslat, amelyre már nem terjed ki a sürgősségi szakasz hatálya. Ennek megszavazása után több, már a bizottságokban elintéztett javaslatot, köztük a vasúti beruházási javaslatot fog még a Ház a nyári szünet előtt letárgyalni. A nyári szünet — mint már megirtuk — a jövő hónap második felében kezdődik és az elnapolás, hír szerint, királyi kéziratral fog történni. A delegációkat csak ősszel hívják össze.

Zichy Aladár Bécsben. Gróf Zichy Aladár ő felsége személye körüli miniszter, ma este Bécsbe érkezett.

velem, a mindig elgondolkodó, jámbor járókelővel. Szeles szeptemberi napokon, mikor sárkányait eregetik, kitérnek utamból, s nyáron nem egy kis leány abban hagyja ugrádozását, hogy átléphetsek az ugrózsínegen.

Egy szép napon ilyenképp ötlött szemembe a kis sánta leány.

Annak most már jó ideje. Épp akkortájt költöztem erre a vidékre, s a kis leány alig lehetett több nyolcz-tíz évesnél. Sajnos, ő nem vehetett részt az ugrádozásban. Mély gyászban — apja, az ácslegény éppen akkor halt meg — leült egy körre, ölébe vette kis mankóját s nézte a többiek játékát. Szomorú és okos arcvonásai, nagy kék szeme a kissé halvány arcban s fekete kalapja alól előretörő gesztenyeszínű haja mélyen meghatottak. Idővel felismerte a tekintetemben rejlő szánalmat, s azt bánatos mosolylyal viszonzta. Elmenőben mellette, ezt szoktam feléje kiáltani:

— Jó napot, édes kicsikém!

Az idő múlt — két-három év oly gyorsan elrepül — s egy májusi csütörtök reggelén, mikor az istenes János testvéreinek kertjében üdezölden pompáztak a fák s aranyos pókhálók szálltak a napsugaras levegőben, tizenegy órakor elhagyván a házat, észrevettem, hogy a Rue Rousselet szokatlanul ünnepélyes látványt nyújt. Csakugyan! Bérnálás napja volt. A munkás, aki esténként, mikor újságját olvasta, neki esett a jezsuitáknak, hiába káromkodott, ezen mitsem tudott változtatni.

— Nem vagyunk pogányok! — jelentette ki az anya, s a gyermekek szorgalmasan látogatták a vallástani órát.

Aztán az ünnepnap remek alkalom volt a kis naplopóknak a műhely bezárására és egy kis ünneplésre. A radikális varga, aki parányi boltja előtt vállvonogatva szívta pipáját, hiába

A tiszti fizetések fölemelése.

— Törvényjavaslat a képviselőház előtt. —

Budapest, május 26.

A tiszti fizetések fölemelése immár törvényjavaslat formájában a képviselőház előtt van. Az appropriációs javaslatban kér fölhatalmazást a kormány a honvédtisztek fizetésének fölemelésére, amelynek elfogadása azt jelenti, hogy a magyar törvényhozás, és első sorban a többséget alkotó függetlenségi párt, hozzájárul a tiszti fizetéseknek nemzeti engedmények nélkül való fölemeléséhez. A képviselőház pénzügyi bizottsága ma esti ülésében már elfogadta ezt a javaslatot, de a plénumban aligha fog ilyen simán menni a dolog. A függetlenségi pártban erős mozgalom észlelhető, amelynek az is bizonyítéka, hogy Gaál Gaszton után Endrey Gyula is kilépett a pártkörből, s valószínű, hogy még több követője is lesz.

Mai hireink a következők:

A miniszterelnök előterjesztése.

Az appropriációs javaslattal kapcsolatosan a képviselőház elé vitte Wekerle Sándor miniszterelnök a tiszti fizetések fölemelésének dolgát. A költségvetési javaslatban ugyanis a kormány felhatalmazást kér, hogy a most október elsejétől számítandó katonai fizetésrendezésre 330.000 koronát vehessen igénybe. Ezt a kiadást a kormány a szeszadó bevételeinél várható többletből szándékozik fedezni. Egyidejűleg a miniszterelnök benyújtotta jelentését a honvédségnél, a csendőrségnél, valamint az állami lötenyészintézeteknél alkalmazott havidíjasok, gyakoronokok és hadapródok illetményeinek föemelése, továbbá a honvéd- és méneskari legénység élelmezésének javítása tárgyában, amelyben a következőket mondja:

A megélhetési viszonyoknak mind kedvezőtlenebbül való alakulása s nevezetesen az elsőrendű életszükségleti cikkek drágulása szükségképpen maga után vonta az állandó illetmények élvezetében álló állami alkalmazottak illetményeinek az emelését. Mert míg a termelő osztályok megélhetése az ár-cikkek árainak általános emelkedése által nem romlik, de sőt gyakran javul, mert a termelő, ha drágábban kénytelen is megfizetni fogyasztási cikkeit, viszont az általa termelt cikkek árának emelkedése folytán nagyobb bevételekre is tesz szert, addig a

kizárólag állandó illetményekre utaltak az árak emelkedésének csak hátrányos oldalait érzik s e hátrányok reájuk nézve csak az illetmények emelése által ellensúlyozhatók.

E körülmények hatása alatt emeltettek az állami tisztviselők, altisztek és szolgák, továbbá az állami tanítószemélyzet illetményei, végre az államvasuti alkalmazottak illetményei 1904-ben.

1906-ban újból emeltettek az állami és vármegeyi alkalmazottak illetményei s szabályoztatták a díjnokok napidíjai, 1907-ben emeltettek az állami s nem állami elemi iskolai tanítóknak s az államvasuti alkalmazottaknak illetményei s a jelen költségvetés során emeltetnének az 1908. év utolsó negyedétől kezdődő hatálylyal az 1893. IV. t.-cz. hatálya alá tartozó állami tisztviselők, altisztek és szolgák és az 1904. X. t.-cz. értelmében ennek megfelelően a vármegeyi alkalmazottak lakpénzei s a díjnokoknak illetményei. Emeltetnek ezenfelül a napibéres szolgák illetményei s a m. kir. belügyminiszter ur legközelebbi törvényjavaslatot fog előterjeszteni a községi és körorvosok illetményei szabályozása iránt.

Azok az okok, amelyek a többi állami alkalmazottak illetményeinek az emelését szükségessé tették: indokoltá teszik azt, hogy a honvédség, a m. kir. csendőrség és az állami lötenyészintézetek tisztjeinek, egyéb havidíjasainak, gyakoronkoknak és hadapródjainak illetményei is megfelelően emeltesse.

Az eddigi lakpénzek változatlanul maradnak.

Az emelést, ugymint a folyó évben tervezett egyéb illetményemeléseket a kormány a folyó év IV. negyedétől kezdve tervezi.

A tervezett illetményemelés a megejtett számítások szerint

a m. kir. honvédségnél évi	1,340.000 K
a m. kir. csendőrségnél évi	241.000 „
az állami lötenyésző-intézetnél	60.000 „

összesen évi 1,641.000 K

többletköltséget idéz elő, amelylyel szemben az első évben 547.000 K szolgálati díj bevétele áll, úgy, hogy az első évi tiszta szükséglet 1,094.000 K, amelynek egynegyed része, azaz kerekszámban 273.500 K az az összeg, amelyre a jelen javaslat elfogadása esetén az 1908. évben szükség lesz.

Ezenfelül a kormány a honvéd és a méneskari legénység anyagi helyzetének és élelmezésének a javítását is tervezi.

A legénység élelmezés megjavításának a folyó évben ugyancsak három hónapon át való életbeléptetése kerülne

a m. kir. honvédségnél	51.000 K-ba
a méneskarnál pedig	5.500 „

azaz összesen 56.500 K-ba

Miután kivánatosnak tartom, hogy hasonló költségvetési tételek előzetesen bizottságilag tárgyalatsanak, a költségvetés tárgyalásának előhaladott vol-

dörmogte: „Milyen butaság!” az utcának azért megvolt a maga vasárnapi színezete.

Te kis mosóné ott lenn, karodon a keményre vasalt ingelövel, szaporázd lépteidet! Az ur már megborotválkozott az ablakzárta felakasztott tükrök előtt, s most már türelmetlenkedik. A rue de sévresi pástétomsütőnél is nagy a felfordulás. Tegnap este óta egyre rendelik a borjúhús-pástétomokat, s a 9-es szám alatti gyümölcskófa pokoli lármát csap a miatt, hogy a mandulakalácsát elfelejtették kisütni. A kékajtaju borbélyüzletben, mely előtt a sárgaréz-tányérok vigan csörömpölnek a tavaszi szellőben, még érzik az égett haj szaga, de a munka már régen véget ért, mert reggeli hét óra óta remekül meg van fésülve az egész gyermek-sereg.

Ime, már vége is van mindennek, a templomból özönlük ki a nép, s mindenki az ablakban van, hogy lássa a megbérmáltakat.

Mily pompásan festenek a fiúk új kabátjukban! Vidáman nézegetik aranyrojtos selyemöveiket — persze Viktor, a műasztalos fia kivételével, aki épp az imént kapott néhány pofont. (Miért is ejtette nadrágjára szilvaizes kenyerét! A haszontalan mindig így tesz. Majd megtanítják becsületre!) Hát még a leányok! Milyen szépek tiszta fehérben. Különösen a szőkék! A mousselinátlyol erlagadóan fest rajtuk. Jól tudják ezt a kis kacérok maguk is, s szemüket lesütik, hogy ártatlanabbnak látszassanak, s bizonyára azért is, hogy keztyüjükben gyönyörködjenek — az elsőben, melyet életükben viselnek. A barnák majdnem olyanok, mint a tejbe hullott legyek: de ez mitsem tesz, anyáik azért nem kevésbé boldogok.

A kicsiny sántát azonnal megismertem a többi közül. Fekete mankója volt-e az oka, melyre járás közben támaszkodott, vagy sze-

gény, öreg anyjának özvegyi ruhája, aki kézen vezette? De ártatlanabbnak, tisztábbnak, fehérebbnek láttam, mint a többi. Meghatottabb, érettebb is volt társainál; gyermekded arcának naiv, misztikus kifejezése volt, méltó egy Holbein ecsetjére.

Ma különösen barátságos „jó napot!” kiáltással köszöntöttem, s boldog voltam a miatt, hogy neki is fehér ruhája van. Fehér ruhája! Anyi a nép leányainak szemében az ékesség ideálja!

Nem egy tavasz múlt el azóta, s a Rue Rousseletben a bérmálendő leánykák fátylai még gyakran lobogtak a májusi szellőben.

És a kis sánta leány?

Csak kevésbé nőtt meg, noha most már kisasszony lett belőle; ujjaimon könnyen kiszámíthatom, hogy közel jár a huszadik évéhez. Ha most találkozom vele, s látom magam mellett elhaladni mankóján — új mankón, mely valamivel nagyobb a réginél — már nem merem ráköszönteni a szokott kiáltást, hanem beérem azzal, hogy kalapot emelek. Különbösen is keveset jár ki. Anyja házimesterné a harisnyakötőnél, s a kapuspáhy ablaka magasabb, hogysem arra jártamban betekinthetnék. Csak varrógépének folytonos zakatolása árulja el kis barátnőm jelenlétét. Egy divatúrás üzletnek dolgozik és sok pénzt keres; mondják, hogy még betegebb, mint gondoltam, s hogy lábszárcsontja egészen elsorvadt. Sohasem fog férjhez menni. Mily kár!

Időközben valamennyi társnője, kikkel együtt bérmáltak, felvette már a második fehér ruhát — a menyasszonyit. És a Rue Rousseletben lakó korabeli leányok közül nemsokára bizonyára ő lesz az egyedüli, aki életében csak egyszer viselt „fehér ruhát!”

atka az árák
érzik s e hát-
ények emelése

ettek az állami
ábbá az állami
az államvasuti

ami és várme-
bályoztattak a
ek az állami s
az államvasuti
en költségvetés
is negyedétől
z. hatálya alá
szolgák és az
felelően a vár-
jónokoknak illet-
bíberes szolgák
er ur legköze-
ni a községi és
ránt.

állami alkalm-
sággá tették:
ség, a m. kir.
ézetek tisztjei-
kainak és had-
emeltessenek.
maradnak.

ben tervezett
a folyó év IV.

gejtett számítá-

1.340.000 K
241.000 „
60.000 „

1.641.000 K

emben az első
áll, úgy, hogy
0 K, amelynek
273.500 K az
elfogadása ese-

s a méneskari
elmezésének a
isának a folyó
való életbelép-

11.000 K-ba
5.500 „

56.500 K-ba

hasonló költ-
lag tárgyalas-
előhaladott vol-

ja, aki kézen
bbnak, fehé-
Meghatottabb,
ded arcának
tító egy Hol-
napot!“ kiál-
tam a miatt,
Fehér ruhája!
az ékesség

ta, s a Rue
lykák fátlyai
ellőben.

a most már
nyen készá-
adik évéhez.
magam mel-
ón, mely va-
nem merem
nem beérem
en is keveset
isnyakötőnél,
b, hogysem
csak varró-
a el kis ba-
üzletnek dol-
k, hogy még
gy lábszár-
n fog férjhez

ője, kikkel
második fehér
ne Rousselet-
emsokára bi-
letében csak

tára való tekintetből tiszteletből javaslom, hogy az 1908. évi állami költségvetésről szóló törvényjavaslatba egy oly szakasz vétessek fel, amely szerint:

„A kormány felhatalmaztatik, hogy a m. kir. honvédségnél, a m. kir. csendőrségnél, valamint az állami lótenyésztő-intézeteknél alkalmazott havi-díjasok, gyakoronokok és hadapródok illetményeinek 1908. évi október hó 1-étől való felemelésére, továbbá a honvéd és méneskari legénység élelmezésének javítására az 1908. év folyamán 230.000 K-t igénybe vehessen és ezt a kiadást a szeszadó bevételeinél várható többletből fedezhesse.“

A jelentéshez táblázat van mellékelve, amely feltünteti az eddigi s a jövő fizetést.

Az eddigi fizetést alább zárjelben közöljük.

A fizetési összeg, a megnevezett rangfokozatbeli-
ekben kívül vonatkozik az ugyanabba a rangosz-
tályba tartozó lelkészek, hadbírák, orvosok, kezelő-
tisztiek, csapatszámvivők és tisztviselőkre is.

A kimutatás a következő:

III. rangosztály: Tábornok (lovassági tá-
bornok) (16.800) 18.000 és 16.800 K.

IV. rangosztály: Altábornagy (14.016) 16.000 és
14.016 K.

V. rangosztály: Vezérőrnagy (11.400) 13.000 és
11.400 K.

VI. rangosztály: Ezredes (7200) 8800 és 7200 K.

VII. rangosztály: Alezredes (1/2 6000) és (3/4 5400)
6200 és 5400 K.

VIII. rangosztály: Őrnagy (4008) 4800 és 4400 K.

Minden rangosztályban a két fizetési fokozatba
a létszámnak fele-fele tartozik.

IX. rangosztály: Százados (I. osztály 3000 K,
és II. osztály 2400 K.) 3600 K. (Ezenfelül a rangban
legidősebbeknek korpótlék két 400—400 K-ig foko-
zatban, a költségvetéssel erre a célra már rendel-
kezésre bocsátott hitelből) és 3400, 3200, 3000 K.

X. rangosztály: Főhadnagy (2040) 2800 és 2600,
2400 és 2200 K.

XI. rangosztály: Hadnagy (1680) 2000, 1800 és
1680 K.

Az előléptetés a magasabb fizetési fokozatba há-
rom évenként történik.

I. oszt. főfegyvermester, főtörzsfoglar, építé-
szeti főmüester, I. oszt. müester, I. oszt. törzs-
őrmester, csendőrtörzsfőmüester, csendőrtörzsőrmes-
ter (1440) 1680 K.

I. oszt. műszaki segéd, I. oszt. intézeti szolgál-
t (1320) 1560 K.

I. oszt. főfegyvermester, törzsfoglar, építészeti
müester, II. oszt. müester, II. oszt. törzsőrmes-
ter (1200) 1440 K.

Foglar, II. oszt. műszaki segéd, III. oszt. törzs-
őrmester, II. oszt. intézeti szolgál (1.080) 1.320 K.

Gyakoronokok a honvéd-hadbírósnágnál és a tiszt-
viselői állomány-csoportokban (800) 1.200 K. Szolgá-
lati átalány.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

Hadapród-tiszthelyettesek, hadapródok és ha-
sonló állásuk (288) 600 K. Szolgálati pótdíj.

fizetéseknek osztrák minta szerint való emelését és
ellenezte, hogy az ezredestől fölfelé levő rangfoko-
zatok laktörzseinek emelését.

Wekerle Sándor miniszterelnök válaszában rámu-
tat arra, hogy a külföldi hadseregekben, pl. a porosz
hadseregben a hadnagytól a kapitányig sokkal ked-
vezőtlenebb díjazásban részesülnek a tisztiek, mint
nálunk, míg a magasabb tiszti rangok sokkal jobban
vannak dotálva, mint az osztrák-magyar hadsereg-
ben. Nem lenne igazságos és méltányos, ha éppen a
magasabb tiszti rangfokozatok nem részesülne-
nének a szükséges dotációban.

A bizottság ezután Sághy Gyulának a laktörzse-
k megállapítására vonatkozólag beadott pótindítvá-
nyát elveti és az eredeti javaslatot fogadja el.

Kilépés a függetlenségi pártból.

A képviselőházban ma megjelent Gaál
Gaszton, akit nagy szeretettel üdvözölt a füg-
getlenségi párt nagy része. Gaál Gasztont ma
követte Endrey Gyula, Hódmezővásárhely
helyi országgyűlési képviselője, aki levelet in-
tézett Kossuth Ferencz kereskedelemügyi
miniszterhez, mint a függetlenségi és 48-as párt
elnökéhez, s levelében bejelentette, hogy a
pártból kilép, mert a tiszti fizeté-
sek felemelése miatt a felelősséget
nem akarja viselni.

Endrey Gyula elhatározását nyílt levél
alakjában hozta választói tudomására. Ebben
elmondja, hogy a kormány világosan kijelen-
tette, hogy a tiszti fizetések felemelése miatt cse-
rébe nemzeti vívmányokat nem kapunk. A tiszti
fizetések ügyét erőszakkal vették ki a pak-
tumból, amelynek mindennemű kiterjesztése el-
len a legszélsőbb ellenzéki álláspontot foglalja
el. Bármennyire is nehezére esik vezéréitől,
Kossuthtól és Apponyitól elszakadni, ezt meg
kell tennie, mert nem akarja a tiszti fizetésemel-
és megszavazása által a választóinak tett ígé-
retét megszegni.

Kossuth Ferencz a kilépett képviselőkhöz.

A függetlenségi pártkörből kilépett Gaál
Gaszton és Endrey Gyula orsz. képviselő-
khöz Kossuth Ferencz kereskedelemügyi mi-
niszter ma külön-külön a következő levelet in-
tézte:

Kedves barátom!

Rendkívül sajnálom elhatározásodat és
ezt igen elszomorító jelenségnek tekintem.
Ugy hat rám, mint midőn a vezér szeretett
és kedves katonáit látja az ut szélén lema-
radni egy hosszú és fáradságos menetelés
közben, amelynek hadseregét ki kell tennie,
ha egyáltalában célt akar érni.

A katonatiszti fizetések felemelésének
megadása, vagy megtagadása sohasem volt
más, mint eszköz a cél eléréséhez. Kizáró-
lag a körülményektől függ, hogy melyik a he-
lyesebb. Sokáig azt hittük, hogy helyesebb a
megtagadás, most arról győződünk meg,
hogy a megtagadás nem lenne helyes,
hanem ellenkezőleg messzire visszata-
szítana azon az uton, amelynek — mond-
hatom — legnehezebb részét talán már meg-
tettük.

Sem a megtagadás, sem a megadás nem
képeztek soha — és ma sem képeznek —
pártprogramot. Eszközök alkalmazása nem
lehet pártprogram, nem lehet elvi kérdés,
mert a körülményekhez kell idomulni: ez bi-
zalom kérdése a vezérek iránt, akik hivatják
válogatni az eszközökben anélkül, hogy a
célt szem elől tévesztenék.

Soha nagyobb szüksége a bizalomra nem
volt a párt vezéreinek, mint most, midőn
hosszu és kényes munkát kell végezniök,
amelynek részletei felől addig, amíg a munka
folyik, nem lehet nyilvánosan sem tanács-
kozni, sem vitatkozni; de amely munkának
célja az, hogy a közgazdasági téren nagy ál-
dozattal biztosított szabad rendelkezési jog
a kormányfolytonosság által (ami nem jelenti
szükségyszerűleg az egyéni azonosságot) tény-
leg érvényesülhessen az ország akarata sze-

rint — továbbá az, hogy a katonai kérdé-
sekben kielégítő megegyezés jöhessen létre,
ugy, hogy a nemzeti élet terének egy jelentő-
s részén érvényesülhessen az 1848, ami
zászlónkra van írva.

Bizalom kell most, bizalom a vezérekben
és a vezérek bizalma a katonákban. De jól tu-
dom, hogy a bizalom olyan, mint a hit: azt
senkibe beleokoskodni nem lehet. Megvallom
azonban, hogy nekem, ki bajtársaimmal egy
szív és egy lélek voltam mindig, fáj, hogy ép-
pen akkor hullanak el néhányan jó és kedves
katonáim közül, amikor csakis a feltétlen bi-
zalomra hivatkozhatik a vezér.

Midőn az elvi negáczió teréről az alkotás
terére kellett lépniök és egy meglevő térről
kezdeni a hidat átépíteni az új térre; midőn a
tetszetős jelszavak helyett, amelyeket han-
goztatni kötelességünk volt, más körülmé-
nyek közt most már a megvalósíthatások és
ezek módjai közt kell válogatniök, nehéz vi-
szonyok, továbbá külső és belső ellenségek
cél tudatos cselvetése közepett: az ország
tudja, minden józan magyar ember érti és
érzi, hogy nehéz a párt helyzete és olyan,
mely mérsékletet, tapintatot, bölcseséget igé-
nyel, de egyszersmind törhetetlen akaratot,
lankadatlan munkásságot és a honfi-erények
egyik legszebbikét, az önfeláldozást.

De férfiak vagyunk, célunk magasatos,
lelküimeretünk tiszta.

Fáj, hogy elhagytál, pedig talán lett volna
jogom remélhetni azok után, amiket pártunk
számára kivívtam nemcsak a nemzetnél, de
más helyeken is, hogy te is bizol, amint többi
kedves bajtársaim biznak abban, hogy jó
uton járók.

Igaz barátod
Kossuth Ferencz.

A vidék megmozdul.

A tiszti fizetések felemelése a vidéken is
nagy elégtelenséget keltett. Így Hódmező-
vásárhelyt már Kmety Béla, Kmety
Károly képviselő testvéröccse, indítványt nyui-
tott be a szombaton tartandó közgyűlés elé,
mely szerint mondja ki a törvényhatósági bi-
zottság, hogy a tiszti fizetések feleme-
lése ellen tiltakozik és hasonló állás-
foglalás céljából keressék meg a társörvény-
hatóságokat.

Budapest, május 26.

A paksi mandátum. A Szluha István képviselő
elhunytával megüresedett paksi kerületben a balpárt,
amelynek az elhunyt képviselő tagja volt, Szluha
István fiát fogja felléptetni.

Előzetes czáfolat. Fiuméből felentik: Egyes reg-
gel megjelenő fővárosi lapok, fumei táviratok alap-
ján közölni fogják, hogy a fumei kormányzóság
Zanella Richard parlamenti beszédét hivatalos
átirat kapcsán megküldötte az összes fumei állami
hivataloknak, a tisztviselők részére. Gróf Wicken-
burg István miniszteri tanácsos kijelenti, hogy e
hír ebben a formában nem felel meg a valóságnak,
csupán csak az történt, hogy Zanella ndvariassági
tény gyanánt, mint magánember megküldötte be-
szédét a hivatalfőnökök részére.

Küldöttségek a minisztereknél. A Késiparosok
Országos Szövetségének küldöttsége tiszteltet ma
dél előtt a kereskedelemügyi minisztériumban Sze-
terényi József államtitkárnál, aki Kossuth Ferencz
kereskedelemügyi miniszter helyett fogadta a küldött-
séget. A késések memorandumát Rudas Béla adta
át, aki rövid beszédében különösen a bosnyák késé-
seknek a konkurrencziájára hívta föl az államtitkár
figyelmét, amely a késesipart, különösen a vásárokon
válságba sodorják. Szeferényi József államtitkár
válaszában hangsúlyozta, hogy az ipartörvény fo-
lyamatban levő revíziójában, amelyre a miniszter és
a kormány nagy sulyt helyez, mindazok a kérdések,
amelyek a késesipart közvetlenül érdeklik, kedvező
megoldást fognak nyerni. Az ipartörvény keretébe
fog tartozni a hálalási törvény revíziója is. Eddig
az Ausztriával közösen elintézendő ügyek közé tar-
tozott, de a legutóbb megkötött kiegyezés óta ön-
állóan fog intézkedni a törvényhozás ebben a kérdés-
ben is. Jelenleg átmeneti állapot áll fenn, melyet a
január 1-én életbeléptetett és ez év végéig érvény-
ben levő ideiglenes intézkedés szabályoz. De ön-
állóan rendezni fogják a hálalás kérdését is és ennek
keretében lesz elintézendő a bosnyák hálalók kér-
dése is, akik nem hazai iparcikkkel árasztják el
a piacot. Végül kijelentette, hogy ugy a miniszter,
mint ő maga az ipari kérdések elintézésénél figyelem

mel lesz a késesiparosokra is. A küldöttség nevében Rudas Béla köszönte meg ismételt az államtitkár válaszára, amelyet zajos éljenzessel vettek tudomásul. — A mezőgazdasági kísérletező intézetek tisztai személyzete küldöttségileg tisztelgett ma délelőtt a képviselőházban Burgyán Aladár országgyűlési képviselő vezetésével Darányi Ignác földmivelésügyi miniszternél. A küldöttség kérelme az volt, hogy rendezzék a személyzet fizetési, illetve előléptetési viszonyait. Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter a küldöttséget igen szívesen fogadta és válaszában kijelentette, hogy kérelmüket a pénzügyminiszterrel egyetértőleg megvizsgálja és a maga részéről azt szívesen támogatja. A küldöttség a miniszter válaszára lelkes éljenzessel vette tudomásul.

A költségvetést megszavazták.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, május 26.

Delelőtt tíz órakor kezdődött a mai ülés és mire délután harangoztak, az elnök már be is rekesztette. Ez a két óra elég volt arra, hogy a pénzügyi költségvetés hátralévő tételét megszavazzák. Pedig nem szó nélkül szavazták meg; Wekerle Sándor miniszterelnöknek ugyan csak sűrűn kellett felelgetnie a főlshóalásokra. Persze, győzte argumentummal; minden ellenvetésre válaszolt és minden megjegyzése általános megnyugvást keltett.

Délre az utolsó tételt is elfogadták és ezzel az egész költségvetés tető alá került. Nyomban ezután a miniszterelnök beteriesztette az appropriációs és a honvédtisztek illetményeinek emeléséről szóló törvényjavaslatokat, melyeket a bizottságokhoz utasítottak.

Andrássy Gyula a községek közegészségügyi szolgálatáról szóló törvényjavaslatot terjesztette be, amit a Ház nagy lelkesedéssel fogadott.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

Az elnök: Megnyitja az ülést.

Napirend szerint folytatják a pénzügyi tárcza költségvetésének tárgyalását.

A kataszteri felmérés tételénél

Dobroszláv Péter: A kataszter új beosztását sürgeti, valamint az ezen alapuló földadó méltányosabb elosztását.

Wekerle Sándor miniszterelnök megjegyzi, hogy azon javaslatokat, amelyek megfelelnek Dobroszláv kívánalmainak, már hónapok előtt beteriesztette, köztük a földadóra vonatkozót is, mely magában foglalja a kataszter új rendezését is. Örülni fog, ha ezeket a Ház mielőbb letárgyalja.

A tételt megszavazzák.

Az állami adók tételénél

Dobroszláv Péter kifogásolja, hogy a kincstár a hátralékos adóköveteléseit bekebelezi a telekkönyvbe s nem törölteti még akkor sem, ha már teljesítette is az adószolgáltatást. Ez káros az illető hitelviszonyaira. (Helyeslés.)

Ha törlesek eszközölnék is, ez hiányosan megy. A sérelmek orvoslását kéri.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Dobroszláv egy oly vidékre hivatkozott, ahol adórendezés volt folyamatban; az adókezelés megengedi, sok kívánni valót hagy maga után. Azonban a mulasztásokat a legszigorúbban büntetik. Az adókezelés zöme a községeknek van, úgy, hogy a pénzügyigazgatóság sokszor nem kellő időben értesül az adószolgáltatásról. A bajok segíteni fog az adókezelési törvény, amelyet a napokban fog beteriesztetni. Azonban az ország legtöbb részében igen kevés rendtelenség fordul elő. Mindent el fog követni a fennálló rendtelenségek megszüntetésére. (Helyeslés.)

A tételt megszavazzák.

Az okmánybélyegek tételénél

Bozóky Árpád arra hívja fel a pénzügyminiszter figyelmét, hogy a vidéken kisebb helységeknél nehéz okmánybélyeget kapni. A dohányárús, ha van is neki, elitkolja, nem ad a félnek. Sokhelyütt csak a pénzügynek mutatja fel... Oly kevés az okmánybélyeg, mint az alkotmánypárti választó. (Derütség.)

Wekerle Sándor miniszterelnök: A pénzügyi kormányzatnak gondja van arra, hogy mindenütt kapható legyen okmánybélyeg. A Bozóky által fel-

hozott eset csak szórványosan fordulhat elő. Egyébként az okmánybélyeg eladásáért az elárusítónak járó jutalmakat nemrég emelték, az árus tehát, ha nem ad el okmánybélyegeket, haszontól esik el. Az előforduló bajokat a pénzügyigazgatóságok tudomására kell hozni, azok majd segítenek rajta. Egyébként okmánybélyegek árusítására előjárásokat és postahivatalokat is megbízta.

A tételt megszavazzák.

A bélyegilletékek tételénél

Ábrahám Dezső: A bélyegilletékek kirovása sokszor igen káros a kisemberekre nézve. Különösen a bírói határozatoknál s a kölcsönök konvertálásánál kirottott illetékek túl magasak. A nyílt váltókölcsönöket, amelyeket kisemberek vesznek igénybe, II. fokozatába helyezni súlyos teher.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Foglalkozik egy új konverzáls törvény alkotásával. A jelenlegi törvény hiányokat tartalmaz, melyeket meg kell szüntetni. A nyílt hitelek propagálása közgazdasági kérdés. A fedezetképp lett váltó éveken át szerepel, az első fokozatban tehát nem kap oly sokat a kincstár a bélyegekből. Birtokberuházásoknál talán méltánytalanság fordul elő, ezt elismeri. A váltó nálunk eredeti hivatásától eltér, de ezt mellőzni viszonyaink közt lehetetlen. A felebezési bélyegilletékek korántsem oly terhesek, mint külföldön. A vagyonátruházásoknál járó illetékeket csak egyes rokoni vonatkozásban tartotta meg a törvény. A vagyonátruházásoknál járó illetékekre nézve változást nem helyezhet kilátásba. Az illeték egyenértéke elég terhes jelenleg is. Az adóreformnál a kisebbekről nagyobb birtokokkal bírókra háruló terhet fokozni még nem lehet. A mérsékelt vagyonadó behozatalánál lenne helye Ábrahám kérelme teljesítésének.

A tételt megszavazzák.

A dohányárusítási engedélyek tételénél

Bozóky Árpád a kunszentmártoni kerületnek kéri egy nagytözsédét.

Wekerle Sándor miniszterelnök megjegyzi, hogy a kérdést lehetőleg méltányosan fogja elintézni. (Helyeslés.)

Ébner Antal az Osztrák-Magyar Bank nyereségének Magyarországot megillető részarányáról beszélt. Meggyőződése szerint az a mód, ahogy a nyereség a két ország között felosztatik, nem felel meg sem a törvény szellemének, sem Magyarország érdekeinek.

(Beszéde közben a második emeleti karzatról egy, gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez címzett levelet dobtak le, melyet Szatmári Mór vett fel s átadta a belügyminiszternek. A kérvényt egy Donkó Rudolf nevű ember dobtak le, aki szorult helyzetében segítséget kért a belügyminisztertől.)

Ébner Antal: A bank nyereségéből a legutóbbi időben nem 30, hanem 14 százalék volt, tehát egyenesen megrövidítették az országot. 1906-ban bár 40 százalék volt Magyarország részesedése, de még az sem felel meg a törvény rendelkezéseinek. A törvény szerint mindkét országnak abban a részletben kell a jövedelemből részesülni, amennyivel a jövedelem előállításához járult hozzá. (Helyeslés.)

Wekerle Sándor miniszterelnök: Talán nem várja a t. képviselőház és a t. képviselő ur, hogy akkor, amidőn Magyarországnak egy más fél iránti igénye érvényesítéséről van szó, gyengíteni fogom azon jogi alapot, amelynek alapján ez az igény esetleg érvényesíthető s ennek tulajdonítsa az igen t. képviselő ur azt, hogy felhozott számadatainak bírálata nem bocsátkozom. Hanem egyet az igazság érdekében vagyok bátor megjegyezni (Halljuk!), azt, hogy mi azelőtt az Osztrák-Magyar Banknak jövedelmében fix tétel szerint 30:70 arányban participáltunk, ez a jövedelemben azonban a 80 milliós adósságnak törlesztésére fordított. Ismeretes a t. Ház előtt az, hogy mi a 80 milliós adósságban körülbelül kerek összegekben szölok — 12 százalékig vagyunk kötelezve participálni. Ha tehát egy jövedelmet 70—30 százalék arányban adunk át, akkor az 1889-iki egyezménynek határozott előnye, hogy ezt a helyzetet megváltoztatta és jelesül — amit a t. képviselő ur nem említett meg — azt idézte elő az újabb eredmény, hogy a jövedelem nem egy adósság törlesztésére fordítottatik, hanem nekünk készpénzben kiadatik.

A második megjegyzésem az, hogy nem 1889-től kezdve van a banknak megengedve, hogy a devizák a bank arany értékéből beszámíttassanak, hanem 1887 óta.

Itt tehát egy 20 esztendőss praxissal állunk szemben s a későbbi eredmények mindig csak arra szorítottak, hogy korábban szokásos elszámolási mód mennyiben szenvedjen változást. Az alapkiindulás az volt, hogy a korábban szokásos elszámolási mód tartott meg és csak a változások állapították meg újból.

Ezeket voltam bátor megjegyezni. Legyen meggyőződve a t. Ház, hogy ahol arról lehet szó, hogy Magyarország valamely igényét érvényesítem, nem fogom elmulasztani, hogy azt megkísértem. (Helyeslés.)

Ami az előirt 4 millió koronát illeti, miután a múlt év jövedelme 5,200,000 korona volt tényleg, én azt

hiszem, hogy 4 millióval ez a tétel magasan premilálnálva nincs. (Helyeslés.)

A többi tételt hozzászólás nélkül fogadták el.

Az elnök: Ezzel letárgyalott az 1908. évi költségvetés.

A jelentéseket átteszik a főrendiházhoz.

Wekerle Sándor miniszterelnök beterieszteti az appropriációs törvényjavaslatot és a honvédtisztek illetményeinek emeléséről szóló törvényjavaslatot.

A Ház felhatalmazza az elnököt, hogy a Szilvágy István elhalálozásával megüresedett paksi kerületben választás kiírása iránt intézkedhessék.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter törvényjavaslatot nyújt be a községek közegészségügyi szolgálatáról. (Helyeslés.)

Az elnök megjegyzi, hogy a „sürgősség” a költségvetés letárgyalása folytán megszűnt. Megállapítja a következő ülés idejét és napirendjét és az ülést bezárja. (Felkiáltások: Hát a jegyzőkönyv?! Élénk derültség.)

Az elnök: Minthogy a jegyzőkönyvet nyomban hitelesíteni kell, az ülést újból megnyitom. (Derültség.)

A Ház hitelesíti a mai ülés jegyzőkönyvét s az ülés tizenkettőkor véget ér.

A községi- és körorvosok fizetésrendezése.

— Gróf Andrássy törvényjavaslatára. —

Budapest, május 26.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter ma terjesztette a képviselőház elé a közegészségügy rendezéséről szóló 1876 : XIV. törvény-cikk II. rész I. fejezetének (Közegészségügyi szolgálat a községeknél) módosításáról szóló törvényjavaslatot. Régen sürgetett, igazán égető bajok orvoslását czélozza ez a törvényjavaslat, amely egyrészt megoldja a községi- és körorvosok fizetésének rendezését, másrészt azonban ennél sokkal szélesebb kört érint a fizetésrendezés szociális és közegészségügyi kihatásában. Az a tetszés, amelylyel a Ház a javaslat benyújtását fogadta, bizonyítja, hogy gróf Andrássy Gyula ismét igen helyes érzékkel egy nagyjelentőségű szociális kérdésnek megoldásához fogott. De ez a javaslat alkalmas is arra, hogy minden irányban kielégítse azt a nagy várakozást, amely megelőzte. Gyökeresen oldja meg a közegészségügy legsürgősebb rendezésre szoruló fejezetét. Gróf Andrássy Gyula és odaadó munkatársa, gróf Hadik János államtitkár azonban ezt még csak a munka kezdetének jelzik. Nevezetes reformeszmék megvalósításán dolgoznak, hogy megjavítsák a közegészségügyet minden részletében. A ma benyújtott törvényjavaslatot orvost akarnak adni az országnak, azután pedig külön törvényhozási intézkedésekkel kívánják szabályozni az elmebeteg-, a fürdő- és a gyógyszerészeti ügyet. Igazán nemzeti politika gróf Andrássy Gyulának és gróf Hadik Jánosnak munkája.

A törvényjavaslat főbb rendelkezéseiről és irányelveiről a következőket közöljük:

Az 1876. évi XIV. t.-cz. a közigazgatás olyan nagy területét öleli fel, hogy az egész törvénynek általános revízióját sokáig és részletes előkészítő munkálatoknak kell megelőzniök. Ezek az előkészítő munkálatok folyamatban vannak. Mivel azonban ezek az anyag nagy terjedelménél fogva hosszabb időt vesznek igénybe, azok befejezéseig a belügyminiszter nem tartotta elodázhatónak a közegészségügy rendezését ott, ahol arra égető szükség van. Ezért készítette elő első sorban azt a törvényjavaslatot, amely az 1876. évi XIV. t.-cz. II. rész I. fejezetének (Közegészségügyi szolgálat a községeknél) módosításáról szól.

E törvényjavaslatban a miniszter nagy súlyt helyez a teendő pontos felsorolására, a hatóságok szabatos megjelölésére s a jogorvoslatok megállapítására. Az utóbbiaknál figyelemmel volt arra, hogy a javadalmazás s az ezzel kapcsolatos költségek fedezésének, továbbá az orvosok alkalmazásának (választás, kinevezés) kérdésében hozott határoza-

tok (intézkedések) ellen a m. kir. közigazgatási bírósághoz panaszszal lehessen fordulni. Kimondja a törvényjavaslat, hogy minden legalább ezer lakossal bíró község okleveles bába tartására köteleztessék.

A vármegyék tekintettel a lakosság anyagi helyzetére, a szegényebb vidékeken az orvosok fizetését olyan csekély összegben állapították meg, hogy a legszegényebb megélhetést is alig biztosító állásra pályázó sok helyen nem volt, s ha esetleg akadt is egy-egy pályázó, ez, megismervén a helyi viszonyokat, vagy el sem foglalta az állást, vagy felhasználta az első alkalmat, mely kedvezőbb anyagi helyzetet ígérve, távozását lehetővé tette. Jelenleg összesen 484 községi orvosi állás van rendszeresítve: az orvosok összfizetése 570.202 korona; egy községi orvos átlagos fizetése tehát 1178 korona. Bár a fizetésnek ez az átlagos összege is elég csekély, még feltűnőbb a visszás helyzet, ha figyelembe vesszük azt a két szélső határt, melyek között a községi orvosok fizetése váltakozik s a községi orvosoknak azt a nagy számát, melynek még 1000 korona évi fizetés sem jut. A legkisebb községi orvosi fizetés 100 korona, a legnagyobb 4800 koronás. A 484 községi orvos közül 111-nek évi fizetése az 1000 koronán alul marad, sőt tíz olyan orvos is van, akinek az évi fizetése a 200 koronát nem haladja meg. Még a községi orvosokénál is kedvezőtlenebb a körorvosok helyzete, akiknél, a kisközségi életviszonyokat tekintve, az ország nagy részében még a magánygyógyászat is alig vehető számításba. Jelenleg 1169 körorvosi állás van rendszeresítve, összesen 1.289.133 korona fizetéssel. Az átlagos fizetés 1102 korona. A legkisebb körorvosi fizetés 180 korona, a legnagyobb 3200 korona. Negyszáz körorvosi állásnál, tehát a körorvosi állások több mint egyharmadánál a rendszeresített évi fizetés az ezer koronán alul marad, 54 állás fizetése pedig egyenkint a 400 koronát nem haladja meg.

Ennek a rendszertelen és igazán szegényes fizetésnek tulajdonítható, hogy mintegy 190 körorvosi állás csaknem állandóan betöltetlen volt, még pedig rendszerint olyan helyeken, ahol körorvosra leginkább szükség lett volna, mert ott sem más közhivatalban levő magánorvos, sem magánorvos nem található. Vannak vármegyék, melyekben az orvosi körök nagyobb része nincsen betöltve, sőt van olyan vármegye is, amelyben egy körorvosi állásra sem akadt pályázó. Ha a községi (kőr-) orvosok javadalmazásával kapcsolatban figyelembe vesszük még, hogy a lakás, a fuvar, a beteglátogatási és a rendelési díjak jelenleg egyezkedés tárgyai s így azoknak minősége és mennyisége a véletlen esélyeitől függ, ha figyelembe vesszük azokat a nehézségeket, amelyekkel az orvosnak meg kell küzdenie, amíg javadalmazásához hozzájut; előtünk áll a tarthatatlan állapot képe.

A törvényjavaslat a községi (kőr-) orvosok törzsfizetését egységesen 1600 koronában kívánja megállapítani, a községi (kőr-) orvosok javára öt évenként kétszáz koronával emelkedő korpótlék engedélyezését is kontemplálja a javaslat. A helyi viszonyok által beálló egyenlőtlenségek lehető kiegyenlítésére fognak szolgálni a helyi pótlékok, a személyi pótlékok és a rendkívüli segélyek. Az orvosi javadalmazás nagyobb részét, vagyis a törzsfizetéseket, a kor- és helyi pótlékokat illetőleg azt hozza javaslatba a miniszter, hogy ezt a terhet az állam vállalja magára.

Az orvosi lakáskérdés sok és jogos panaszra ad okot s megfelelő megoldása talán egy közhivatali alkalmazottnál sem oly fontos, mint az orvosnál. A miniszter ezért azt tervezi a törvényjavaslatban, hogy az orvos vagy lakáspénzt kapjon, vagy megfelelő lakás hiányában a községek ilyennek előállítására köteleztessenek.

Az ez idő szerint rendelkezésre álló adatok eredményéhez képest kerekszámban 3.400.000 korona lesz az a többkiadás, mely a törvényjavaslatban tervezett rendelkezések végrehajtása következtében az állampénztárra fog hárulni.

A t. Házból.

I. Nincs több soirée.

A képviselőház mai ülésén még délelőtt bevégezték a pénzügyi költségvetés tárgyalását és déli harangszóra már aképpen zárták be az ülést, hogy délutánra nem is hirdettek folytatást.

Előre így csinálták ezt ki. Hogy amikor az országház mellett a fedetlen uszoda megnyílik és a hölgyek délután látogatnának el oda, már ne legyenek parlamenti tanácskozások ezekben az órákban. Éppen reggel tíz órakor egy rendőri bizottság jelent meg a nagy faalkotmányon és közbiztonsági szemlét tartott. A politikusok az ablakokból nézték a hivatalos működést.

— Talán beleesett valami a Dunába s azt fogják ki.

— Dehogyan is. A mi délutáni örömeink estek vízbe. Ha van délutáni ülés, nincs uszoda, ha van uszoda, nincs délutáni ülés.

Korán konstatálhatták, hogy ma nem lehet nyújtani a vitát. Nagy György, a legkitartóbb beszélő, egy villamos kocsirol kiáltott le a Ház felé igyekvőknek:

— Isten önökkel, megyek a Curiához; ott több az igazság.

Valóban elment. Egy félóra múlva visszajött, de akkor se volt veszedelmes:

— Mi az Gyurka? — szölgötték rémülettel. — Tán csak nem bántad meg az elhatározásodat. Isten őrizzen, tán csak nem akarsz mégis beszédek mondani?

— Én? Nem én. De azért jöttem, hogy megmondjak valamit, ami miatt irigyeimet megüti a guta. Ez az, hogy Tusnád község megválasztott diszpolgárnak. Pünkösöd másodnapján átveszem az oklevelet.

— Tehát nem beszélsz?

— Nem.

— Óh, bárcsak mindennap megválasztanának Tusnádon diszpolgárnak, hogy sohase beszéljél.

Valami vita mégis volt a pénzügyi tárczánál. Egyes tételeknél apróbb-cseprőbb felszólalások keletkeztek. De csak olyan ez, hogy mindenki kíván valamit, ha alkalma nyílik rá. Mindenki kér, ha remélheti, hogy kaphat. Mint amikor Láng Lajoshoz még pénzügyi államtitkár korában beállított egy volt képviselő és egy tizezer forintos illetéknek a törlesztését kérte tőle. Amikor Láng Lajos vonakodott, a kérvényező haraggal kiáltott fel:

— Megdöbentő hálátlanság. Én mint képviselő a költségvetésnél milliós tételeket szavaztam meg nektek és ti rongyos tizezer forint miatt smuczigoskodtok.

Voltak felszólalások az adóknál, a dohány-elárusításnál, a bélyegnél, az illetékeknél és eközben igen stilszerűen a karzatról a képviselők közé repült egy kérvény, mely annak rendje s módja szerint fel volt bélyegezve, nehogy megleptezzék. (Czimezve azonban nem Wekerlehez volt, hanem gróf Andrássyhoz, aki nyomban jólelkűen intézkedett, hogy a kérvényező ember baját megvizsgálják.)

Wekerle Sándor rendre válaszolt az egyes felszólalóknak. Végre is, neki passziója a pénzügyminiszterség, s ennek valamennyi ága-bogát úgy ismeri, hogy igen szívesen ad felvilágosításokat, csak minél kevesebb pénzt kelljen utnak indítania. De a mikor Éber Antal már nagy kérdésbe, az osztrák-magyar bank dolgába ereszkedett be, Wekerle észrevette, hogy ennek fele se tréfa, s inkább technikus terminusokkal szolgált, semhogy az Éber kíváncsiságát tulságosan kielégítse.

S ennek is vége volt, mégse lett este. És a miként a felépített ház tetejére bokrétát tesznek, mielőtt véglegesen befednék, aképpen Wekerle Sándor a költségvetési tárgyalás befejezésekor benyújtotta az appropriációs javaslatot. Ez annyit jelent, hogy ha megszavazták a költségeket, hát adjanak felhatalmazást a kormánynak arra is, hogy a megszavazott költségeket elköltse.

Kivételképpen azonban a kormány most még többet kér. Nemcsak az eddig megszavazottak elköltésére felhatalmazást, de még új tételek beillesztését is, nevezetesen azokat, amelyek a tisztek fizetésemelésére vonatkoznak és a „szakácsnék sirjatok“ elnevezésű tételt.

A „szakácsnék sirjatok“ tétel alatt azt kell érteni, amelyik a katonalegények vacsorájáról való gondoskodást tartalmazza. Hogy most már az állam, a kincstár gondoskodik róla, hogy a bakának elegendő vacsorája legyen, ennél fogva a szakácsnék megszűnnek a hadsereg közlegényeinél a gondoskodó őrangyal szerepében működni. A baka és szakácsné-viszony meggyöngyül és a magyar királyi kormány megköveteli, hogy a kincstár úgy szeresse a bakát, mint ahogy eddig a szakácsné szerette. A kincstárt, mely ápol, mint a szakácsné, mely ápoit s eltakart. Mi lesz ebből, ki tudja megjósolni. A szakácsnék azonban okvetlen veszítenek, mert ámbár ezután is lesz szerelem és az érdeknélküli szerelem nemesebb, a vacsorabelileg is érdekelt szerelem azonban biztosabb volt.

Valahogyan stilszerűséget is lehet megállapítani, hogy ugyanazon a napon, amikor a parlamenti soireék megszűnnek, a baka és szakácsné-soireék feleslegessé tevésére nyújtanak be indítványt.

II. Skupcsina-émlék.

Néhány idősebb képviselő egy baráti kellemes estéről beszélget, amit Asbóth János budai palotájában töltöttek el.

Asbóth János több politikus és képviselőt meghívott olyan minőségben, hogy ezek a Nemzeti Kaszinóban délutánonként fekete kávé mellett politizáló „skupcsina“ tagjai voltak. Ez a skupcsina volt tulajdonképpen a legelső koalíció még ezelőtt tíz évvel is, mert ott pártkülönbség nélkül együtt voltak a máskülönben együttérzők, együtt gondolkozók és a nemzeti irányu politikáért rajongók, az elégtelenségépp, mint a nagy tervek naiv álmodói.

Az idő sok mindent megváltoztat és átalakít, eképpen megváltoztatta és átalakította a skupcsinát is. Ki feljebb került, ki lejjebb. Maga Asbóth János legtöbb idejét négy év óta azzal töltötte, hogy Budán, az Uri-utcában kis palotáját felépíttette és finom izléssel, pazar gonddal berendezte. Maga a ház legutóbb Schmidtnek, a szellemi anarchistának tulajdona volt, de inkább történelmi nevezetességű amiatt, hogy benne lakott Albrecht főherceg és még előbb a híres Hadik huszár-generális, aki Berlinbe ment egy keztyüért. A ház alapját s egy boltozatát Asbóth érintetlenül hagyta, de ezenkívül olyan palotát csináltatott belőle, hogy az építőmestere azt vallja, hogy ennyi gondnal és pénzzel az Andrássy-uton egy négyemeletes házat lehetett volna építeni.

Tehát itt volt a vacsora és régi barátok találkoztak. A visszaemlékezésekbe annyi elmerültek, hogy a késő órákban már-már szellemeiket idézték, hogy valamennyien együtt legyenek.

Mert bizony hiányoztak néhányan. Báró Atzél Béla, az összejövetelek megalapítója, gróf Károlyi István, Beöthy Ákos, Bartha Miklós és

aki olykor szintén megjelent a skupcsinában: Szilágyi Dezső.

III. Mit izent a király?

A Vörösmarty-szobor leleplezési ünnepének egyik tanuja beszéli a következőket:

A magyar sajtó nem méltányolta eléggé ama remek jelenetet, hogy a szoborleleplezésnél, amikor József főherceg a király képviseletében beszélt, az uralkodó üzenete gyanánt adta át a nemzetnek a költő mondását:

— Hazádnak rendületlenül légy hive óh magyar.

A költő gondolata egyttal a király kívánságává változott. És e tény hatása alatt, amint a lepel lehullott a szoborról, márványba vésvé ott lehetett látni a király üzenetét:

— Hazádnak rendületlenül . . .

Poétikus kép ez és igazán ideális a gondolatok ily összefoglalása. De praktikus és aktuális értelme is van, hogyha egy kicsit megnézegetjük a bécsi lapoknak a szoborleleplezésről szóló tudósításait.

Leginkább azt látjuk, hogy amennyire lehet, elikkasztották a szoborleleplezés politikai jelentőségének ismertető jeleit s ezek közt kiváltképp a király képviseletének a magyarozatát.

Ha tudakozódunk, hogy mért történt, azt a választ kapjuk, hogy Luegeréknek nem tetszik, ha a király és a magyar nemzet közti egyetértés dokumentálásáról referálnak.

De viszont éppen ezért annál nagyobb kötelesség, hogy legalább mi magunk minél határozottabban emeljük ki a „Hazádnak rendületlenül” feliratnak, mint márványba vésett királyi üzenetnek a jelentőségét.

A vasuti beruházások

— A pénzügyi bizottság ülése. —

Budapest, május 26.

A képviselőház pénzügyi bizottsága ma délután Széll Kálmán elnöke alatt tartott ülésén az appropriációs javaslat elfogadása után a vasuti beruházásokról és több helyi érdekű vasutakról szóló törvényjavaslatot tárgyalta le.

A magyar államvasutak beruházásairól szóló törvényjavaslat tárgyalásánál

Zlinszky István, a közlekedésügyi bizottság előadója, bejelenti, hogy a közlekedési bizottság a javaslatot általánosságban és részleteiben letárgyalta és azt egyhangulag elfogadta. Szólv ez alkalommal jelzi, hogy a kereskedelmi miniszter a keleti és nyugati pályaudvarok kihelyezése tárgyában mielőbb javaslattal lép a ház elé.

Azután áttért a bizottság a javaslat részletes tárgyalására.

Semsey László Fiume kikötőváros nagyobb forgalmi képességének emelése céljából ajánlja a kettős sínpar lefektetésének precízebb keresztülvitelét és javasolja, hogy 10—15 évre szóló beruházási programot terjesztessék a képviselőház elé.

Buzáth Ferencz kéri a szakminisztert, hogy a nagy beruházásoknál kizárólagosan a magyar ipar termékeit alkalmazza és a magyar ipart pártolja. Azt a kérdést intézi a kormányhoz, vajon alkalmasnak tartja-e a jelen pénzügyviszonyokat arra, hogy kielégítő feltételek mellett nagyobb beruházási kölcsönt lehessen felvenni.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Buzáth utóbbi kijelentésére megjegyzi, hogy a jelenlegi pénzügyviszonyok ugyan nem mondhatók alkalmasnak kedvező kölcsönök szerzésére, miután azonban az országnak most van szüksége a beruházási kölcsönre, így a kölcsön felvételével nem lehet bevárni a pénzügyviszonyok kedvezőbb alakulását.

Gróf Andrassy Sándor az állomások kibővítéséről szól, kérve a minisztert, hogy az állomások befogadó képességét igyekezzen a forgalom zavartalan lebonyolítása érdekében a megnyilvánult szükségletnek megfelelően emelni.

Széll Kálmán csatlakozik gróf Andrassy Sándor véleményéhez, már csak azért is, mert ha az állomások mai állapota tartatik fenn, a kettős sínparok lefektetése daczára is nagy torlódások állanak elő, miáltal a beruházások sem hoznák meg a várt eredményt. Ajánlja továbbá, hogy az új kocsik építésénél

nagyobb figyelem fordítassék a kocsik kényelmi berendezésére.

Szterényi államtitkár reflektál az elhangzott megjegyzésekre és mindenekelőtt kimentí Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert, aki ágyban fekvő beteg lévén, nem jelenhetett meg az ülésen. Gróf Semsey észrevételeire megjegyzi, hogy az a kívánság, hogy 10—15 évre szóló beruházási terv terjesztessék elő, ebben az alakban, gyakorlatilag kivihetetlen, mert ily építési programnak a törvényhozás elé való terjesztése involválná az annak kivételére szükséges töke megállapítását is. Megnyugtathatja azonban a bizottságot, hogy a mostani beruházások igen csekély hányad kivételével egy tíz éves beruházási terv részletei, amely terv részletesen kidolgozva készen áll. E szerint nem áll az, hogy a mostani beruházásokat a későbbi építkezések feleslegessé fogják tenni. Nagyobb ideiglenes befektetés csak éppen a budapesti pályaudvaroknál van javasolva, ahol az e célra fordítandó 20 millió koronából 2 millió korona ideiglenes befektetésre fog felhasználni, amely azonban azért szükséges, mert e pályaudvarok rekonstrukciója 10 évi időt fog igénybe venni. A fiúmei második vonalat illetőleg megjegyzi, hogy ezt a kérdést Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter hivatalba lépése után azonnal tanulmány tárgyává tette. A fiúmei vonal teljesítő képessége nincs még teljesen kihasználva, aminek oka a fiúmei pályaudvar szűk volta. A fiúmei vonal teljesítő képessége most 640 kocsi, amely azonban aránylag kisebb befektetések árán 900 kocsira fokozható; ezzel szemben a fiúmei állomása 450 kocsi, tehát a legsürgősebb feladat az állomás teljesítő képességének fokozata. A második vágány lefektetése legalább 100 millió korona költséget igényelne. Az államvasutaknál alvállalkozói rendszer nem lesz, amennyiben nagy munkák vagy versenytárgyalás útján adatnak ki, vagy rezsiben készülnek és ez esetben nincs alvállalkozó. A kormány különben figyelemmel lesz e körülményre. Buzáth kérdésére nézve megjegyzi, hogy az összes beszerzéseket a hazai ipar révén kell eszközölni és ez alól csak ott történik kivétel, ahol hazai forrásból nem lehet az illető terméket beszerezni, mint az ez idén is 40 mozdony megrendelése esetében történt. Gróf Andrassy Sándor felszólalására megjegyzi, hogy az állomások kibővítése a modern követelményeknek megfelelően fog történni.

A bizottság a budapesti h. é. vasutakra vonatkozó törvényjavaslatot tárgyalta.

Gróf Semsey László, Szebeny és Hoitsy bizottsági tagok felszólalása és Szterényi államtitkár felvilágosításai után a bizottság a budapesti h. é. vasutak r. t. vonalainak villamos üzemmé való átalakítása iránti törvényjavaslatot a közlekedésügyi bizottság által javasolt módosításokkal egyhangulag elfogadta.

A magyar kir. állami vasgyárak tüzelőanyag és vasércz-szükségletének biztosítása iránti javaslatot Hoitsy Pál ismertetése és Wekerle miniszterelnök felvilágosításai után a bizottság a miniszterelnök által az elszámolásra vonatkozólag tett módosításokkal elfogadta.

A kassa-oderbergi vasutársaságnak nyújtandó további külön állami biztosításról szóló törvényjavaslatot a bizottság Hoitsy Pál előadó ismertetése, gróf Semsey László hozzászólása és Szterényi államtitkár felvilágosításai után elfogadta.

Elfogadta továbbá a bizottság a déldunavidéki h. é. vasutak vonalának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot és tudomásul vette némely h. é. vasutak engedélyezéséről szóló jelentést.

KÜLFÖLD.

Osztrák képviselőház. A mai ülésen a vasutügyi miniszter törvényjavaslatot terjeszt be a csehországi északi vasut államosításáról. Lewitzky Jenő részletesen indokolja a Kahanec rutén paraszton csendőrök által állítólag politikai okokból elkövetett gyilkosság miatt beadott sürgős indítványát. A sürgős javaslatot a véderbizottsághoz utasítják. Ezután a költségvetési bizottságnak a jubileumi alapítványok illeték- és bélyegmentességére vonatkozó jelentését fogadták el és megkezdték Steinwender sürgős javaslatának tárgyalását, amely az 1908. évi költségvetés második olvasásának azonnali megkezdését indítványozza.

A költségvetés tárgyalása során kijelenti Waszilko, hogy a ruthének a kormány iránt érzett bizalmatlanságuknál fogva egy a sürgősség, mint a költségvetés ellen fognak szavazni. Gróf Sternberg szólalt fel ezután, aki a házszabályrevízió szükségességét hangsúlyozza. A kormány első nagy feladata a Magyarországgal való viszony rendezése volt. Szemrehányást tesz a miniszterelnöknek, hogy a katonai kérdéseket nem rendezte a kiegyezései

egyidőben. Ezután a Wahrmund-ügyet teszi szóvá és hibáztatja Wahrmund eljárását. Végül kijelenti, hogy Ausztria jobb jövője érdekében kívánja volna a hazafias pártok egyesülése a kormány körül. Pernerstorfer kijelenti, hogy a szocziáldemokraták a sürgősség mellett fognak szavazni. A szavazatnál nagy többséggel kimondják a Steinwender indítványának sürgősségét és megkezdik a költségvetés általános tárgyalását. Battaglia képviselő két óras beszédben visszautasítja a ruthén képviselők által a lengyelek ellen emelt vádakot és hangsúlyozza, hogy a lengyelek a jövőben is fejleszteni kívánják a ruthének kulturális és gazdasági fejlődését. A nemzetiségi kiegyezés lehetetlen mindaddig, amíg a ruthének terrorizmusa nem ér véget. Az ülés végén Witik, Breiter, Glombinsky és Zeglinsky képviselők a csernichovi véres események ügyében interpelláltak és a vétkesek szigorú megbüntetését követelték. Legközelebbi ülés holnap lesz.

A képviselőházban ma este az ülés vége felé, amikor egy lengyel nyelvű interpelláció felolvasására került a sor, Saruch képviselő durván ráförmedt az ősz Dziedusiczki grófra, az egykori lengyel nemzetiségi miniszterre:

— Az ön ősz haján ruthének vére szárad.

Gróf Dziedusiczki ököllel rohant Saruchra és a képviselők csak nagy nehezen tartóztatták föl a volt minisztert, aki ezt kiáltotta: Ha vér folyt, ti vagytok a hibásak érte! Az agg gróf aztán a dühtől reszkette és kimerülten hanyatlott le egy székre s úgy ült ott, fölig eszméletlenül. A képviselőház egyik orvostagja térítette magához aléltóságából gróf Dziedusiczkit.

A perzsa miniszterelnök európai körúton. Tegnap érkezett Genuába a Goizistan nevű angol jachton Merza Hamza herceg, a perzsa sah első minisztere, aki hosszabb európai körútjában a kontinens összes fővárosaiba ellátogat. A perzsa miniszterelnök Genuából először is Monte-Carlóba rándul s onnan folytatja európai körútját.

Anglia hadi budgetje. Az alsóházban a kormány pénzügyi politikájáról szóló általános vita során Lloyd George kereskedelmi miniszter érdekes kijelentést tett a hadi költségek növekedésének voltáról. A miniszter elismeri azt, hogy a hadi felszerelés tekintetében mutatkozó verseny igen komoly dolog és hogy e tekintetben Angliát épp oly mértékben terheli a felelősség, mint bármely más országot. A költségvetésbe vitt idegesség épp oly mértékben oka a felszerelések növekedésének, mint bármely más körülmény. Anglia azon a véleményen volt, hogy Németország támadást készül intézni birtokai ellen, Németország pedig Anglia támadásától tartott. Mindkét birodalom sajtója mindent megtett, hogy e kölcsönös aggodalmat még fokozza.

A belga választások eredménye. Az új kamara tagjai között van 87 klerikális, 43 liberális, 35 szocziálista és egy keresztény-demokrata. A katolikus többség ennél fogva 12-ről 8-ra apadt. A külügyi, iparügyi és vasutügyi minisztereket újra megválasztották. A szenátus tagjai között van 64 katolikus, 35 liberális és 12 szocziálista. A szenátus többsége ennél fogva 14-ről 17-re emelkedett.

Az ellenzék győzelmét a választásokon általában úgy itélik meg, hogy a közvélemény elítéli a Kongó-javaslatot. A szocialisták ma nagy körmenetet rendeztek a városon végig s a menet élén egy hatalmas plakátot vittek, amelyre ez volt felírva: A választási eredmény elutasítása a Kongó-annexiónak.

A dumából. A birodalmi дума Stolypin miniszterelnök jelenlétében folytatta a Finnországra vonatkozó interpellációk tárgyalását. Markov (szélső balpárti) azt mondja, hogy amidőn I. Sándor elfoglalta Finnországot, ez nem önálló állam, hanem svéd provincia volt. Azok a komplikációk, amelyekről Stolypin miniszterelnök beszélt, nem állanak fenn. A mennyiben a finn alkotmány ártalmára van az orosz érdekeknek, ez esetben meg kell azt szüntetni. Oroszország az oroszok kedvéért van. A szélső jobb ezek alapján főtartja az interpellációt. A nacionalisták nevében kilelenti Vecsinin, hogy nem akarja Finnországtól elvitatni azokat a jogokat, amelyek számára az alap-törvényben biztosítva vannak. Szólv üdvözli Stolypin kijelentését és reméli, hogy a kormány törvényjavaslatot fog benvitani Finnország és Oroszország vi-

szonyának szabályozásáról. Az általa képviselt frakció ezért az interpelláció ellen fog szavazni. Fegyeskori (szociáldemokrata) ama nézetét fejezi ki, hogy az interpellációt azért nyújtották be, mert az alkotmányellenes kormány nem szívesen látja a kis alkotmányos országot. A reakció csak akkor érzi magát biztonságban, ha a szabadság legutolsó bázisát is eltüntette. Szólag tagadja a finn szeparatizmus létezését. A finnek jól tudják, hogy az orosz kormány Finnország elszakadását sohasem fogja tűrni. Oroszország és Finnország érdekeit érintő kérdésekről a дума és a finn országgyűlés tagjaiból álló közös delegációnak kellene döntenie. Miljukov (kadett) kifejti, hogy Finnország nagyhercegség egyik tagja az orosz államoknak és külön kormányval bir. Az a nézet, hogy I. Sándor csak a belső autonómiát proklamálta, téves, amennyiben egyúttal megerősítette a finn jogokat. Szólag végül kijelenti, hogy lehetetlen volna, ha az, ami az egyeduralomnak nem sikerült, t. i. egy kis védtelen nép megsemmisítése, az orosz népképviselőnek képezné első alkotmányos tettet. A ház azután elnapolta üléseit.

Abdul Aziz nyilatkozata. A „Matin” külön tudósítója május 16-án Rabatban ismét beszélgetést folytatott Abdul Aziz szultánnal, aki a többek között ezt mondta:

— Testvérem, Muley Hafid, az európaiak elleni gyűlöletet prédikálja. Ez a fogás mindig sikeres és sikere azon a mindenfelé terjesztett mesén alapszik, hogy én a keresztényeknek eladtam magamat. A tulajdonképpeni marokkói krízis abban áll, hogy a nép nem akar semminemű civilizációt és hogy a szultán a civilizációt a nép számára szükségesnek tartja. Muley Hafid minden eszközzel biztosítani akarja győzelmét és különösen franciaellenes magatartásának ad kifejezést. Hafid többek között ezt is mondotta: Hogy Franciaország ellen harcolhassak, szükség esetén megöletem egy csomó németet, hogy emiatt Franciaországnak ezek a vetélytársai kénytelenek legyenek Marokkóban csapatokat partraszállítani.

A francia kormány elhatározta, hogy korlátozni fogja Marokkóban a katonai akciót. D'Amade tábornok utasítást kapott Párisból, hogy hagyja abba az előnyomulást és a hadi operációkat úgy intézze, hogy a csapatok visszavonuljanak Kazablankába. A külföldi francia követségekhez a párisi külügyminisztérium utasítást küldött, hogy közöljék a kormánynak ezt az elhatározását az illető kormányokkal. Camphon berlini nagykövet évégből tegnap meglátogatta Schoen külügyi államtitkár.

MEGYÉK ÉS VÁROSOK.

Máramaros vármegye törvényhatósági bizottsága ma tartotta báró Perényi Zsigmond főispán elnöklésével rendes közgyűlést. A közgyűlés elhatározta, hogy Kossuth Lajos életnagyságú arcképét megfesteti és azt Rákóczi és Deák arcképeivel együtt nagy ünnepség keretében még ebben az évben leleplezi. A közgyűlés huszti főszolgabíróvá Mokcsay Zoltán aljegyzőt, első osztályú aljegyzővé Székely Istvánt, második osztályú aljegyzővé Zombory Ernőt és szolgabírákká Jónás Aladár és Kricsfalussy Zsoltot választotta meg. A közgyűlés a vármegyei közoktatók építésére a Pesti Kereskedelmi Banktól 150,000 korona kölcsön felvételét határozta el. A tüzvéssz által károsult Borsa község 230,000 korona államkölcsönt vesz fel. Közgyűlés után nagy lakoma volt, amelyen a főispánt lekesen ünnepelték.

Képviselőtestületi választás Rózsahelyen. A képviselőtestületi választásokra névvel élénk mozgalom indult meg úgy a magyarság, mint a nemzetiségi párt körében. A választás június 2-án fog végbemenni. Választandó lesz 44 rendes és 40 virilista képviselő testületi tag.

Tusnád községe Nagy György országgyűlési képviselőt diszpolgárává választotta. A diszpolgári oklevelet szép ünnep keretében pünkösd másodnapján adják át Nagy Györgynek.

A Lujza-utcai merénylet.

— Ujabb három letartóztatás. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 26.

A Lujza-utcai merénylet ügyében a rendőrség még mindig teljes erővel nyomoz. Az eddig letartóztatott tizenegy munkáson kívül ma még négyet tartóztattak le. A letartóztatottak száma most már tizenöt. Azonban még ezzel nincs befejezve a letartóztatások sorozata. A rendőrség nyomozza mindazokat, akik a Práter-utcai Böhmele vendéglőben jelen voltak akkor, amikor Fröhlich Rezső szabószegéd rombolásra izgatta a munkásokat.

Ujabb letartóztatások.

Ma újabb előállítások, illetve letartóztatások történtek. Ma délelőtt behozták a rendőrségre Scheff József harmincz négy éves és Tassy Sándor huszonegy éves asztalossegédeket, valamint Tassy István husz éves szitakötőt. Az összes előállítottak ellen súlyos gyanúkok forogtak fenn, s a kihallgatások során a gyanúsítottak egymásra vallottak. Délelőtt már annyi bizonyíték volt ellenük, hogy Tóth János rendőrkapitány letartóztatta őket.

Ezzel összesen tizennégy munkás van előzetes letartóztatásban s az ellenük felhalmozódott bizonyítékok oly erősek, hogy a törvényszék vádpancsa valamennyi letartóztatást jóvá fogja hagyni.

A rendőrség ma délelőttre elő akarta állítani Szabó Mihály gázcgyári munkást, aki a merénylet egyik főkolompasa volt, de az illető már nem volt lakásán. Idejekorán tudta meg, hogy őt is gyanúsítják és még sikerült neki megszöknie.

A nyomozás nehézségei.

A rendőri nyomozást rendkívül megnehezíti az a körülmény, hogy a külvárosi csöcselék között, speciel ilyen esetekben, igen nagy a szolidaritás és félre akariák vezetni a nyomozó hatóságot. Ma például jelentkezett a rendőrségen egy asztalossegéd, aki azzal állt elő, hogy miután igényt tart az ötszáz koronás jutalomra, igen fontos vallomást akar tenni. Az önkéntes tanút természetesen örömmel fogadták. Végighallgatták vallomását és ekkor kiderült, hogy kizárólag csak azért jelentkezett vallomástételre, hogy hamis nyomra vezesse a rendőrséget. Természetesen ez nem sikerült neki.

De nem egy, hanem számtalan eset fordult már elő ebben az ügyben, hogy hamis tanuk jelentkeznek a rendőrségen.

Vallomások.

Fölötte érdekes a letartóztatott Fröhlich Rezső egyénisége. Már kétségen kívül be van bizonyítva, hogy Fröhlich a felbújtó és az értelmi szerző. Vezető embere volt a nyolczadik kerületi pártszervezetnek és minden tetteiben csak a népszerűséget hajszolta. A rendőrségen feltűnő czinizmussal viselkedett és egész nyugodtan hangoztatja, hogy a hatóságoknak semmi köze sincs az ő elveihez és tetteihez.

A merénylet elkövetése után ő volt a legbuzgóbb nyomozó. Hogy még ekkor is szolgálta a tottegyen pártjának: Kleizel és Wesszelyvel kocsiba ült, elment a Népszava szerkesztőségébe, ahol megírta a vérengzésről szóló cikket, majd elment a Hazám-kávéházba. Természetesen, felvette a kocsiköltséget. Mindezt ő mondta jegyzőkönyvbe a rendőrségen. Egyébként mai újlagos kihallgatása alkalmával bevallotta, hogy ő bujtogatta fel a munkásokat a gyilkosságra.

Scheff László, akit ma tartóztattak le, mitsem akar tudni arról, hogy ő részt vett volna a vérengzésben.

— Együtt voltam a Böhmele vendéglőben a gyilkosokkal, — mondotta — de a rombolásban nem vettem részt. Elmentem ugyan a Lujza-utczába, de ott hátra maradtam. Azonnal jövek! — kiáltottam, de a helyett, hogy követtem volna őket, bementem a Lujza-utca 29. szám alatt levő vendéglőbe. Leültem és söröztem. Még csak akkor sem mozdultam ki, amikor hírvét hozták, hogy Kozalikat és családját lemészárolták, házáat pedig lerombolták. Én nem tettem semmit!

Ezzel fejezte be vallomását, de miután többen vallottak ellene, őt is letartóztatták.

Ki a gyilkos.

A rendőrség ma megállapította, hogy a Lujza-utcai merénylet közül ki ölte meg Matuska István hentessegédet. Több szemtanu jelentkezett a rendőrségen. Mindannyian egybehangzóan azt vallották, hogy a gyilkosságot Szabó Mihály gázcgyári munkás követte el. Az ő golyója sebsította halálra a szerencsétlen embert. Több detektiv azonnal kiment Szabó Mihály Magdolna-utczában levő lakására, ahol azonban nem találták meg. Szabó Mihály azonnal, mikor tudomására jutott, hogy az ő golyója megölte a hentessegédet, megszökött és azóta teljesen nyoma veszett. Megállapította ezenkívül a rendőrség, hogy a lövöldözésben részt vett Gergely Gábor és Csávás Sándor gázcgyári munkás is. Mindkettőnél revolvert találtak, amelyekből az összes golyók ki voltak löve. Ezeket már tegnap éjjel letartóztatták. Egyelőre a rendőrségen vannak elhelyezve.

Igen jellemző, hogy a rendőrségen a letartóztatottak számára nem volt elegendő zárka, úgy, hogy kilencz letartóztatottat ma a tolonczházban kellett elhelyezni. Valamennyi letartóztatottat a vizsgálat befejezése után átkísérik az ügyészségre.

Halál Kozalikra!

Ugyilátszik a henteslegények egyáltalán nem tudnak beletörödni leveretésükbe. Erre vall legutóbb az a fenyegető levél, amelyet Kozalik Márton ma délután kapott. A levél tele van fenyegetésekkel, amelyekkel Kozaliket arra akarták bírni, hogy a békét teremtsen meg.

A rendes levélpapírosra írt levél tetején egy halálfej díszel. Alatta a következő sorok vannak:

„Nézzen utána, hogy a békét megteremtse. Mindent maga idézett elő, mert ellenkező esetben a szombati események meg fognak ismétlődni mindaddig, míg csak ön nem fog áldozatul esni. Ne gondolja, hogy addig, míg rendőr ott áll, majd aztán is jó lesz. Addig éljen!

A százaz bizottság.

Kozalik bevitte a levelet a rendőrségre, ahol bemutatta azt Tóth János kapitánynak. Miután a levelet a hetvenketes sz. postahivatalban adták föl, a rendőrség ebbe az irányba is kiterjesztette a nyomozást. Tóth János elrendelte, hogy a Kozalik háza előtt álló őrszemek kettőztesek legyenek. Egyébként is megtettek minden óvintézkedést, hogy a szombati események ne ismétlődhessenek meg. Az egész Lujza-utczában és környékén lovas- és gyalogos rendőrök czirkálnak és a legkisebb csoportosulást is azonnal szétkergetik.

Az izgalom pedig még mindig igen nagy. Rézszint a szombati események hatása, részint az újabb merénylettől való félelem miatt az emberek állandóan talpon vannak. A legkisebb gyanus neszre lesietnek az utcára, hogy az esetleges támadókat elfoghassák. Erre pedig aligha kerül a sor, mert nem tehető fel, hogy a nagy rendőri apparátus őrizete alatt álló üzletet még egyszer meg mernék támadni.

A belügyminiszter és a merénylet.

A Lujza-utcai merénylet ügyében megindult vizsgálat legkisebb részletét is felterjeszti a rendőrség gróf Andrássy Gyula belügyminiszterhez, aki az ügyre vonatkozó minden dolog iránt is érdeklődik. Állandó kontaktusban van a főkapitánysággal és óráról-órara érdeklődik a vizsgálat minden fázisa iránt. Az aktákat másolják és felküldik a belügyminiszterhez, hogy az a vizsgálat befejezésekor teljes világitásban láthassa a Lujza-utcai merénylet rugóit, indító okait és hátterét.

A kávék és a sztrájk.

A hentessegédek sztrájkjával tudvalevőleg a pinczerek is szimpatizáltak és szimpátiájuknak azzal adtak kifejezést, hogy megtagadták a kávéházakban a hentesáruk kiszolgálását. Amely kávéházban ennek a határozatnak nem tudtak érvényt szerezni, onnét kivonultak.

A budapesti kávék ipartársulata a pinczerek viselkedésében a kollektiv szerződés megszegését látta s ma délután rendkívüli közgyűlésre hívta

össze tagjait, hogy a további teendőkről tanácskozzék. A rendkívüli közgyűlésen mintegy kétszáz kávéves jelent meg.

A közgyűlést Némai Antal elnök nyitotta meg s mindenekelőtt tudatta, hogy miért volt szükség a mai rendkívüli közgyűlés összehívására. Azért, mert a kávésegek egyesülete megszegte a kávéipartársulattal kötött kollektív szerződést azzal, hogy a pinczereknek megtiltotta a kávéházakban a hentesárk kiszolgálását. Ez nyílt megszegése a szerződésnek s a mai közgyűlés a beállott helyzet radikális orvoslására van hivatva.

Ezután hosszú és szenvedélyes vita indult meg arról, hogy mi lenne a kávéesek teendője a pinczerek szerződészegésével szemben. A vitában a közgyűlésnek csaknem minden tagja részt vett s a legkülönbözőbb indítványok hangzóttak el. Sachs Ödön kifejtette, hogy a hentesárk kiszolgálására vonatkozó tilalmat nem a szakszervezet adta ki, hanem a bizalmi férfiak határozták el. Ennélfogva a bizalmi férfiakra nézve, akiknek névsorát meg lehet keríteni, ki kell mondani a bojkottot.

Bodó Adolf sürgeti az ipartársulati munkaközvetítő föllállítását, mert a kávéesek teljesen ki vannak szolgáltatva már alkalmazottaiknak. A gazda már nem parancsolhat a saját üzletében. A kávéeseknek egymásért szolidaritást kell vállalniok és ha a pinczerek valamely kávéháza kimondják a bojkottot, akkor nem marad más hátra, minthogy az összes kávéesek kimondják a munkáskizárást.

Ólmosi József azt indítványozza, hogy szervezett munkásokat egyáltalán ne tűrjenek meg az üzletben s azt az elhatározásukat holnap este 7 óráig tudassák alkalmazottaikkal. Azok a pinczerek, akik nem lépnek ki a szakszervezetből, rögtön hagyják el a helyeiket.

Evva Lajos, Upor József, Brück Károly, Kasznár Nándor és Némai Antal elnök ismételt felszólalása után a közgyűlés, végre Upor József indítványára kimondta, hogy az ipartársulat az ügyet küldöttség útján a belügyminiszter elé viszi, és megkéri őt, állapítaná meg, vajjon a kávésegek és a kávéfőzők szakszervelete megszegte-e a kávéipartársulattal kötött kollektív szerződést; ha igen, tegye meg haladéktalanul a legerélyesebb intézkedést a sérelem orvoslása doigában.

TÁVIRATOK.

Oszták-magyar vasutársaság elnökválasztása.

Bécs, május 26. Az oszták-magyar szabadalmazott államvasut-társaság egyesült, valamint bécsi igazgatóságai mai ülésén választotta meg újból az elnökséget. Egyhangulag újból elnökké választották lovag Tauszig Tivadart, az egyesült igazgatótanács alelnökeivé báró Harsányi Frigyeszt és gróf Germány Adrient és lovag Tauszig Tivadart, továbbá lovag Miller Vinczét, a bécsi igazgatótanács elnökévé, illetőleg alelnökévé.

A német kamatláb.

Berlin, május 26. (Saját tudósítónktól.) A birodalmi bank kimutatása kevésbé kedvező s ez a körülmény a bank vezetőségét is meglepte. Ilyen körülmények között ismét kétséges lett a kamatláb leszállítása.

UJDONSÁGOK.

NAPIREND. Napár. Szerda, május 27. — Róm. kat.: Emil. — Prot.: Luczian. — Görög-ország: Május 14. Izidor. — Zsidó: Jár 26. — A nap két reggel 4 óra 12 perczkor, nyugszik este 7 óra 43 perczkor. — A hold két éjjel 3 óra 8 perczkor, nyugszik délután 4 óra 54 perczkor.

A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közoktatásügyi államtitkár fogad délután 4 órakor. — Fényképkiállítás a Múcsarnokban nyitva egész nap. Belépődíj 1 korona. — Tavasz kiállítás a Nemzeti Szalonban nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Gyűjteményes kiállítás a Könyves Kálmán Nagymező-utczi szalonjában nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — Tavasz kiállítás az Uránia Kizvő-téri szalonjában nyitva 9-5-ig. Belépődíj 20 fillér. — Automobilkiállítás az Iparcsarnokban. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 10-1-ig. — A Néprajzi Múzeum zárva. — A Fővárosi Múzeum zárva. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig. — A Történelmi Képcsarnok zárva. — A földtani intézet muzeuma zárva. — A Közlekedési Múzeum nyitva 9-12-ig és 2-6-ig. — A Széchenyi-múzeum zárva. — Az szünkörműzeumi nyitva egész nap. — A Techn. Iparmúzeumi nyitva 9-1-ig és 6-8-ig. — A Ráth György-múzeum zárva. — Az Erzsébet-múzeum nyitva 9-1-ig és 3-4-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 3-7-ig. —

Az Egyetem könyvtára nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A fővárosi könyvtár nyitva 9-3-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár nyitva 3-6-ig.

— **Fejedelmi vendégek Bécsben.** A spanyol királyi pár augusztus 16-án Bécsbe utazik, még pedig Párison és Berlinen át. A királyi pár augusztus 20-án érkezik az osztrák fővárosba, hogy Ferencz József királynak gratuláljon császári jubileumához. — A „Matin” bécsi tudósítójának udvari körökből vett értesülése szerint a czár azt az óhaiát fejezte ki, hogy az ősszel Bécsbe jöjjen és Ferencz Józsefnek személyesen gratuláljon jubileumához.

— **Fallières Londonban.** A francia köztársaság elnöke nagyszerű ünneplések központja volt Londonban. Tegnap este a Buckingham-palotában diszebed volt. Edward angol király francia nyelven a következő pohárköszöntőt mondta Fallières elnökre:

Isten hozta önt, elnök ur. A királynéval egyetemben el vagyunk ragadtatva, hogy oly szerencsések vagyunk és önt körünkben fogadjuk és mert ez az első eset, hogy ön Angliába jött, reméljük, hogy még e rövid tartózkodásából kifolyólag is kellemes emlékeket fog magával vinni. Holnap, remélem, közösen tekintjük meg a francia-angol kiállítást. A kiállítás létrejövetelére bizonyítéka annak, hogy az az entente cordiale, amely kettőnk országa között fennáll, sokkal erősebb, mint valaha. Tiszta szívemből óhajtom, hogy ez az entente cordiale entente permanente-té fejlődjék mindkét nemzet hidogságára és fölvirágzására és a béke fenntartására, amelyen a világ boldogsága gyökerezik. Emelem poharamat a francia köztársaság elnökének egészségére, valamint boldogulására és fölvirágzására Franciaországnak, amelyet régóta ismerek és csodálok.

Fallières elnök válaszában első sorban köszönetet mondott a fényes és barátságos fogadtatásért, amelyben részesítették. Hangsúlyozta ezután, hogy Angolországban tett látogatását és az angol király gyakori látogatását franciaországban az egész francia nemzet azon szívélyes egyetértés megerősítéséért fogja fel, amely szülő meggyőződése szerint a jövőben mind bensőbbé fog alakulni Nagy-Britannia és Franciaország közös jóléte és a világ béke hasznára. Az elnök végül a király és a királyi család egészségére, valamint a két népet összekötő barátság további fejlődésére üritette poharát.

— **Kossuth Ferencz állapota.** Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter gyomorajaja ma megújult és ágyban fekvésre kényszerítette. A mai délután folyamán orvosai, Müller Kálmán egyetemi tanár, főrendiházi tag, orvosi konzultációt folytatott dr. Korányi Sándor egyetemi tanárral. Az orvosok Kossuth Ferencznek feltétlen nyugalmat rendeltek. Néhány napig hivatatos- és pártüggyel minél kevesebbet szabad foglalkoznia s minél kevesebbet kell mozognia. Megtiltották az orvosok, hogy az ágyat néhány napig elhagyja és a meghatározottban tiltakoznak az ellen, hogy a miniszter megkísérelje — mint ahogy szándéka volt — a nagykárolyi Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyére való leutazást. Eppen így tiltakoztak az ellen is, hogy a jövő vasárnap a pécsi francia emlékoszlop leleplezésére leránduljon.

— **Elmaradó kihallgatások.** Gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter e hó 29-én nem tartja meg audienciáját. A legközelebbi audiencia június 5-én, délután 4 órakor lesz. — A kereskedelemügyi minisztériumban az e heti, pénteki audiencia Sztérenyi József államtitkár egyéb elfoglaltsága miatt elmarad.

— **Uj titkos tanácsos.** A király coredói és stájerbergi gróf Coreth Rezsőnek, Lajos Viktor főherceg kamarai elüljárójának ezen szolgálati állásától saját kérelmére történt fölmentése alkalmából hű szolgálatai elismerésül a titkos tanácsosi méltóságot díjmentesen adományozta.

— **Igazgatóválasztás a resiczai kohóműveknél.** Resiczabányáról jelentik: Breuer József, az oszták-magyar államvasut-társaság központi főfelügyelője, a resiczai kohó- és hengerművek igazgatója szeptember elején elhagyja jelenlegi állását, mivel a stájerországi Alpine-társaság donavitzi vasművei és szénbányái részére kedvező feltételek mellett igazgatóvá

szereződte. Resicza lakosságának minden rétege élénken fájlalja távozását.

— **Fürstenberg Amália szökése.** A legújabb szökési história hősei, Fürstenberg Amália hercegnő és Koczián volt dragonyos főhadnagy még mindig ismeretlen tájakon bolyongnak és élvezik az aranyzabadságot. Megirtuk, hogy utazásuk célja valószínűleg Anglia, de eddig nem jött jelentés, hogy oda megérkeztek. Fürstenberg Amália hercegnő anyja, Fürstenberg Leontina hercegasszony előtt nem volt ismeretlen leányának Koczián Gusztáv iránt táplált szerelme, sőt még egy nappal a hercegnő elűtése előtt iparkodott lebeszélgni őt kalandos szerelméről. A hercegasszony azonban távolról sem sejtette a szökés tervét s így történetelt, hogy szombaton reggel Amália hercegnő a botanikus kertbe mehetett s mint később kiderült, ott találkozott Kocziánnal s egy óra mulva a Nordbahn állomásáról eluazott. Szombatról vasárnapra virradó éjszaka a hercegnő és Koczián anyja Manheimba érkeztek, ahonnan állítólag vasárnap reggel automobilon Anglia felé vették útjukat. A bécsi rendőrségnek semmi oka sincsen ebben az ügyben beavatkozásra. A szerelmes pár nyilván Londonban fog megesküdni s aztán visszatér Manheimba. Kocziánnak ugyanis a rajnai automobilársaságtól e hónap végéig van csak szabadsága. A vőlegény még egy év előtt a 13. dragonyos ezredben főhadnagy volt. Ismerősei beszélik, hogy tipusa azoknak a tisztoknak, akiket a tisztikar kebelében nvalka legénynek szoktak dicsérni. A savovai dragonyos-ezred Klattauban állomásozott s ez az ezred ugynevezett feudális csapatot, amelynek tisztikarában bővíben van a pénznek s tud is vele bánni. Értelhető tehát, ha Koczián hamarosan adósságokba keveredett, mert az ő szülei nem ezerholdas birtokok s kastélyok tulajdonosai. A savovai dragonyos-tisztek vígan élték világukat, lóversenyeken futtattak s nagy pénzben játszottak. Koczián, a snájdig dragonyos tiszt nem tudott lépést tartani bajtársainak költekezésével s kilépett az ezred tisztikarának kötelékéből a tartalékos állományba, de semmi ok sem volt reá, hogy rangjáról leköszönjön. Brünneben, ahol Koczián szülei állandóan laknak, a család ismerősei és rokoni azt mondják, hogy a szerelmes pár aligha utazott Angliába, sokkal valószínűbb, hogy Németországba vagy Svájcba ment. Mikor Kocziánné megtudta fiának szerelmi regényét, iparkodott megértetni vele, hogy ez a házasság lehetetlen, mert a hercegi család nem fog belegezni. Eleinte azt hitte, hogy tréfa az egész, de később Amália hercegnő is megírta az öreg Kocziánnak, hogy felesége akar lenni fiának s ekkor ő azt válaszolta a hercegnőnek, hogy nem helyesli a házassági tervet, ha a hercegi család ellenzi.

— **Nemzetközi orvoskongresszus Budapesten.** A világ orvosai tizenhatodik nemzetközi kongresszusukat, a király ő felsége legfelsőbb védősége alatt, a jövő esztendőben tartják meg Budapesten, augusztus hó 29-étől szeptember negyedikéig. Az orvoskongresszusok a legrégibb és legnépesebb összejövetelek közé tartoznak és így előreláthatólag ezuttal is mintegy négy-ötezer tag fog a világ minden részéből megjelenni. A kongresszus előkészítésére alakult végrehajtó-bizottság már megkezdte munkálatait s állandóan permanenciában van. Elnöke e bizottságnak dr. Müller Kálmán főrend, a Rókus-kórház igazgatója, főtitkára pedig dr. Grósz Emil egyetemi tanár, akinek címére, az Eszterházy-utca 7. szám alá intézendők a levelezések.

— **Nemzetközi jogi kongresszus Budapesten.** A Londonban ülésező International Law Association ez év szeptember hó 22-26. napjain, Günther Antal igazságügyminiszter tiszteletbeli elnöksége mellett, Budapesten tartja konferenciáját. A konferenciának előkészítő-bizottsága már megalakult s annak alelnökei lettek: Tóry Gusztáv igazságügyi államtitkár, Nagy Ferencz nyug. államtitkár, Brüll Ignác udvari tanácsos és titkára: Král Miklós. Az előkészítő-bizottság a Szemere-utca 10. szám alatt működik.

— **Caruso atyja meghalt.** Enrico Carusónak, a világhírű tenoristának atyja ma Milanóban meghalt 64 éves korában.

— **Thaw Harry sorsa.** Feltűnést keltett Amerikában az, hogy — mint mi is közöltük — Thaw Harry, az örültnék nyilvánított milliós gyilkos az örültségében is meg tudott óvni annyi józanságot, hogy fizetni nem akart. Ez inkább arra mutatott, hogy a tébolyodott ember inkább furfangos, mint örült. Mindamellett a törvényszék a szakértő orvosok véleményét fogadta el. A törvényszék ugyanis — így jelenti azt a kábel-távirat — ma hirdette ki az ítéletet Harry Thaw felfolyamodása ügyében, amelyben orvosszakértők véleménye alapján szabadlábra való helyezését kérte. A bíróság kimondotta, hogy Thaw örült s így szó sem lehet szabadon bocsátásáról. Az ítélet rendel, hogy Thaw-t továbbra is az örült elítéltek tébolydjába internálják. Arról nem szól sem az ítélet, sem a megokolás, hogy az örültség milyen fokát és milyen fajtáját konstataáltak a törvényszéki orvosok. Thaw védői felebbezni fognak a végzés ellen, addig pedig azt szeretnék keresztül vinni, hogy az örültnék nyilvánított embert a fegyház tébolydjából valamely magán gyógyintézetbe vihessék át.

— **Titokzatos gyilkosság.** Genfben jelentik: Nemrég visszatért Oroszországból Genfben Naidoff Boris 23 éves jómodu hírlapíró, akit Genfben a forradalmár szocialista párt tagjának ismertek. A Rue Friebue-on egy magánpenzióban vett lakást, ahol azelőtt is meg szokott szállani. Tegnap este 9 óra tájban egy orosz ember jött a penzióba s azt mondta, hogy levelet hozott Naidoff számára. Megmutatták neki a fiatal orosz hírlapíró szobáját s az idegen bentment hozzá. Alig múlt el egy negyedóra, amikor két lövés dörrenése hallatszott ki Naidoff szobájából. A lakók berohantak s az asztal mellett a földön holtan találták Naidoff Borist. A körülmények azt mutatták, hogy a szerencsétlen embert oroszva hátulról lőtte agyon látogatója, amikor a hozott levélre választ irt. Az asztalon hevert a megkezdett levél e szavakkal:

„Holnap délután négy órakor meglátogatom önt...”

A gyilkosság után olyan nagy volt a házban a felfordulás, hogy a tettes észrevétlenül elmenekülhetett.

— **Ujságkiadók gyűlése.** A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége e hó 31-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az Otthon-körben választmányi ülést tart, amelynek napirendjén többek közt a hirdetésügy rendezéséről szóló bizottsági jelentés és a jubiláris közgyűlés előkészítése is szerepel.

— **Az új montenegrói főváros.** A montenegrói kormány hivatalos lapja, a „Glas Crnogoreca” határozottan megczáfolja a külföldi sajtóban elterjedt hírt, mintha Bár város alapkövének letétele Montenegróra nézve új főváros alapítását jelentené. Az új város kereskedelmi és ipari központnak van kiszemelve és mint ilyen, privilégiumokat fog kapni.

— **A „Tengerpart” újból megjelent.** A fiumei lap, amely a fiumei nőket sértő cikke miatt és a szerzőknek ismeretes kiutasítása következtében ideiglenesen felfüggesztette megjelenését, vasárnapi számával megint napvilágot látott. A lap bevezető cikkében új programot ad, amelyben kijelenti, hogy politikával nem fog foglalkozni és csak gazdasági és társadalmi téren kívánja egyelőre Fiumében a magyarság ügyét szolgálni. Felelős szerkesztőként Kovács Ferencz szerepel, a lapot azonban továbbra is Murai Jenő és Fodor Oszkár írják, akik jelenleg a szomszédos Susak községben laknak.

— **Öngyilkos nagybirtokos.** Nagybecskereken Weiterschan Pülöp jómodu birtokos agyonlőtte magát.

— **Montenegrói diákok éhség-sztrájkja.** Az éhség-sztrájkok mostanában éppenséggel nem tartoznak a ritkaságok közé. Most ismét ilyen éhség-sztrájkról érkeznek hírek Kattaróból. Ott ezelőtt néhány hónappal letartóztattak négy montenegrói diákot, akiket azzal gyanúsítottak, hogy részük volt a fejedelmi család ellen való összeesküvésben. A letartóztatott diákok akiknek kiadását egyébiránt megtagadták, tegnapelőtt éhező sztrájkot kezdtek, mert meg mindig nem állították őket a bíróság elé. A késedelemnek az az oka,

hogy az osztrák hatóságok meg akarják várni a Cefinjében most kezdődő bombapör kimenetelét.

— **Lemoine kísérlet.** A párisi gyémántcsináló ügye néhány nap, legkésőbb másfél hét múlva okvetlenül dőlőre jut. Lemoine tudvalevőleg kötelezte magát, hogy legkésőbb ma, vagy holnap a vizsgálóbíró jelenlétében elkészít egy 900 karatos gyémántot mesterséges uton. Most megint három-négy napi halasztást kért a vizsgálóbíróval azzal az indokolással, hogy készülékei sérülést szenvedtek. A vizsgálóbíró kijelentette, hogy június 2-áig, legkésőbb 5-éig hajlandó lesz várni. Ebben az esetben azonban Lemoinet az a veszedelem fenyegeti, hogy a vizsgálóbíró megszünteti feltételes szabadságát. Lemoine azt válaszolta, hogy addig feltétlenül befejezi előkészületeit. Minthogy azonban megállapították, hogy Lemoine nagy automobil-kirándulásokot tesz Páris környékére és legutóbb Ronenig is elment, utasították a rendőrséget, hogy minden szükséges óvintézkedést fogantosszon, nehogy Lemoine esetleg külföldre meneküljön.

— **A szakcsi igazgató letartóztatott.** Szemeré (Schamorzi) Kálmán, aki hónapok óta különösen Tolnamegyében igazgatja a földművelőket és lakosságát és akit Tolnából kiutasítottak, tegnap Kaposváron, ahova egypár tolnamegyei községből titokban tartandó gyűlésre csődített össze embereket, a belügyminiszter utasítása alapján letartóztatott. Szemerét a Somogyi Hírlap egy munkatársa ismerte fel és ő hiva fel rá a rendőrség figyelmét. A letartóztatott igazgató, aki ma igazolta, hogy Budapesen állandó lakással bír, egyelőre szabadon bocsátották, anélkül talált lázító iratokat, falragaszokat és gyűlési meghívókat pedig feljelentés kapcsán áttették az ügyészséghez.

— **A karlóczi kolostori nyomda ügye.** Ismeretes, hogy a karlóczi kongresszusi választmány által a szerzetesi szeminarium patronátusa ellen a kolostori nyomda ügyében kért karhatalmat a karlóczi városi tanács azzal az indokolással tagadta meg, hogy a patronátus az átadásra vonatkozó választmányi határozatot megfellebbezte és mindaddig, amíg a felebbezésre a miniszterelnök döntése meg nem érkezik, karhatalmat nem adhat. A választmányi ügyesség tekintettel arra, hogy a patronátus felebbezése törvénytelen és semmis, mert a szabályrendelet értelmében felebbezését előzőleg a patriarkának, illetve az adminisztrációnak jóváhagyás czéljából be kellett volna mutatnia, ma újból kérelmezte a karhatalmat. Most már valószínű, hogy a tanács kénytelen lesz megadni.

— **Halál a kutban.** Borzalmas módon esett vállalkozásának áldozatul tegnap délelőtt Sipos Béla nagyváradi gépészmester. Már negyedik napja dolgozott a vasuti állomás mellett levő fiumei petroleum-raktár telephelyén egy husz méter mély szivárványos kut javításán. A szokatlanul mély kut állandóan mérges gázokkal volt tele s a fiatal gépészmester már három nap óta életének kockázatásával ereszkedett a mély kutba. Tegnap még a szokásos elővigyázatot is elmulasztotta, nem eresztvén be a drótkosárban égő lángot. A kut közepe felé a mérges gázok elbódították a fiatal embert, aki a kut mélyére zuhant. A gyorsan kivonult mentők, bár a legnagyobb buzgalommal fogtak a mentéshez, a szerencsétlen gépészmesternek már csak holttestét huzhatták ki a kutból.

— **Elemek pusztításai.** Adtunk hírt róla, hogy Oklohama és Texas államokban óriás árvíz pusztított. A pusztítás mérvéről most érkeznek New-Yorkon át jelentések. A két államban az árvíz eddig két millió dollár kárt okozott. A kiáradt folyások számos hidat és házat magukkal ragadtak. Sok ezer ember hajlék nélkül maradt. Utasokkal megtelt vonatok szabad ég alatt állnak s nem tudnak tovább menni. Egyes utcák hét lábnyira vannak víz alatt. Attól félnek, hogy a katasztrófának sok emberélet esett áldozatául. A vizeken mindenütt holttestek usznak. Dallas városban tűz ütött ki, amely az egész várost pusztulással fenyegeti. A tűz terjedését úgy igyekeztek megakadályozni, hogy egész házsorokat dinamittal fölrobbantottak.

— **A legújabb gépkocsi-szerencsétlenség.** Monzában tegnap Galli zeneszerző automobilja nekiment egy fának s felborult. Az automobilban a zeneszerző felesége, született Mathusony herczegnő, a leánykájok, valamint több ismerőse, köztük a jelenlegi párisi operában éneklő Chaliapin orosz énekesnek a felesége ültek, akik a szerencsétlenség pillanatában kirepültek az automobilból. Valamennyien súlyos sérüléseket szenvedtek. Galli feleségének alsó állkapcsa zúzódott össze.

— **Tolvajok a templomban.** Limogesban az ottani St-Etienne székesegyház sekrestyéjében az éjszaka betörők jártak s elvittek tizenegy darab email-edény, amelyek a XV. és a XVII. századból valók. Az ellopott műrecek 100.000 frank értéket képviselnek. Limogesban és környékén a templomokban sűrűn törnek be az utóbbi időben s megdézsmálják az egyházi múkincseket, amelyek közül igen sok kálódott el az állami leltározások idején is, amikor nyíltan eladták a drágaságokat műkereskedőknek.

— **A militárizmus örülete.** A königsbergi tüzérezred legénysége közül husz ember napzurást kapott, mikor az ezred állomáshelyéről a thorni löveggyakorlótérre vonult. Két tüzért a thorni helyőrségi kórházba vittek s ketten néhány óra múltán meghaltak. Egy gyalogezred is menetelt ugyanezen az uton, s egy altiszt napzurás következtében meghalt.

— **Halálozás.** Gyurkovics György volt horvát országgyűlési képviselő szívizéhiűdés következtében meghalt Budapesen. Gyurkovics György 1845-ben született Klaznicson, Felső-Magyarországon. A katonai pályára lépve, a hadmérnöki akadémia elvégzése után előbb a hadsereg sorhadi állományában, utóbb a vezérkarban teljesített szolgálatot. Kiküldetési során ismételtelen beutazta a Balkán-államokat, minek folytán a keleti viszonyok elsörendű ismerője lett. 1876-ban kilépett a hadsereg kötelékéből és ettől az időtől különböző bécsi lapokban dolgozott. A kilencvenes évek közepén állandó lakhelyét áttette Budapestre, ahol előbb a Pester Lloyd, az utóbbi években pedig a Neues Pester Journal dolgozó társa volt. A nyolcvanas években a karlóczi kerület a horvát országgyűlésbe küldötte, amely viszont ismételt delegálta egy a regnikoláris bizottságba, mint a magyar parlamentbe. Mintegy nyolcz esztendővel ezelőtt, a megváltozott viszonyok következtében, teljesen visszavonult a politikától és ettől kezdve kizárólag a publicisztikának szentelte munkásságát. Halálát özvegye és fia, aki Boszniában kerületi kapitány, valamint széleskörű rokonság gyászolja.

Reich József, a Reich Testvérek czég belfagya, fölyő hó 22-én meghalt.

Kolumbán Samu tanár, e hó 23-án, hosszas szenvedés után elhunyt Budapesen.

Traviczky László, a Nemzeti Lovardának több mint egy negyedszázadon át volt tisztviselője és gazdasági intézője, május 23-án 59-ik életévében elhunyt. Temetése tegnap volt nagy részvét mellett a kerepesi-uti temető halottasházából.

— **A Pesti Vigadó kioszkja.** Metropolisunknak — ez idő szerint — egyik legkedveltebb szórakozó-helye a Pesti Vigadó kioszkja, ahol úgyszólván a nap bármely szakában zsúfolásig telve van közönséggel, mely itt valóban kellemesen érzi magát, részben az ózondus, tiszta levegőnél fogva, másrészt pedig a páratlan pontos kiszolgálás folytán, melyről Evva Lajos, a Vigadó szakszerű vezetője gondoskodik.

x Különös figyelmébe ajánljuk olvasóinknak a Szab. Vacuum- és Sulfid-Társaságot (Budapest, Béla-utca 2.), mely szakszerűleg eszközli a lakások fertőtlenítését, továbbá azok kiűzését s pormentesítését. E vállalat a szab. motoros vacuum gépeivel a fővárosban már számos lakást, szállodát s kaszinókat teljes megelégedésre pormentesített.

x Zászlók, czimerek minden kivitelben kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél. Budapest, VIII., Hunyadi-utca 27. szám. Árjegyzék ingyen.

x Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 fillér.

x Fodor-féle vívóterem a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobb felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermekteremre és vívásra.

x Dr. Höngg Izsó elektroterapeutai és Röntgen-intézete (Károly-körút 24.) az orvosi tudomány modern gyógyeszközeivel felszerelve, páratlanul áll a fővárosban s főként idegbetegek (neurasthenia, hysteria), csúszások, köszvényesek, szívbetegségek, elhízottak, hörbetegek, zsúfokban, álmatlanságban szenvedők stb. találnak benne bajuk ellen sikeres gyógykezelést. Az intézet hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Amerikai jéggel hűtött étterem
Aczél Gambrinus Nagyvendéglője
Szalmaözvegyeknek! Ebéd Table d'Hote 2 korona, egész nyáron nyitva.

SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A tévedt nő. Krecsányi társulata ma ismét operát adott elő, Verdi gyönyörű művét, melynek dallamai ugyilátszik örökéletűek maradnak. Valéri Violetta Maleczky Biana énekelte, fényes koloratúrájával tulnyomóan uralkodva a színpadon és a közönségen. Hangja a magasabb részeken kiválóan tisztán csengett, középhangjainak azonban volt valami mellékszöngése, mely a tisztaság rovására esett. Lehet, hogy ez csak muló indispozíció következménye, vagy egy kis fáradtság, de meg kell említeni, hogy e finomul csiszolt, szépségessé hangot ilyen állapotában inkább pihentessék, mint megerőltessék. A közönség, mely csak a fényesen elénekelt bravuráriákban gyönyörködik, az ilyenre ügyet sem vet és aggodalom nélkül engedve át magát az élvezetnek, sűrűn tapsolt és éljenzett. Igen jó volt ma este Bejczy, mint Aliréd, hangja teljes erejében csengett, mentől magasabbra emelkedett, annál tisztábban és lágyabban. Nagy sikere volt Rózsának is az apa szerepében, melynek szívhez szóló dallamait remekül énekelte. Baritonjának értékes kvalitásai a neki való számokban pompásan érvényesültek s a közönség nagyon hálás volt iránta, gyakran tapsolta Maleczkyvel meg Bejczyvel együtt számtalanszor a lámpák elé. Meg kell említeni Bejczyt (Flóra), valamint Déri Rózsit (Annina), kik rövidebb szerepeiket nagyon helyesen és közmegelégedésre énekeltek. A rendezés igen szép volt, a karok kifogástalanul énekeltek és táncoltak. Közönség szép számmal volt.

(*) Darabváltás az Operában. S. Szamosy Elza betegsége miatt „A csavargó”-nak ma este hirdett második előadása elmaradt. Helyette a „Sámson és Delila” került színpadra a főszerepekben Fodor nével, Anthes-szel, Takátszal és Márkus Dezső vezényletével.

(*) Fráter Lóránd Szentesen. Élvezetes szép estje volt vasárnap Szentesen műértő közönségének. A Nőegylet, mely nemcsak a jótekonyság gyakorlásában, hanem a társas összetartozás ápolása körül is maradandó emléket szerez, nagyon sikerült művészestélyt rendezett. A gazdag és változatos műsor minden száma magas színvonalú volt. Az estély „star”-jaként Fráter Lórándot ünnepelte a nagy és díszes közönség. A népszerű magyar „hegedős” elemében volt. A szentesi szép hölgyek zajos tapsa felvillanyozta és talán sohasem énekel annyira melegéggel, hegedűje talán sohse szólott annyira szívből-szívhez, mint ezen az estén. Tarnay Alajos, az országos híró zongoraművész úgy is mint kísérője, úgy is, mint előadó virtuóz, úgy is mint zeneszerző, vette ki bőséges részét a nagy sikerből. A helybeli közreműködők bátran odaállhattak fővárosi művésztársaik mellé; izléssel, készültséggel, ambícióval oldották meg feladatukat. Különösen ki kell emelnünk Mátéffy Margitát, a szentesi polgármester lányát, aki elragadó bájjal szavalta a prológust.

FŐVÁROS.

(Főjelentés Sándor Pál ellen. Hecht Ernő ma átadta a főpolgármesternek az indítványt, hogy a közgyűlés tegyen bíróvádi főjelentést Sándor Pál ellen, mert azt mondotta, hogy a bizottsági tagságot jogosulatlan vagyonszerzésre használják föl. Az indítványt holnap terjesztik a közgyűlés és s előrelátóan nagy vitát fog az provokálni. A bizottsági tagok nagy része azt vitatja, hogy jogi lehetetlenség a bíróvádi eljárás megindítása.

(Uj készülék a víznyelő csatornához. Kozák Gyula fővárosi főmérnök ma bemutatta működésben azt az öblíthető búzélzáró készüléket, amely a víznyelő csatornához alkalmazható. Két ilyen új szerkezetű készülék mutatott be a felaláló: az egyik a IV. ker. Mária Valéria-utcában, a másik pedig a Kishíd-utcában, a Vadászkiút-venedéggádó előtt van berendezve. A bemutatáson megjelentek: Rónay Béla miniszteri tanácsos, dr. Magyarevits Mladen tisztí főorvos, dr. Gerlóczy Zsigmond kórházi főorvos, az Országos Közegészségi Egyesület főtitkára, dr. Hegedűs János fővárosi bizottsági tag, dr. Schuchri Henrik, dr. Genersich Vilmos miniszteri segédfogalmazó, Linhardt József főmérnök, Hennyey Béla, Rékei Frigyes, Pápay Géza tanár és számos más érdeklődő. Az új csatorna-fedőlapoknak igen nagy előnye, hogy az utcái szemetet külön

gyűjti össze és szerfelett könnyen tisztítható; egyetlen ember a legnagyobb kényelemmel bánhat vele. A csatornatisztító egyén a fedőlapot nagy könnyűséggel bírja belülről kinyitni, úgy, hogy ránczve semmiféle veszély nem fordulhat elő. Az egész szerkezet egyszerű, könnyen javítható és száz koronába kerül. A jelen voltak nagy tetszéssel fogadták a bemutatást.

(Utcarendezés, csatornázás. A tanács nyilvános árlejtést hirdet a következő munkálatokra: az I. kerületben, az új Műgyetem előtti kőparton tervezett csatorna építésére, — a VIII. ker., Népszínház-utcában tervezett csatornára, — a VII. ker. Wesselenyi-utca rendező-munkáira, — a IX. ker. Tóth Kálmán- és Nádasdy-utczák kövező-munkáira. A felsorolt munkálatok mindegyikére külön-külön kell ajánlatot beadni június 9-ikéig a középítési ügyosztályhoz.

(Előjárók áthelyezése. A polgármester ma rendeletet adott ki, amelyvel Hamvay Sándor kerületi előjárót a VIII. kerületből a V-ikbe; Mezey Lajost az V-ik kerületből a II-ik kerületbe; Eszláry Sándort a II-ik kerületből a VI-ikba és Rózsavölgyi Antalt a VI-ik kerületből a VIII-ik kerületbe helyezte át. A váratlan áthelyezés, amely a kerületekben és különösen a tisztviselők között kelteit nagy feltűnést, főbb, régóta várt nyugdíjazással áll kapcsolatban.

(A lengyelek köszönete. Ma délelőtt küldött-ségileg tiszteltek Bárczy István polgármesternél a Vörösmarty-szobor leleplezésénél megjelent lengyelek. Baránszky Gyula fővárosi bizottsági tag vezetése mellett. A küldöttségben voltak: lovag Stanirovszky Tadenov, lemergi tanácsos, Reinhalt Gyula és Kunovszky Gyula egyetemi hallgatók. A polgármester igen szívesen fogadta a küldöttséget, amelynek tagjai melegen megköszönték ezt a barátságos fogadtatást, amelyben Budapesten részesültek. A polgármester hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Nyilt-tér

(E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

Rohitschi Styria-forrás gyógyviz

Gyomorfehély és görce, Bright-féle vesegyulladás, Torok- és gégehurut, Gyomor- és bélhurut, Húgyúti betegségek, Cukorbetegség, Májkegyenés, Májbajok ellen.

Budapesten Hoffmann Józsefnél, Bathory-u. 8.

Vérgyógyítás. Hemopatia

Uj, eredeti gyógymód, mely rendkívül sikerrel alkalmazható köszvény-, asztma-, görvéllyör-, szívdíj- és ideggyógyításra, bel- és idegbajokban (neurasthenia) és nemely fontosabb bőrbajban (pl. Lupus). Biztos védelem szélhűtés és elmezavar ellen 18 évi tanulmányozás és alkalmazás után most szaz (egy szat teljes gyógyulással) szamol be.

E gyógymód megismeréséhez és gyógyításához Dr. Kovács J. Budapest, V., Váci-körút 18. szam alatt. Rendelés naponta 9-12-ig és 3-6-ig. Díjazott kévtre és szol. — Betegeket intézetün kívül is kezel. — Nehéz betegeknek legbiztosabb gyógymóda.

Hazai termék! Hazai termék!
ÁGNES-Forrás
Elsőrendű természetes szénsavas natrontartalmú ásványvíz.
Idősebb gyermekek, legcsö, tífus, gyomor- és bélhurut, csonlágylulás, vese- és hólyagbajalmak esetében hittno eredményvel használható, kellemes borvíz.
10/10 literes üvegekben 42 fillér. — Üres üvegeket 8 fillér körül visszat.
Mindenütt kapható. A forráskezeléséig.
Főraktár: **ÉDES-KUTY L.** országi és királyi udvari szállásnál
Budapest: Erzsébet-tör 6. Telefon 16-32.

Kristály-só.

A legfinomabb és legtisztább magyar só-termék a legszigorubb egészségügyi követelmények szerint feldolgozva.
Nem csomosodik! Mindig száraz!
Kapható minden jobb fűszer- és csomogkezelésben

VITA FORRÁS SÓSKUT VASMEGYE
ALKALIKUS NATRON-LITHION GYÓGVIZ
Orvosiilag ajánlv: húgyúti diathesis, kősvény, onkorybetegség, gyomor-, vese- és hólyagbaj-bántalmaknál stb.
Mint üdítő és borvíz páratlan.
Bővebb felvilágosítással szolál a 1410
Központi iroda: Budapest V., Lipót-körút 29
Főraktár: Édes-kuty L. arnal, Budapest, Erzsébet-tör 6. sz.

TÖRVÉNYSZÉK

§ A dámosi rablógyilkosság. A mai harminczadik tárgyalást fél tizkor nyitotta meg Rónay Kamill elnök s nyomban elmondotta rezüméjét. Összefoglalta a nagy és országos jelentőségű pörben az esküdtek elé terjesztett 334 kérdést. Megmagyarázta az esküdteknek a kérdésekben foglalt gyilkosság, szándékos emberölés, súlyos testi sértés, gyújtogatás, hatóság elleni erőszak, nemi erőszak, valamint a rablás, lopás és bünpártolás minéműségét; ezen büncselekményeknek a tettes és bünrészesre, a kísérletre vonatkozó büntetését, továbbá a büntett és vétség közötti különbségeket. Ismeretette a mindezekre vonatkozó törvényszakaszokat, a büntetések minimumát és maximumát.

Ajánlja az esküdtek figyelmébe a törvénykönyvnek azon szakaszait, amelyek a büntethetőségi korhatárt s a bűnösség felismerését foglalják magukban. Kiottatta az esküdteket, hogy most, midőn visszavonulnak a verdikt hozatalára, tartoznak főnököt választani, aki nekik újból megmagyarázza az egyes kérdéseket. A szavazás eredményét a főnöknek rá kell vezetni a kérdésekre. Figyelmzetteti őket, hogy a főkérdéseknél a bűnösség kimondásához legalább 8 szavazat kell, a külön kérdéseknél szótöbbséggel határoznak, de ha 6-6 szóval felelnek, ugy a bíróság az esküdtek verdiktjét a vádlott javára szólnak tekinti.

Az esküdteknek a helyiségből eltávolozni nem szabad; minden esküdtekné kell szavazni, a főnök utóljára adja le szavazatát. Ugyanog fogja kihirdetni az eredményt, bejelentvén egyuttal, hogy 7-nél több vagy annál kevesebb esett egy-egy kérdésre.

Kéri az esküdteket, hogy ezen nagyon fontos ügyben gondosan és lelkiismeretesen bírálják el a kérdéseket s tisztán lelkiismeretükre hallgatva adják meg a kérdésekre a választ. A bíróság permanenciájában marad, hogy az esküdteknek a kívánt felvilágosításokat megadja.

Ezzel a tárgyalást elnapolták és az esküdtek visszavonultak, hogy a verdiktet hozzák. Miután azonban az esküdtek a mai napon nem tudnak elkészülni munkájukkal, az elnök intézkedett, hogy a teremben ágyak állittassanak föl. A verdiktet holnap reggel kilenczkor hirdetik ki.

§ Teljes ülés a Táblán. A budapesti kir. ítélőtábla holnap, szerdán délelőtt fél 10 órakor teljes ülést tart, amelyen megállapítják a szüneti tanács tagjainak számát.

§ A nagykatái apagyilkosság. Ismét nagykatái bünpört tárgyalta ma a pestvidéki törvényszék esküdt-bírósága Verebély Ignác táblai bíró elnöklete alatt. A vádlott P. Tóth István 15 éves suhancz volt, aki ez év február 24-én késsel agyonszurta a saját édes-atyját, P. Tóth Gábort. Az említett napon együtt mulattak P. Tóth Gábor házánál a család rokonai és ismerősei. Reggelig mintegy másfél liter pálinkát ittak meg a vendégek s akkor hazamentek. A vendégek távozása után éles szóváltás támadt P. Tóth Gábor és 15 éves fia, P. Tóth István között. Az apa azzal akart véget vetni a szóváltásnak, hogy kiutasította fiát a házból. P. Tóth István erre felkapott egy konyhakést s oly erővel dötte atyja mellébe, hogy az nyomban összeesett és meghalt. Szándékos emberölés büntette miatt került ma P. Tóth István az esküdtszék elé. A tárgyaláson a vádlott beismerte véres tettét s mentségére azt hozta fel, hogy a pálinka megzavarta esztét. Az esküdtek dr. Szöllősy kir. ügyész vád- és dr. Baumfeld Lajos védő beszéde után bűnösnek mondták ki a vádlottat a felmenő ág-beli rokonon elkövetett szándékos emberölés büntetésben s a verdikt alapján a törvényszék három évi börtönre ítélte a fiatal suhanczot.

§ A Peters-pör. A kölni büntetőbírórság a dr. Brügemann ellen emelt panaszt, Benningsen ellen pedig már hozott ítéletet megsemmisítette és a kereset késői benyújtására való tekintettel elutasította a dr. Brügemann ellen emelt panasz Benningsen ellen pedig elévülés miatt szüntették be az eljárást. Az összes költségeket magánvállaló tartozik viselni.

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Harmadik nap. —

A mai nap főszáma a 10.000 koronás Májusi verseny volt, mely az idén jó formában levő Rothschild-istálló zsákmánya lett Köttingbrunn révén, míg a második helyet Lángoló foglalta le. A másik érdekesebb futam a Morpeth-handicap volt, melyet Stromboli nyert meg Soros ellen, Olivetto harmadik. Stromboli győzelmére a totalizátor több, mint tizenkétszeres osztalékot fizetett, ugyancsak a Kétévesek versenyében Dunbar győzelmére is. Megtartották a Szemere Miklós által kiírt Hároméves versenyt is, hol három Szemere-ló állt ki és Kármentő győzött.

Részletes eredmény a következő:

I. Kétévesek nyereséves versenye. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Mr. Lincoln pk Pafi 54½ kg. (Miles). 2. Capt. George pm Kahlenberg 56 kg. (Aylin). 3. báró Springer G. stpm Chenapan 56 kg. (Taral). Futottak még: Dabas (Boardman), Revision (Carslake), Szomszéd (Kopitlanski), Llyin Gib (Krouzil), Resina (Kisziváth), Aszár (Pis), Sesesusa (Vivian), Só (Juhász), Arno (Seiler). Küzdelem után fejhoszszal nyerve, fejhoszszal harmadik. — Tot.: 10:45. 20:31, 35, 27.

II. Háromévesek versenye. Díj 5000 korona. Táv 1800 méter. 1. Szemere M. sm Kármentő (nyerőnek jelenve) 56 kg. (Sente). 2. Szemere M. pm Sasaki 56 kg. (Juhász). 3. Szemere M. pm Haladó 56 kg. (Janek F.). Két és fél hoszszal nyerve, nyakhoszszal harmadik.

III. Kétévesek versenye. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Mauthner V. pm Dunbar 56 kg. (Birkenruth). 2. báró Springer G. pk Perfay 54½ kg. (Taral). 3. Mauthner V. Dunois 56 kg. (Jurnik). Futottak még: Oh! Pardon (Toma), Gracieuse (Miles), Palatinszki (Sente). Biztosan két hoszszal nyerve, egy és fél hoszszal harmadik. — Tot.: 10:123. 20:76, 27.

IV. Májusi verseny. Díj 10.000 korona. Táv 1600 méter. 1. Báró Rothschild A. 36 pm Köttingbrunn 51½ kg. (Pratt). 2. Szemere M. 46 pm Lángoló 66½ kg. (Sente). 3. báró Herzog M. 46 pm Taitos 60½ kg. (Walkington). Futottak még: Kukuruz (Taral). Könnyen három hoszszal nyerve, öt hoszszal harmadik. — Tot.: 10:16. 20:24, 35.

V. Kétévesek eladóversenye. Díj 2000 korona. Táv 1100 méter. 1. Gróf Trauttmansdorff L. pm Caracalla 53½ kg. (Krouzil). 2. Zombory R. pk Isnardie 48½ kg. (Baumgartner). 3. Szemere M. sm Zöld Marci 57 kg. (Sente). Futottak még: Sába (Miles), Sheridan (Birkenruth), Matahari (Cockeram). Egy hoszszal nyerve, négy hoszszal harmadik. — Tot.: 10:31. 20:31, 30.

VI. Morpeth-handicap. Díj 5000 korona. Táv 2400 méter. 1. Mr. Lincoln 36 sm Stromboli 40 kg. (Guttman). 2. Mattausch H. 46 stpm Soros 57 kg. (Pretzner). 3. Dreher A. 36 pm Olivetto 41 kg. (Guylás). Futottak még: Bajtárs (Boardman), Menyörgös (Miles), Meglio (Taral), Tacitus (Krouzil), Szeffü (Sas). Könnyen négy hoszszal nyerve, fejhoszszal harmadik. — Tot.: 10:122. 20:109, 80, 48.

VII. Gátverseny. Díj 3000 korona. Táv 2400 méter. 1. Dreher A. 46 sk Trento et quarente 75 kg. (Aylin). 2. Mattausch H. 46 sk Originell 70½ kg. (Sinn). 3. Mr. Nobody 46 sk Macache 60 kg. (Fürst). Futottak még: Edömér (Vetter), Szeleburdi (Kopitlanski), Camelia (Hunt), Réve (Shejbal), Princess (Huxtable), Pirók II. (Lawton). Igen könnyen hat hoszszal nyerve, három hoszszal harmadik. — Tot.: 10:30. 20:31, 50, 46.

VIII. Handicap. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Dreher A. 36 pk Cromdale 48½ kg. (Vivian). 2. gróf Arco Zinneberg 36 stpk Ridoth 52½ kg. (Carslake). 3. gróf Pestetich T. 36 pm Bon Garcon 51½ kg. (Boardman). Futottak még: Vincenz Albert (Taral), Brave (Birkenruth), Mayenne (Miles), Sodoma (Sente), Livtus (Walkington), Vesztegető (Pis), Barabás (Krouzil), Littke (Kollár), Galánta (Cockeram), Paula (Baumgartner). Erős küzdelem

után rövid fejhoszszal nyerve, két és fél hoszszal harmadik. — Tot.: 10:76. 20:60, 120, 229.

Budapesti ügetőversenyek.

— Második nap. —

A pesti nyári meeting mai második napja is élénk látogatósság mellett folyt le. A nap két jobban díjazott futama, a Kerepesi-díj és a Gödöllői-díj voltak, melyek közül az előbbi a Sharovai ménés Aufpasserje nyerte Rabló P. előtt, míg az utóbbiban Kontrás győzött Lengyelóti ellen. Részletes eredmény a következő:

I. Simontornyai díj. Díj 2000 korona. 1. Sharovai ménés Flower (Ryerson). 2. Feri (Heinzl). 3. Rendezvous (Capovilla). Futottak még: Easter child, Dongó B., Györgyike, Pandur, Excellenz. — Tot.: 10:78. 20:45, 70, 31.

II. Megyeri handicap. Díj 1700 korona. 1. Musjay Gy. Banko (Capellari). 2. Ékes (Brown). 3. Ister (Rauch). Futottak még: Fondor, Szamóca, Duc, Admiral. — Tot.: 10:32. 20:29, 33, 32.

III. Kerepesi-díj. Díj 3000 korona. 1. Sharovai ménés Aufpasser (Ryerson). 2. Rabló P. (Armstrong). 3. Suska (Brown). Futottak még: Cyclonea. — Tot.: 10:35. 20:25, 24.

IV. Gödöllői díj. Díj 5000 korona. 1. Wienerwaldi ménés Kontrás S. (Ederer). 2. Lengyelóti (Capovilla). 3. Erin (Keefe). — Tot.: 10:28.

V. 400-ik verseny. Díj 2200 korona. 1. Mandbaum L. Demokrat (Capellari). 2. Duc (Armstrong). 3. Aga (Keefe). Futottak még: Bariton, Kitty. — Tot.: 10:71. 20:57, 73.

VI. Májusi handicap. Díj 2500 korona. 1. Winans W. Carrie Simons (Armstrong). 2. Pepus (Brown). 3. Prince Gayton (Ederer). Futottak még: Imperator, Botha. — Tot.: 10:34. 20:47, 45.

VII. Kettesfogatu urkocsis verseny. Díj 2500 korona. 1. Báró Sennyey I. Kohinor—Huszár (Tulajdonos). 2. Betyár—Estrella (Kohner). 3. Vezér—Fruska (Bernrieder). Futottak még: Nándor—Párka, Csángó—Monte Carlo, Zaza—Zawieja, Lydia—Pearl Simmons. — Tot.: 10:86. 20:72, 66.

() Budapesti Torna-Club—Magyar Testgyakorlók Köre. Közönségünk még ugyancsak ki sem heverte az angol matchek izgalmait, már is igen érdekes mérkőzés szemlélésében lesz része. Ugyanis e hó 28-án, áldozócsütörtökön, a két legrégibb rivális, a BTC és MTK tartja bajnoki mérkőzését. Bár a bajnokság sorsára a mérkőzésnek semmi befolyása nincs, mindamellett a BTC-nak a FTC és az angolok ellen mutatott kiváló játéka után rendkívül érdekesítő küzdelemre van kilátás és az immár biztos bajnok csapatnak ugyancsak meg kell magát öröltetnie, hogy husvét győzelmét megismételhesse. A MTK a szezon vége felé jött formába, amit különösen bizonyít a MAC és Törekvés felett elért fölünyes győzelme. A BTC védelme kiállotta a tízpróbát a FTC elleni mérkőzésen, támadó sorát pedig ez alkalommal megerősíté.

DR. HÖNIGIZSÓ

Elektroterapeutikai és Röntgen-Intézet. Elektromágneses gyógyítás

Budapest, IV. Bérolj-körút 24. sz. I. em. Lift

Telefon 102—39.

Gyógytényezők:
Elektromágneses gyógyítás.
Röntgen sugarakkal való kezelés.
Magas feszültségű árammal való kezelés (Arsonyalisatio).
Kék fényvel való kezelés.
Villamos hőfürdők (Elektrotherm).
Villamos fényfürdők.
Villamos masszázs (Vibratio).
Galván, Farad és Franklin árammal való kezelés.
Villamos vízfürdők.
Száraz melegfürdők.
Főbb javallatok:
Általános idegesség (neurasthenia, hysteria).
— Rendelés d. e. 8—11-ig, d. u. 2—6-ig.
Kezelés egész napon át. — Kiváratra prospektus

Idéggengoség állapotok
Almatlanság.
Hődészek (Paralysis).
Idegfájdalmak, idegzsabák (Neuralgiák, Ischias).
Gerincvelősorvadás (Tabes).
Szívbetegségek.
Váredényelmeszesedés.
Köszvény és csusz (Rheuma, hugasavas lerakódások, ízületi és csontbetegségek).
Székrekedés.
Agyagserebajok (Ehiozozukorhaj, vérszegénység).
Bőrbajok bőrvizketeg.
Hajbetegségek (Hajhullás kopaszság).
Aranyeres csomók.

KÖZGAZDASÁG.

A déli vaspálya-társaság üzleteredményei.

Budapest, május 26.

A császári királyi szab. Déli vaspálya-társaság ma tette közzé Bécsben május 30-án tartandó ötvenkilencedik közgyűlése elé terjesztendő üzleti jelentését az elmúlt üzletéről. A déli vasutól megszokta már a közvélemény, hogy évi üzleti eredményeiben a kitünő, szakavatott vezetés mellett évről-évre mindegyre nagyobb sikerről számol be. Minket főként azok az újítások és a vasuti üzemben foganatosított intézkedések érdekelnek, melyek a hazai területen vannak.

A most kiadott 1907. évi üzleti jelentés külön fejezetekben, hét fejezetben számol be az építkezés, fizemeszközök és anyagkészletekről, az ipari- és szállodai létesítményekről, a pénzügyi állapotról, a sulmtali vasut üzemenek átvételéről és az igazgatótanács megújításáról. A társaság az 1907. évben a vasuti létesítmények üzembiztonságának és teljesítőképességének fokozása céljából számos beruházási építkezést foganatosított s az építési számla terhére elszámolt költségek az osztrák és magyar hálózat összes fővasutai után kitétek 8,128,493 koronát. Szembetűnő, hogy ebből az összegből a magyar hálózatra elenyésző csekély összeg: csak 695,884 korona esett. A magyar hálózaton új állomások építése és nagyobb állomási átalakítások tizenegy helyen történtek. Az osztrák és a magyar hálózat fővonalainak építési összköltségei 1907. év végéig összesen 532,100,218 koronára rugtak, amely összegből a magyar hálózatra 126,763,872 korona esett. Az elmúlt üzletévben nem nagy összeget fordított a társaság a helyi érdekű vasutak építkezéseire, ellenben műhelyi berendezések és állomási felszerelések tökéletesítésére 4,391,861 koronát költött. Az anyagkészletek értéke az év végéig 18,268,265 korona volt s az előző évihez képest 4,253,387 korona a szaporodás. Az 1907. évben három idegen csatlakozó vasut nyílt meg és ezen vonalakon az üzem a létrejött megállapodásokhoz képest a társaság az önköltségek megtérítése ellenében átvette. A társaság pénzügyi állapotáról hűséges képet tüntet fel a második fejezet; a mérleg szerint 1907. év végével a visszafizetések összegével kisebbitett részvénytőke 346,715,256 korona, míg a még törlesztetlen kölcsönadósság 2,047,481,048 korona s összesen 2,394,196,304 korona. Ezzel szemben a leírásokkal csökkentett, az osztrák és a magyar vasutvonalakba, a társaság hajdani olasz vonalaiba és magánvagyonába befektetett tőke, a befektetési tőkének névértéke és az elért eladási ár közti különbözetben való részesedés hozzáadásával 2,529,995,732 korona 30 fillérre rugott. A társasági fővasutak nyers bevételei az 1907. évben a VI. melléklet szerint 137,108,112 korona 92 fillérre rugtak és e szerint az 1906. évi 130,260,756 korona 57 fillér bevétellel szemben 6,847,356 korona 35 fillér, vagyis 5.26%-nyi gyarapodást mutatnak.

A kedvező általános közgazdasági viszonyok és különösen az ipar fellendülésének tartóssága az üzletévben oly mérvű befolyással voltak a forgalom emelkedésére, hogy a teheráruforgalom eredményei igen jók voltak, dacára annak, hogy az új alpesi vasutak folytán a cs. kir. államvasutakkal történt forgalommegosztás a forgalomra most már az egész éven át kedvezőtlen hatást gyakorolt. Az átlagos tonnánkénti ut hanyatlása Ausztriában és az összhálózatban szintén az új forgalmi megosztások által idéztetett elő, miután az utóbbiak szerint a forgalom sok esetben csak rövidebb vonalrészeken illeti meg a társaságot, mint eddig. A magyar vonalakon ugy az átlagos tonnánkénti ut, mint a tonna- és kilométerenkénti átlagos bevétel öröndetes emelkedést mutat.

Reggelizés előtt fél pohár

Schnidthauer-léle

Használatra valódi áldás gyomorbetegségek és székazorulásban szenvedőknek

Igmándi keserűvíz

az e rostott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. Kis üveg 40 fillér, nagy üveg 60 fillér.

A fenti adatokból származó következő szembe-
állítás:

	tonna	korona
osztrák vonalak:	+653.252	+2.875.707
magyar vonalak:	+193.313	+1.305.213

egész világosan mutatja, hogy — miután az osztrák vonalakon ugyanazon díjszabások voltak érvényesek, mint a magyar vonalakon — az említett, az osztrák hálózat bevételeit rendkívül hátrányosan befolyásoló körülmények nélkül a bevételek növekedése és ezzel együtt a tonna- és kilométerenkénti átlagos bevétel is az osztrák vonalakon sokkal nagyobb lett volna és hogy másrészt a foganatosított díjemelések nélkül, az adott tényállás mellett, az osztrák vonalakon egyáltalában alig mutatkozott volna tényleges bevétel-növekedés.

Az összhálózat üzemkiadásai 75.797.383 koronára ruktak s az előző évvel szemben 9.590.279 koronával, vagyis 14.49%-al emelkedtek. E kiadásokból a magyar hálózatra 10.672.113 korona esett. Az 1907. év számadásai az üzemkiadások egészen rendkívüli emelkedésének jelében állnak, mely emelkedések az üzem-bevételek egyidejű tekintélyes növekedését még jóval túlszárnyalta.

Az üzembevételeknek növekedését a zárszámadásra való befolyásában az üzemkiadások feletti érezhető emelkedése messze túlhaladja. Ez oly jelenség, mely a többi nagy magánvasutnál szintén mutatkozott és általános természetű indokokon alapszik. Összes hálózatuk üzemköltségeinek emelése 9% millió koronánál többet, vagyis (az üzem-bevételek 6% millió koronánál vagy 5%-nál nagyobb növekedésével szemben) 14%-ot tesz ki és körülbelül egyformán oszlik meg a személyzeti költségekre és a dolgai kiadásokra.

A fővasutak tiszta jövedelme 44.045.640 korona volt, ezzel szemben teher gyanánt mutatkozott 31.122.891 korona.

A 3%-os kötvények törlesztésének korlátozásából eredő, az 1903-iki szeptember 16-án kelt egyezményen alapuló maradványok az 1907. évben 11.625.166.45 koronát tesznek, minélfogva az üzlet-
éven a kezelésből 1.297.582.98 korona hozadék-felel-
leg mutatkozik, a 3%-os kötvények szolgálatának biztosítására szolgáló tartalék effektív dotálásának mellőzésével — az 1907. évi beruházási költség-töb-blet részbeni fedezésére fordítatik.

A Gíróegylet elnöke. A Budapesti Gíró- és Pénztáregyesület eddigi elnöke, Kornfeld Zsigmond főrendiházi tag lemondott erről az állásáról. Utóda —
hir szerint — Beck Miksa, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltó-Bank igazgatója, a Giro jelenlegi alelnöke lesz.

A Közlekedési múzeum megnyitja. A Városligetben lévő magy. kir. közlekedési múzeum megnyitja és november hó 1-ig minden hétfőn, szerdán, pénteken délelőtt 9—12-ig és délután 2—6 óráig, vasárnap pedig délelőtt 9—12 óráig díjtalanul megtekinthető.

5%-ot fizet az Acsev. Az Arad-Csanádi Egyesült vasutak r.-t. vasárnap tartotta közgyűlését, amelyen elhatározták, hogy az 1.718.524 korona tiszta nyereségből öt százalékot fizet a törzsrésztvények után s hat százalékot az elsőbbségi résztvények után s a fenmaradó feleslegből 50.000 koronát hidtartalék-alapra és 80.763 koronát az 1908. évi üzleti számlára visznek át. A múlt évben a törzsrésztvényesek öt és fél százalékos osztalékot kaptak.

A postatakarékpénztár 1907-ik évi működése. A m. kir. postatakarékpénztár elkészítette 1907-ik évi működéséről szóló jelentését. A betevők száma 1907-ben 41.196-tal gyarapodott s azok összes száma az év végén a 648.652-t érte el. A takarékiforgalom részletei a következők: Elhelyezett 72.009.015 korona 39 fillér, visszafizetett 61.760.603 korona 14 fillér. A betétek tételszáma volt 1.244.860 korona, a visszafizetések száma pedig 618.897 korona. Az összforgalom 1.857.757 korona. A betétkönyvecské mozgalma a következő volt: Kiállított 181.101, kiegyenlített 139.905, évi szaporodás 41.196. Az 1907-ben belépett betevők foglalkozását tekintve a kézműipar csoportja a legerősebb, számuk 33.879 (18,37 százalék), sor-rendben következnek: tanuló és gyermek 26.891 (14,85 százalék), házi cseléd 14.804 (8,17 százalék), tisztviselő, katona 11.467 (6,41 százalék), mezőgazdaság 13.67 (7,56), kereskedelem 13.816 (7,61), napszámos 8939 (4,93), szerzeményből élők 3684 (2,03), értelmiség 7550 (4,10), jogi személyek 1932 (1,06), betevővel. A tőkék minősültségére nézve megállapítható, hogy 1907-ben is a túlnyomóan kis betétek (20 K-ig

72,5 százalék) és a kis visszafizetések (20 K-ig 58,56 százalék) képezik a forgalom alkatelemeit, amit bizonyítanak az átlagos összegek is, amennyiben egy betét átlaga 57,85 K, átlag esik egy betevőre 91,32 K; egy visszafizetés átlaga 100,77 K, egy betevőre esett visszafizetési átlagban 78,32 K. A cheque- és clearing-forgalomban a lefolyt évben az összforgalom 6.047.543,526 korona 59 fillérral tett ki s a tiszta betét-állomány 4.025.037 korona 95 fillérrel apadt. Az intézetnél idegen számlára letétben őrzött értékpapírok névértéke az év végén 15.258.788 korona. A központi személyzet létszáma 261 tisztviselő, 329 napidíjas és 55 szolga; összesen 645 volt. (1906-ban 574.) A külső közvetítési szolgálat 4425 postahivatal (1906-ban 2.086,326 korona 44 fillér, a kincstár javára esik, 4399) látta el. Az 1907. évi tiszta üzleti nyereség, miután a tartalékalap a törvényszerű magasságot már elérte.

A gabonatözsde délutáni szünete. A tözsde igazgató-bizottsága elhatározta, hogy kísérletet tesz a délutáni tözsdeszünettel és a tanács jövő heti plenáris ülésének javasolni fogja, hogy június 14-iktől kezdve augusztus 2-ig, vagyis hét héten át délután zárva maradjon a gabonacsarnok, míg az értéktözsde üzleti ideje nem változik. — Augusztusban azután széles-körü anket lesz, amelyen megbeszélik a kísérleti idő alatt szerzett tapasztalatokat és ezek alapján végleges döntést hoznak a tözsdeidő dolgában. Ennek híre a börzén mozgalom indult meg a kísérlet megakadályozására.

A községi legelők rendezése. Darányi földművelésügyi miniszter a földművelésügyi tárca költségvetése alkalmával kijelentette, hogy az állattenyésztés egyik nagy hátrányának, a legelő-hiánynak megszüntetésére külön törvényjavaslatot tesz le a Ház asztalára. Addig is, míg ez a törvény, mely felöleli majd a már meglévő legelők gazdasági rendezését és okszerű kihasználását, életbeléphet, folytatni fogja a rendelkezésre álló anyagi ereje szerint a legelő-rendezés már megkezdett akcióját, mely különösen a Székelyföldön és a hegyvidéken eddig is a biztató kezdeten túl van. A miniszter e két vidéken megindított akciókat az egész országra kiterjesztette. A legelő gazdasági rendezésére s okszerű kihasználására utmutatások, rendtartások készültek. És hogy az egyes közlegelőknek feljavítása, okszerű művelése tekintetében ingyen szaktanácsadással szolgálhasson, a miniszter Lachmann Józsefet Miskolcra székelyhelyre a legelőrendezés ügyekben való szaktanácsadónak nevezte ki s megbízta, hogy szükség szerint egyes községi legelők feljavítása, kihasználására tervek és utmutatásokat dolgozzon ki, sőt a munkálatok irányítására szálljon ki a helyszínére is. Az egyes közlegelőknek a kiszállásokat a földművelésügyi miniszter-től kell kérniük.

A latifundiumok ellen. Igen érdekes és az egész országra kiható határozatot hozott nemrégiben Békés vármegye törvényhatósága. A megyegyűlés kikelt a földadó aránytalan és igazságtalan elosztása ellen és felirt az országgyűléshez, hogy léptesse életbe az értékkatasztert és a földeket ne a mennyiség, hanem azok hozadéka arányában adóztassa meg. Békés vármegye területének nyolcz tizedrésze ugyanis latifundium és a nagybirtok sokkal kevesebb földadóval van megróva, mint a szegény ember pár hold földje. Az aránytalan adóztatás ellen intézett felterjesztést Békés vármegye megküldötte pártolás végett az összes vármegyék törvényhatóságainak.

Szőlőterületünk növekedése. Szőlőterületünk növekedéséről a földművelésügyi miniszter hivatalos kimutatása (Magyarország földművelése az 1906. évben) igen érdekes adatokat közöl. Kifejezik ezekből, hogy az 1902—1906-ig terjedő öt esztendő alatt a szőlőterület a magyar birodalom dráváninnyi részében 42.612 hektárral növekedett és 269.659 hektárra emelkedett; ugyanezen idő alatt a drávántuli részben 6.690 hektár volt a gyarapodás és az összes szőlőterület 43.607 hektárt tett ki. Ezek szerint az egész magyar birodalom területén az összes szőlőterület 1906. végén 313.266 hektárt foglalt el. A szőlőterület növekedése a legnagyobb Duna-Tisza közén, azután a Tisza-Maros szögén, sokkal kisebb arányú a Duna balpartján és a Tisza jobbpartján. A Királyhágón túl pedig a filloxerapuzstítás következtében tetemesen csökkent. (Magában 1906-ban 670 hektárral.) Az összes szőlőterületből a szoros értelemben vett Magyarországon immunis talajon van 111.182 hektár (41,2%), nem immunis hegyi talaju 117.533 hektár (43,6%), ennek valamivel több mint fele amerikai alanyu, nem immunis sík talaju 40.944 hektár (15,2%), ennek felénél kevesebb az amerikai alanyu, a drávántuli társországokban csupa nem immunis szőlő van, melyeknek 54,2%-a amerikai alanyu ültetmény. Filloxera-lepett szőlő a Dráván innen 32.558, a Dráván túl 5741 hektár van.

Fizetéseképtelenségek. A bécsi hitelezői védegyület a következő fizetéseképtelenségeket közli: Weiss L. és társa kereskedőcéz Székesfehérvár, Hafner Mária kereskedő Muraszombat.

A szerb kereskedelmi szerződés. Mint Bécsből bennünket értesítenek, az osztrák kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a Szerbiával való szerződéses megállapodások ratifikálása közelebb történik meg. A szerződés legkésőbb július elsején lép életbe. Valószínű, hogy a szerződés életbeléptetése felhatalmazási törvény útján fog megtörténni.

Női szabóiparosok tanfolyama. A Technologiai Iparmúzeumban rendezett különböző iparostanfolyamok között sorban a legközelebbi a női szabóiparosok tanfolyama lesz, amelyen a szabást, tűzést, varrást és szabászati rajzolást fogják tanítani. Jelentkezni erre a tanfolyamra a női szabóiparostületnél, vagy a Technologiai Iparmúzeum igazgatóságánál lehet.

Női kereskedelmi tanfolyamok. Az Országos Ipari és Kereskedelmi Oktatási Tanács kereskedelmi oktatási szakosztálya dr. Matlekovics Sándor elnöke alatt a kereskedelemügyi minisztérium tanácstermében tegnap ülést tartott. Az ülésen a női felső kereskedelmi iskolák kérdését tárgyalták s dr. Schack Béla kir. főigazgató dolgozott ki előadói javaslatot. Ennek alapján elhatározták, hogy:

1. Leányoknak, mint rendes tanulóknak, a fiú felső kereskedelmi iskolákba való felvételét ez idő szerint a tanács nem tartja megvalósíthatónak.

2. Engedélyezhetőnek véli azonban, szorosan csak a tényleg mutatkozó szükséglet kielégítésének megfelelő női felső kereskedelmi iskolák megnyitását oly erkölcsi testületeknek, amelyek az ily iskolák anyagi prosperálását és teljesen szakserű, valamint pedagógiai vezetését biztosítani tudják.

3. A tanács általános elvül kívánja kimondani, hogy a szervezendő női felső kereskedelmi iskolák tanítási terve a fiú felső kereskedelmi iskolák tanítási tervével azonos legyen.

Felvételre csak a felsőbb leányiskola, a gimnázium, vagy a polgári leányiskola negyedik osztályát sikeresen végzett leányok jelentkezhetnek. Ily bizonyítvány hiányában felvételi vizsgálat nem engedélyezhető. A felső kereskedelmi iskolai tanterv heti két órai redukálásának kérdését hasonlóképpen dr. Schack Béla adta elő. Javaslata a tanács kimondta, hogy: Átmenetileg addig is, míg a felső kereskedelmi iskolák új tanterve elkészül, a tanulók megterheltségének könnyítése céljából az eddigi heti 34, illetve 32 óra helyett egyes tantárgyak összevonásával, a heti tanítási idő minden osztályban 30 óra legyen.

A Kiskunmajsai Takarékpénztár tőkeemelése. A Kiskunmajsai Takarékpénztár igazgatósága elhatározta, hogy az intézet 100.000 koronás alapfőkéjét 1000 darab 100 korona névértékű új részvény kibocsátása útján 200.000 koronára felemeli. A takarékpénztár 1889-ben alakult s az 1907. február 10-iki mérlegében 13.376 korona nyereséget mutatott ki.

VIZÁLLÁS.

máj. 25. máj. 26.		máj. 25. máj. 26.	
Inn	Sharding 2.85 2.82	Tisza	M.-Salgot 0.48 0.45
Duna	Passau 3.98 3.85		Takoháza 0.55 0.52
	Linz 1.41 1.61		V.-Námény 0.94 0.69
	Bécs 1.47 1.46		Tokaj 1.44 1.29
	Pozsony 3.23 3.28		Uzsa/Üred 2.00 1.72
	Komárom 4.06 4.05		Szolnok 2.86 2.51
	Budapesti 8.78 8.71		Csongrád 3.80 3.11
	Paks 3.60 3.48		Eszeg 4.45 4.05
	Mohács 5.18 5.00		T.-Bocsa 2.40 4.14
	Gombos 5.94 5.82		Titel 5.34 5.24
	Ujvidék 5.43 5.36	Óndava	Hoór 1.05 1.00
	Pancevo 4.92 4.89	Tapaly	Bártha 1.04 0.98
	Ormoza 4.85 4.80	Hedrec	Ladmos 1.50 1.50
Norva	Morvajala 0.96 1.14	Sala	Zoolza 0.27 0.28
Vág	Zsolna 0.64 0.70	Harad	H.-Rámel 0.00 0.06
	Troncsén 1.01 1.04	Bereitzy	Margitta 0.00 0.06
	Szered 0.24 0.24	B.-Ufalu	0.00 0.06
	Saj.-Gothárd 0.12 0.09	Körte	Cameca 0.40 0.40
	Bárvár 3.21 3.22		N.-Várad 0.01 0.08
	Gvár 2.28 2.85		Bolányos 0.88 0.37
Dráva	Vármed 0.85 1.14		Tenke 0.08 0.02
	Zákány 1.81 1.73		Gurshono 0.39 0.27
	Páras 3.14 3.86		Borosienő 0.36 1.13
	Eszék 1.54 1.80		Rökös 1.76 0.00
Hara	M.-Szardah. 0.28 0.32		Gyoma 0.20 0.22
Száva	Záráb 0.51 0.42	Maros	Gy.-Rohérai 1.00 0.96
	Szilrek 3.52 3.42		Braunszka 1.00 0.96
	Mihovicza 0.01 0.07		Soborsiu 0.00 0.00
	Déle 0.98 0.92		Ad 0.20 0.70
	Szatmár 0.40 0.68		Makó 1.04 4.20
Kraszna	N.-Majtény 0.22 0.22	Temes	K.-Kostély 0.94 0.93
Latorca	Munkács 0.22 0.22	Béga	Kiszó 0.88 0.88
Latorca	Homonna 0.22 0.22		Temesvár 0.10 0.14
Ung	Párecseny 0.00 0.00		Becskerek 1.85 1.28

Felelős szerkesztő:
PURJESZ LAJOS
Kiadótulajdonos
A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság
Igazgató: **ERDŐS ARMAND**

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE Gabonatőzsde.

Az ország déli részein kevesellik az utolsó csapadék mennyiségét és ezen vidékekről érkeztek ma vásárfási megbízások. A helyi spekuláció felbuzdítva ezen vételek által, az októberi buza árfolyamát 10.39-ig emelte, hogy azután délig 10 fillérrel olcsóbban, 10.29-el záruljon. Októberi rozs szintén 15 fillérrel és az októberi zab 10 fillérrel emelkedett. A kész-árupiaczon a helyzet annyiban maradt változatlan, hogy szállításra nem lehetett búzát eladni. Helyben fekvő, azonnal átadható búzáért azonban 10-15 fillérrel magasabb árt lehetett elérni, csak hogy a forgalom nagyon szűk korlátok között forgott. Mindössze négyezer mázsa buza kelt el. Rozs és zab változatlan volt, csak tengeri drágult 5 fillérrel.

Eladott:

Buza. Tiszavidéki: 150 mm. 78.3 kg. 23.75 korona, 200 mm. 77 kg. 23.70 korona, 300 mm. 76 kg. 23.70 korona, 100 mm. 77 kg. 23.50 korona, 1100 mm. 76 kg. 23.60 korona, 100 mm. 75.5 kg. 23.70 korona, 500 mm. 75.2 kg. 23.30 korona.
Hartai: 170 mm. 77.5 kg. 23.20 korona, 470 mm. 77.5 kg. 23.30 korona.
Bácskai: 400 mm. 73 kg. 23.50 korona.
Dunavidéki: 200 mm. 77.4 kg. 24.90 korona.
Rozs: 150 mm. 20.— korona kpi. pr.
Zab: 100 mm. 14.90 korona, 100 mm. 14.85 korona, 200 mm. 14.90 korona, 200 mm. 14.50 korona, kpi.
 Az árak 100 kilogr.-kint koronákban értendők.

A határidőpiazcon kötött:

Délelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
 Buza 1908. májusra 11.54, 11.50, 11.55, 11.45, 11.50.
 Buza 1908. októberre 10.32, 10.30, 10.40, 10.31.
 Rozs 1908. októberre 8.98, 9.01, 8.90.
 Zab 1908. októberre 6.99, 6.07, 6.—.
 Tengeri 1908. májusra 6.63, 6.64, 6.61, 6.68, 6.62.
 Tengeri 1908. júliusra 6.68, 6.69, 6.73, 6.67.

1 óra 30 percikor zárulnak:

májusra buza	11.42	11.45
októberi buza	10.30	10.31
októberi rozs	8.90	8.91
októberi zab	6.98	6.99
májusi tengeri	6.62	6.63
júliusi tengeri	6.67	6.68

Délutáni forgalom.

Délután az időprognózis ismét tulnyomóan száraz és melegre szól. Ennek folytán ismét 10.38-on indult az októberi, realizálásokra azonban elgyengült.

4 óra 30 percikor zárulnak:

Buza májusra	11.45	11.46
Buza októberre	10.33	10.34
Rozs 1908. májusra	10.30	10.32
Rozs új októberi	8.90	8.91
Zab 1908. májusra	7.20	7.25
Zab októberre	7.02	7.03
Tengeri 1908. májusra	6.70	6.81
Tengeri júliusra	6.67	6.68

Budapesti gabonaforgalom.

1908. május 24-től május 25-ig.

	Erkezett:	Elszállított:
Buza	9046	—
Rozs	901	2088
Arpa	2186	—
Zab	7034	3115
Tengeri	36036	9979
Liszt	105	6950
Korpa	—	1357

Értéktőzsde.

Kielégítő külföldi jelentések hatása alatt a tegnapi zárlatnál némileg magasabb jegyzésekkel indult ma az üzlet az értéktőzsdén. Az előtőzsdén azonban üzletlenség állott be, minek következtében kedvtelen hangulat volt észlelhető és az árfolyamok csökkentek. A hitelrészvényekben nagy kiérthet volt és részben helyi, részben bécsi eladásokra mindkét érték árfolyama csökkent. Az államvasut szépen tartotta árfolyamát, a Rimamurányi vasmű pedig újabb érdeklődésre javult. A déli tőzsdén a forgalom szin-

tén igen szűk térben mozgott, Berlin magasabb jegyzéseire a hangulat valamivel barátságosabb volt, az árfolyamok pedig jelentéktelenül javultak. Némi üzlet volt az Erzsébetvárosi takarékpénztár, a Magyar asphalt és a Városi vasut részvényekben. A járadékpiac lanyha volt, a valuták árfolyamai nem változtak. Az ultimo-prolongáció a pénzvviszonyok kedvező voltánál fogva minden fennakadás nélkül és a multkoriaknál némileg olcsóbb díjtételek mellett gyors elintéztést nyert. A leszámítolási piacon nem mutatkozott élénkség. Lényeges változás nem történt. Az Osztrák-magyar banknál a benyújtás is, esedékesség is körülbelül 3 millió korona volt. Az utőtőzsde üzletlenség volt, kötések csak elvétve fordultak elő. Az árfolyamok nem változtak. Az összes értékek ma prolongálva kerültek forgalomba. Az Osztrák hitel 633.25 koronán indult, gyorsan 631.75-ig ment vissza, aztán 632-re javult; a Magyar hitel 751 koronás kezdő árfolyama 748.75-ig csökkent, aztán 749.50-re javult, az Államvasut 694.25 és 694.75 között ingadozott.

Forgalomba került továbbá: Leszámitolóbank 473.75 koronán, Jelzálog 438-437.50 koronán, Rima 563-563.50-563 koronán, Városi villamos vasut 269 koronán, Magyar koronajáradékok 93.45-93.35 koronán, Hazai bank 277 koronán.

Előtőzsde.

Előtőzsde gyenge.
 Kötettek: Osztrák hitelrészvény 633.50-632.75. Magyar hitelrészvény 751.—-748.75. Osztrák-magyar államvasut 694.25-694.50. Rimamurányi vasmű 563.—-563.75. Magyar leszámítoló bank 473.50-473.75. Jelzálogbank 438.—. Közuti vaspálya 554.75-554.50. Városi villamos vasut 269.—.

Déli tőzsde.

Déli tőzsde tartott.
 Kötötték: Osztrák hitelrészvény 631.75-632.10. Magyar hitelrészvény 749.—-749.50. Osztrák-magyar államvasut 694.50-695.—. Déli vasut 136.50-137.—. Rimamurányi vasmű 563.—-563.50. Magyar leszámítoló bank 474.—. Közuti vaspálya 553.—. Városi villamos vasut 269.—. Magyar aranyjáradék 112.—. Magyar koronajáradék 93.40. 4% magyar koronajáradék (azonnal való szállításra) 93.30-93.35. Erzsébetvárosi takarékpénztár 197.—. Aszfalt r-t. 136.—-137.—.

Prémium-üzlet: A díjbiztosításokért fizettek: Osztrák hitelrészvényekért holnapra 4-5 K, 8 napra 8.—10.— K, 1908. június hó végére 26-28 K.

Utőtőzsde.

Kötötték: Osztrák hitelrészvény 631.75-631.50. Leszámitoló-bank 473.75. Végül maradt: Osztrák hitelrészvény 631.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE.

Bécs, május 26. (Saját tudósítónk jelentése.) Az északamerikai tőzsdék és a párisi piac szilárd irányzatot jelentettek, a londoni tőzsdén ellenben lanyha volt az irányzat, ehhez járult az a körülmény, hogy nagy szükség volna elegendő esőre s mind e szempontok teték, hogy az itteni piacon az eredmény emelkedést mutatóit. A konzum egyáltalán nem vett részt a forgalomban s különben is a tőzsde nagyon gyéren volt látogatva. Buza árat 10 fillérrel emelték, ugyanannyival drágult a tengeri is, ellenben rozs és zab változatlan áron maradt.

Jegyzetelt buza: tiszavidéki 12.35-12.85 korona, mosoni 11.90-12.30 korona, tótfelvidéki 11.80-12.40 kor., déli vasuti 11.80-12.20 korona, marchfeldi 11.70-12.—.

Uj-rozs: tótfelvidéki 10.60-10.85 korona, csepeli 10.55-10.75 kor., pestmegyei 10.60-10.85, déli vasut 10.55-10.75 korona, kütönfélé magyar 10.50-10.75 kor., osztrák 10.60-10.80 korona.

Arpa: morvaországi 7.30-7.70 kor., marchfeldi — kor., bacsvidéki 7.50-7.90 kor., tótfelvidéki 6.50-7.75 kor., csepeli — kor., győri 7.10-7.70 kor., déli vasuti — kor., tiszavidéki — korona.

Magyar tengeri: régi 7.05-7.25, új — korona, cinquantin 8.—8.55, új — korona.

Magyar zab: selejtes — kor., közepes 7.55-7.85 korona, elsőrendű 7.85-8.10 kor., válogatott 8.10-8.41 korona.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, augusztus 26. A tegnapi barátságos irányzat a mai előtőzsdén is folytatódott. Persze, csak helyi értékek iránt érdeklődtek és ezek közül főképen az alpesi bányarészvényeket keresték. A déli tőzsde nyugodtan, változatlan árfolyamokkal indult.

II órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 631.25, Magyar hitel. 751.—, Länderbank —, Államvasut 693.—, Elbavölgyi vasut —, Déli vasut 136.—, Alpesi bányatársulat 664.50, Rimamurányi 564.—, Májusi járadék 97.20, Magyar koronajár 93.35, Orosz érték —, Török sorsjegy 188.50, Német márka 117.65.

I órákor jegyezték:

Osztrák hitel 630.50, Magyar hitel 750.—, Länderbank 440.50, Unio-bank 539.—, Államvasut 693.25, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 136.25, Gőzhajó —, Alpesi bányarészvény 664.50, Májusi járadék 97.20, Magyar koronajáradék 93.35, Török sorsjegy 188.50, Német márka 117.65, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 562.50, Orosz járadék —, Keleti vasutak —, Skoda —, Magyar jelz. —, Kárpáti petroleum —.

Bécs, május 26. (Osztrák értékek zárlata.) 4.2 százalékos papír-járadék 97.25, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.50, 1860-as sorsjegy 150.25, Osztrák hitelsorsjegy 458.—, Angol osztrák bankrészvény 295.50, Bécsi Bankverein 521.50, Osztrák-magyar bank 1733.—, Déli vasut 134.50, Dunagőzhajózási társ. 1023.—, Dohány rész. 409.—, Cs. k. arany (vert) 11.35, Német bankv. 117.66, Osztr. Lloyd 419.—, 4.2 száz. ezüst. jár 97.20-99.15, Osztr. koronajáradék 97.45, 1864-es sorsjegy 261.50, Osztrák hitelintézeti részvény 631.—, Union-Bank 538.50, Osztrák Länderbank 440.50, Osztrák-magyar államvasut 694.—, Elbavölgyi vasut 440.50, Alpesi részvény 662.50, 20 frankos 19.12, Londoni váltóár 240.10, Lipótkohó 452.—, Töröksorsjegy 188.—, Nyugodt.

Bécs, május 26. (Magyar értékek zárlata.) 4 százalékos arany-járadék 111.55, Tiszai és szeg. kölcs. sorsjegy 145.—, Magyar hitelbank részvény 748.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény 474.30, Rimamurányi 560.75, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajáradék 93.25, 4 százalékos magyar földieherm. kötv. 93.40, Magyar nyer.-k. sorsjegy 186.25, Kassa-Oderberoi vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 436.60, Magyar keresk. bank —.

KÜLFÖLDI ÉRTÉKTŐZSDE.

Berlin, május 26. (Tőzsdejelentés.) Az üzleti tevékenység ma ismét szűk korlátok között mozgott, tekintve, hogy a közel jövőre a német birodalmi bank kamatleszállítása alig várható és a spekuláció ennek következtében tartózkodó volt. Megnyitáskor mindazonáltal az alaphangulat külföldi bátorító jelentésekre szilárd, azonban nevezetesebb árfolyamváltozásokkal nem járt. Bányaeértékek közül Laurakohó forgalma élénkebb, bankok többé-kevésbé elhanyagoltak. Járadékok jól tartottak. Vasutak közül amerikaiak Newyorkra emelkedtek, ugyszintén olaszok és varsó-bécsi vasutak, mely utóbbiak iránt élénk a kereslet. Később Phönix-értékek eladása folytán bányaeértékek hanyatlottak, minek hatása egyéb téren is érezhető volt. Zárlatkor a hangulat engedékeny. A készpénzpiac ipari értékei legnagyobb részt gyengék, magánleszámitolási kamatláb 3%, napipénz 3%, ultimópénz 4%.

Zárlatkor jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.50, osztrák hitelrészvény 197.20, Déli vasut 23.—, orosz bankjegyek 213.90, 4 százalékos új orosz kölcsön 77.50, Disconto Commandit 174.90, Dinamit-truszt 160.50, Harpeni 197.—, Unifikált török járadék —, 4.2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.70, Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar államvasut 148.60, Bécsi váltóár 84.90, Olasz járadék 104.50, Alt. villamosági Edison 215.20, Geisenkircheni 191.50, Laurakohó 211.—, Gyenge.

Frankfurt, (Zárlat.) május 26. 4.2 százalékos papírjáradék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.90, 4 százalékos magyar aranyjáradék 93.65, Osztrák hitelintézeti részvény 198.—, Osztrák-magyar államvasut 148.50, Északnyugati vasut —, Bustehradi vasut —, Londoni váltóár 203.92, Bécsi Bankverein 131.—, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar aranykölcsön 77.30, 4.2 százalékos ezüstjáradék 99.15, Osztrák koronajáradék 97.05, Magyar koronajáradék 93.20, Osztrák-magyar bank 124.80, Déli vasut részvény 23.—, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 84.90, Párisi váltóár —, Union bankrészvény 135.52, Alpesi bányarészvény —, Szilárd.

Hamburg, (Zárlat.) május 26. 4.2 százalékos ezüstjáradék 98.80, 1860. sorsjegy 153.50, Déli vasut 22.75, 4 százalékos aranyjáradék 98.70, Osztrák hitelrészvény 197.85, Osztrák-magyar államvasut

148.50, Olasz járadék 104.10, 4 százalékos Magyar aranyjárdék 93.60 Nyugodt.

London, május 26. Angol consol 86 1/16. Páris, május 26. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 96.45, Osztr. aranyjárdék 98.15, Magyar aranyjárdék 95.75, 5 százalékos Bolgár kötelevény 1896. évről 500. —, 4 százalékos Olasz járadék 104.55, Déli vasut elsőbbségi kötv. 309. —, 5 százalékos marokkói járadék 516. —, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 90.75, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. —, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 98.22, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 507. —, 4 száz. Szerb járadék 1907. —, 4 százalékos spanyol járadék 95.30, 4 százalékos unifikált török jár. 96.32, Török sorsjegy 181.50, Török dohányrészevény 434. —, Osztrák földhitelintézet 1110. —, Osztr. Länderbank 468. —, Magyar jelzálogbank —, Banque de Paris 1428, Banque Ottomane 727. —, Osztr. magyar államvasut 750. —, Déli vasut 139. —, Meridional vasut 693, Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann gépgyár 509. —, Rio Tinto 15.89, Sucrerie d'Egypte 29. —, Tula 222. —, Thomson Houston —, Urikányi kőszén 153, Chartered 22.50, De Beers 267.50, East Rand 98.25, Jagersfontein 85.50, Transvaal Consols —, Transvaal Land Company 50.75, Váltó Amsterdamra (rövid) 207.50, Váltó német piacokra (rövid) 123.06, Váltó Bécsre (rövid) 104.56, Váltó Belgiumra (rövid) 7/16, Olasz aranyváltó (rövid) 1/16, Váltó Svájcra (rövid) 9/16, Csek Londonra 251.30, Magánkamatláb 2 1/16, Szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK

Budapesti szurómahavásár.

Budapest, május 26. (Hiv. tud.) A mai vásárra felhajtottak 1745 darab élő borjút. Fizettek: elsőrendű élő borjúkért 80-90 fillért, kivételesen 92-96 fill., középmínőségű élő borjúkért 70-78 fillért, silány és rugott borjúkért 60-68 fillért kilogrammonként (levonás nélkül). Az irányzat csendes volt, az árak változatlanok maradtak.

Bécsi sertésvásár.

St.-Marx, május 26. (Saját tudósítónk telefonjelentése.) A mai sertésvásárra 13117 darabot jelentettek be, melyből a vásár kezdetéig felhajtott 6478 fiatal és 4936 hizott sertés.

Árak: elsőrendű 118-120 fillér, kivételesen fillér; középnéhez 114-117; idős 106-112 fill.; könnyű 108-114 fillér; fiatal sertés 92-120 fillér, kivételesen — fillér.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest-Kőbánya.

Budapest, május 26-án. (Hivatalos tudósítás) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér Közép (páronként 300-400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 130-132 fillér. Fiatal közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő sulyban) 132-134 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr.-ig) 136-140 fillér. Szerbiai nehéz (páronként 260 kg fölötti sulyban) — fillérig, közép (páronként 240 — kilogramm sulyban) — fillérig.

Sertéstérszám: 1908. évi május 24. napján volt készlet 37780 drb., 1908. május hó 25-én felhajtott 336 darab, 1908. május 25-én elszállított 283 darab, 1908 május 27. napjára maradt készletben 37833 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan nyugodt.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, május 26. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 787 darab sertés, 185 darab süldő, 39 darab malacz. Pótelhajtás — drb sertés, — drb süldő

malacz. Mai napi felhajtás 386 darab sertés, 15 darab süldő, — darab malacz. összesen 1373 darab sertés, 200 darab süldő 39 darab malacz. Eladott 1016 darab sertés, 6 darab süldő, 3 darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 257 drb sertés, 194 darab süldő, 36 drb malacz. Mai árak: Zsirtertés öreg elsőrendű 350 kg.-on felül ételsulyban 100-108 fillér, ételsulylevonással — fillér. II. rendű 280 kg.-tól 350 kgr.-ig 96-100 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg.-on felül — fillér, ételsulylevonással 126-136 fillérig, fiatal közép 220 kg.-tól 300 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 130-138 fillérig, könnyű 220 kg.-ig — fillér, ételsulylevonással 130-138 fillér. Hussertés, nehéz 300 kilogrammon felül —, könnyű 140-300 kgr.-ig — fillérig, ételsulylevonással 96-104 fillérig. Belföldi süldő — 110 fillérig, horvát süldő 86-94 fillér Malacz — fillérig. (Árak minden levonás nélkül kilogrammonként, elősúlyban értendők.) A vásár irányzata közepes. Az árak 2 fillérrel emelkedtek.

Kivonat a hivatalos lapból.

Május 26.

Kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök az állami szénbányászathoz Kosztela János magán-bányagondnokot bányatanácsossá, Kantner János bányamérnököt főmérnöké és Kekel János magán-bányamérnököt bányamérnöké, a nagyigmándi adóhivatalhoz Ferenczy Dénes belényesi adóhivatali ellenőrt pénztárnokká, Pámer Sándor enyingi adóhivatali ellenőrré és Pekarovics János nyitrai adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségű adóhivatali, az enyingi adóhivatalhoz pedig Kostyál Lajos csaczi adóhivatali gyakornokot ideiglenes minőségű adóhivatali, Szabó Ödön sepsiszentgyörgyi pénzügyi szemellenőrt járási számvevői pénzügyi fogalmazóvá a sepsiszentgyörgyi pénzügyigazgatósághoz végleges minőségben, Stromayer Géza pécsi lakost állami végrehajtóvá a székesfehérvári pénzügyigazgatóságához ideiglenes minőségben; a földművelésügyi miniszter az államerdészeti tisztviselők egyesített létszámba Magyar János végzett erdészeti főiskolai hallgatót a szegedi állami erdőhivatalhoz, Bizony Ferencz uradalmi erdészvezetőt és Körös Gyula végzett erdészeti főiskolai hallgatót pedig a kolozsvári erdőgazgatóságához ideiglenes minőségű erdőgyakornokká; a kereskedelemügyi miniszter Horváth József, Madaras Ágoston, Bányász András, Biró Károly, Jakab Ferencz, Kosztolnik János, Buncsek Ernő, Strohé Károly, Torda János, Láng János, Riesz Márton és Magyar Ferencz igényjogosultsági igazolvánnyal ellátott altszektet ideiglenes minőségű utmesterekké; a pestvidéki törvényszék elnöke Szabó József igazságügyminisztériumi számvevőségiapidijas szolgát a gödöllői járásbíróshoz III. oszt. hivataloszállítójává; a lugosi pénzügyigazgató az ömoldovai vám- és sóhivatalhoz Vecsernyés Ferencz lugosi állami főgimnáziumi iskolaszolgát sóhordárrá nevezte ki.

Áthelyezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Rostás János bárczai elemi iskolai tanítót a magyarpéterfalvi, Bartha János volt ongai állami elemi iskolai tanítót a bárczai állami elemi iskolához, Márkus Ferencz vécsei és Matus Laura piszkei állami elemi iskolai tanítót, illetve tanítónőt 1908. évi szeptember 1-től számítandó hatályal kölcsönösen, Jeck György sárafalvi és Ludvig Jakab szerbnagy-szentmiklósi állami elemi iskolai tanítókat 1908. évi szeptember 1-től számítandó hatályal kölcsönösen; a lugosi pénzügyigazgatóság a bázsi fővámhivatalnál üresedésben levő hivataloszállítói állásra Deák Sándor ömoldovai sóhordárt helyezte át.

Megerősítés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kardos János ideiglenes minőségű irodasegéd-tisztet a vezetéke alatti minisztériumban végleg megerősítette.

Névmagyarosítások. A belügyminiszter kiskoru Schlesinger Sándor és Ignác hatvani lakosok „Somló"-ra, Tallaskovics Károly czeplédi lakos saját, valamint Károly nevű kiskoru gyermeke „Tarnai"-ra és Névtelen Mihály budapesti lakos családi nevének „Váradi"-ra kért átváltoztatását megengedte.

Pályázatok. A kisüzállítói járásbíróshoz ideiglenes betétmásoló díjnoki állásra 8 nap; a kisvárdai

adóhivatalnál adóhivatali, a dunaszerdahelyi adóhivatalnál díjtalan gyakornoki állásra 2 hét; a selmeczbányai bányagazgatóságnál segédmérnöki, a zágrábi pénzügyigazgatóságnál pénzügyi irodatiszti, a szabadkai törvényszéki fogháznál fogházormesteri állásra 4 hét és a szolnoki pénzügyigazgatóságnál hivataloszállítói állásra 6 hét alatt lehet beadni a pályázati kérvényeket.

IDŐJÁRAS.

A meteorologiai központ interneti távirati jelentése. 1908 május 26-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap az északi Felföld középső és északi részein, továbbá részben az Alföld tisztántuli megyéiben, meg a Délvidéken fordult elő nagy részét kisebb mennyiségű eső, mely helyenkint zivattal járt. A hőmérséklet — a keleti részek kivételével — kevéssel a normális alá süllyedt; maximuma: Orsován 31 C°, minimuma: Tátrafüreden 2 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Tulnyomóan száraz és meleg idő várható.

Table with columns: Allomás, Hőmérséklet, Szélirány és erő, Felhőzet, Csapadék mm, Hőmérséklet min., Hőmérséklet max., Hőmérséklet közp.

EGYETÉRTÉS

politikai napilap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MATYÁS

BUTOR DUS VALASZTEKBAZ... RESZLETFIZETESRE... KAPHATÓ... ERENTREU TESTVEREKTEL... BUDAPEST, VI. EÖTVÖS-UTCA 17 (ANDRÁSSY-TEREN) TELEFON 8227

2000 koronát... Elvállalunk lakások kifestését, tapétázását, mázolását, parketta beerezését, ablak tisztítását és lakások pormentesítését motoros vacuum-gépekkel. SZAB. VACUUM ES SULFID TARSASAG TELEFON 4-91. lakásztító osztálya. TELEFON 4-91 Városi iroda: V., Béla-utca 2. szám.

HETI MŰSOR:

Table with columns: Május, Nemzeti Színház, M. kir. Operaház, Vigaszínház, Király-Színház, Népszínház (Viló-Opera), Magyar színház, Fővárosi színház, Irattal színház

STINHAZAK

Szerdán, 1908. május 27-én.

Nemzeti Színház

FATUM.

Dráma 3 felvonásban. Irla Ziros stván. Báró Alpári Dezső Barihos...

Vígyszínház

Reinhard Miksa Berliini színházának vendégjátéka.

Láncszemek

Kezdeté fél 8 óraker

Várszínház

Zarva

Magyar színház

A császár katonái.

Dráma három felvonásban. Irla Földes Imre. Személyek: Karády István Vágó...

Király színház

100 év múlva

Enekes, táncos, látványos tréfa 8 felvonásban, 10 képben. Irla Martos Péter cz. Zenejét összeállította Marthon Géza.

III. Kir. Operaház

A tévedt nő

Opera 4 felvonásban Zenejét szerze Verdi. Szívegyári Piav Valeria Violetta Arnoldson...

Repszínház - Vígopera

Páris almája

Operett 1 felvonásban. Irták: Fiers és Cailliet, zenéjét szerzette: Claudio Terasso.

Wiesenthal nővérek

klasszikus és modern tánczi. Kezdeté 8 óraker

Orfóra színház

Uj asszonyok.

Kezdeté fél 8 óraker

Városligeti Nyári Színház

A gépiró kisasszony

Víg operett 3 felvonásban. Irták: W. Frierer és G. Zwerenz. Zenéjét szerezte: Raimon Ferencz Magyar színe alkalmazta: Föld Anrél.

Fővárosi nyári színház

Güi-Baba

daljáték 3 felvonásban. Kezdeté 1/2 óraker

Apollo Projektóraj

(Telefon 68-39.)

Kocsijáték. Kenyérbe sült pénz

Césár mint chauffeur.

Éjféli után. kaczer kis leány

Medvevadászát Oroszországban.

Szigoru apa Csavargó leány.

A tanítóno.

Visszaemlékezés a színházpadra.

Kezdeté fél 6 óraker.

BEKETOW CIRKUSZ Városliget Telefon 107-46 Ma, este 7/8 óraker. nagy fényes előadás a 12 óriási oroszán és az egész nagy műsor.

JARDIN de PARIS (Párisi kert.) Megnyitás 1908. június hó 1-én.

Erzsébet királyné-ut 1. sz. (A Gerbaud pavillon mögött.) A főváros legszebb nyári mulató helye. Nemzetközi kabarét világ-hír művészek közreműködésével.

TATRA-MULATO VII. KIRALY-UTCA 77 Igazgatóság: WABITS és GRUNER. Budapest legelőkelőbb családi mulatója. Ma és mindennap Teljesen új szenzációs műsor.

Fogorvosi- és fogtechnikai műterem. Budapest, IV., Károly-körút 26., I. emelet. FOGAK ésteljes fog-sorok szájpaddal nélküli.

Közögen Dr. Dreiszker Jozse vizgyógyintézete és szanatoriuma egész éven át nyitva, gyógyfürdői leányos parkkal körülvéve.

MARGIT GYÓGY FORRÁS (Margittelep) Beregmezője) a gyomor, belek, húgyhólyag, s különösen a légzőszervek hurutos bántalmánál igen jó hatású még akkor is, ha vérzések esete forog fenn.

Tévedés kikerülőse végett vásároljon óvszer-különlegességét a GÖMMI KIRALY-nál HATSCHERK N. Csakis: Budapest, Károly-körút 6. ARJEGYZEK TITOKTARTASÁVAL INGYEN

ITT a tavasz!! elmúltatél de visszamaradt sok durva és vörös arc és kézbor! Gyorsan és biztosan eltünteteti azokat az elismert kitűnő Rogátsy-féle Magyar-Pipere-Borax Allandóan használva az arc, kéz és bőrt, a testbőrt puhán tűden és tisztán megtartja.

PESTI VIGADÓ KIOSK Vigadó reggeli kávé, vagy tea, vagy cacao, vagy csokoládé, 1 tojás vagy méz, adag vaj ... 1 korona Reggeli kávé ... 40 fillér A kiosk egész éjjel nyitva van.

Muschong-Buziásfürdői SZÉNSAV-MŰVER kárcelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább fojékony SZÉNSAVAT a világhírű buziasfürdői szén-savforrásokból.

MOTORVEVŐK FIGYELMÉBE! Herkules-motorvállalat, Budapest, V., Váci-ut 30 Ajánlja egy oséplési, mint malomüzemre kitűnően alkalmas, leggyorsabb benzinkomobíljait, melyek V. ker., Váci-ut 30. szám alatti gyárban hármikor üzemben megtekinthetők.

FOVAROSI ORFEUM WALDMANN IMRE Igazgató. VI., Nagymező-u. 17 A nagyszerű májusi műsor utolsó napjai. Az előadás kezdete 8 óraker. Néző ér hőmérséke állandóan 16 fok R Előzetes jelentés, Junius 3-tól kezdve Parisiana-Esték.

DELI étterem és kávéház a Dunaparti Korzón, Wurm-u. sarkán Ma és mindennap délután 4-7-ig és este 7-9-ig kezdve az európai híru CISKOVSKY quartette hangversenyez, fényes változatos műsor. Hűdöz és meleg ételek. Rendes polgári árak.

SCHMIDT M szígyártó, nyerges és bőrdobos Budapest, VIII., Rakóczi-ut 25. sz. Ajánlja saját gyártmányu kocsizó- és lovagló-szerszámjait. Mindennemű utazó és kázi bőrdobók, pénz, szivar, cigaretták stb. tárczáit. - Arjegyzők bég mentse.

Peronospora, lisztharmat, sárgaság, egyéb gomba és rovar-károsítók ellen a szőlő, kert és mező részére

SCHLOESING

Magyarországi, mezőgazdasági vegyész felgyelete alatt a marselli Schloesing-ház 5 francia gyárban készített és a világ legelső elméleti és gyakorlati szakférfiai által kitűnőnek elismert Bordói pora és Lecsapott kénporal biztos és olcsó védelmet nyújtanak. Leírás és árjegyzék mindenkinek díjmentesen. Egyedüli vezérképviselő a magyar birodalom területére **FRANKL ADOLF** banküzlete, Budapestre **FRANKL ADOLF** post, Eötvös-u. 19. (Eötvös-udvar, saját ház). — Telefon szám 25-40.

SCHLOESING permeterzője, háti- és kézi képporfutatója (a világon a legjobb és legteljesebb) szintén nálunk rendelhető.

ELEKTRO-MOTOROK

minden nagyságban, Állandó nagy rakár

Laub Lipót,
BUDAPEST,
Liszt Ferenc-tér 17. sz.

Szepességi csemegék

BARTA-fele veresáfonya belőtlet, málna, szamóca-, csipkebogyózt, gomba- és huskonzerveket, pástetomokat sianl a **PELKAI KONZERVGYÁR** Felka, Szepesmegye. Kerjen árjegyzéket.

The „Park-Coat“

A legújabb Koch-féle divat-felöltő, különleges tettszőtés szabásban, angol és skót szövet, különféle mintákban 44, 50, 48, 40 38 és 16. — korona árban.

Kapható csak **KOCH TESTVÉREK** elsőrendű áruiban, fia és gyermekei számára árban.

BUDAPEST, Károly-körút 26.
Szakszerűen készült elsőrendű szabómunka. Szabott, olcsó árak.
A nagyváradi fiók telepünkre különösen felhívjuk a figyelmét.
Magyvárad; Bémer-tér.

Titkos betegségek

biztos és leküszömböztető gyógyítására óriási tapasztalata folytán legjobban ajánljuk

Dr. CZINCZÁR

egyetemi orvos tudós specializistát.

Igen rövid idő alatt teljes sikerrel gyógyítja a neml. szervek, bevony vagy idült hurutját, vizeleti nehézségeket, hólyaggyal, leukitákat, syphilit, legeg- és hálgércsibajjt és bármily női betegségeket.

Budapest, 10., Károly-körút 10. I. emele.
Rendel. d. e. 10-4 és este 6-8 óráig.
Vidéktelek levél útján is biztos eredménytel gyógykezelés és gyógyszerrel is gondoskodunk. — Nőknek külön váróterem, külön kijárat.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazda tapasztalata alapján, melyeket a kórház húgyszervi és bujakóros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban emeritált kórházi orvos

gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és ma kezo **nemi betegséget** (hugyosófolysást ebeket, syphilit stb.)

Impotentiát (férfiui gyengeség mégidősebbknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető. Levélre díjtalanul válasz. Kívánatra gyógyszerrel.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapest, Rákóczi-ut 8/A. szám.
(A Pannónia szállodával szemben.)
Ártérő ház. — Bejárati a lépcsőnél. — Köln váróterem.

300.000 korona nyerhető

1 db Pesti Hazai Takarékp. sorsjeggyel

Huzás már június 5-én. Kapható:

36 havi részletfizetésre:	havi befizet 4. — K.
	24 „ „ „ 5.50 K.

Már az első részlet és 25 fillér portó beiktatása ellenében megkötődő a törvényesen kiadott sorsjegyszerviz és annak tartalmazó részletfizet, melynek dírtékában verő az összes huzásokon az egyedüli játékgépet érvény.

FLEISSIG bankháza BUDAPEST, Erzsébet-körút 2. sz.

Magyar királyi államvasutak. 61841/D 1908. számhoz.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Komárom állomásáról Ersekújvár állomásáig tervezett elsőrangú főpályának vágbalparti ármentesítő társulat védőtöltésén túl fekvő 91+0 szelvényétől a budapest—marcheggi fővonalhoz való csatlakozásnál levő 351+0 szelvényig terjedő, mintegy 26 kilométer hosszú vonalrészben létesítendő alább megnevezett munkákra és teljesítményekre nyilvános versenyárgyalást hirdetünk.

A munkák és teljesítmények a következők:

A földmunkák, a vízmentesítő és biztosító munkák, az ültetvények, fonások és védőművek, a tanasztó és belésfalak, az utépitmények, továbbá a hidak és mindenemű átvezetők alapozási és falazási munkái, a kavicságyas műtárgyak előállítás, a hidak vasszerkezeteire helyezendő faalkatrészek, nemkülönbben a kavicságyas műtárgyak vasalkatrészeinek, valamint a felépítményi anyagoknak elszállítása Ersekújvár esetleg részben Komárom állomásról a felhasználási helyekre, a felépítmény fektetése és kavicsolása, végül az épületek és a pályaelzárás és beosztás előállítás.

A vonatkozó tervek, a szerződési tervezet és a munkák végrehajtására vonatkozó feltételeket, továbbá az ajánlati mintát és a pályázati feltételeket Budapesten a magyar királyi államvasutak építési és pályafenntartási főosztályában (Budapest, VI., Teréz-körút 56. sz. I. em.) valamint Komáromban az építő felügyelőség irodájában (Klapka György-tér 2.) a hivatalos órák alatt lehet megtekinteni.

Az ajánlatok benyújtásához megkívánt ajánlati minta, a pályázati feltételek, a szerződéstervezet, a kitöltetlen árjegyzés és költségcsámítás a magyar királyi államvasutak központi tervtárában (Teréz-körút 56. sz. földszint) 10 korona, szóval tíz koronáért megvehető. Ajánlatokat csak a felsorolt összes munkákra és teljesítményekre együttesen lehet tenni.

Az ajánlatokat ívenként egy koronás, a mellékleteket ívenként harmincz filléres okmánybélyeggel kell ellátni és az összes iratokat lepecsételt fonállal összevarrni.

Az ajánlatok a lepecsételt borítékra vezetett következő felirással: „Ajánlat a komárom—ersekújvári vasútvonal 91—351 szelvényei közt végzendő munkákra” nyújtandók be legkésőbb 1908. évi július hó 9-ik napjának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak építési és pályafenntartási főosztályánál, a titkárnál (VI., Teréz-körút 56. sz. II. emelet), mely időben és helyen az ajánlatok felbontásával és a versenyárgyalás az ajánlattevők vagy képviselőik jelenlétében meg fog tartatni.

Az ajánlat benyújtását megelőzően, de legkésőbb 1908. évi július hó 8-ik napjának déli 12 órájáig az ajánlati végösszegnek 250,000 koronát lévő része után 5% azaz öt százalék, az ezen összeget meghaladó érték után pedig 2% azaz kettő százalék bántápnéz teendő le a magyar királyi államvasutak központi főosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 75. sz., földszint) akár készpénzben, akár állami letétre alkalmas magyar értékpapirokban. Az értékpapírok a budapesti áru- és értéktőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül nem vétetnek számításba.

A bántápnézzel szemben a letétegy az ajánlatához nem csatolandó.

Csak idejekorán beérkezett, szabályszerűen kiállított és pecsételt lezárt, sértetlen borítékban elhelyezett ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjánál.

Posta útján beküldött ajánlatok és bántápnézek térítvevénytel adandók fel.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága előtt ismeretlen ajánlattevők tartoznak a munkák végzéséhez megkívántató műszaki ráteremttségüket, anyagi képességüket és meghízhatóságukat hiteles okmányokkal s illetőleg a székhelyükre illetékes kereskedelmi- és iparkamra bizonylatával igazolni.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát tevő munkák teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró meghízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

A beérkezett ajánlatok fölött a döntés legkésőbbben 1908. évi szeptember hó 7-éig fog a nagymélt. kereskedelemügyi miniszter ur szabad választási jogának fenntartásával bekövetkezni, megjegyezve, hogy egy ajánlattevő sem követelheti, hogy a munka neki ítéltesse oda és akár az eljárásra, akár az odaítélésre vonatkozó határozományok megsértéséből netán előállott kár (elmaradt haszon) megtérítését sem az intézettől, sem annak közegétől nem követelheti.

Budapest, 1908. évi május hóban.

A magyar királyi államvasutak igazgatóságá

A FÜRDŐ EGÉSZ ÉVEN ÁT NYITVA VAN!

Báró KOZMITZA-, ezüldit MATTONI-féle

Erzsébet-Sósfürdő

téli és nyári gyógyhely.

Budapest—Kelenföld. Villamos vasúti közlekedés a fürdőig. — TELEFON 40-84.

A gyógyhely forrásai ajánlhatók:

a belek bantalmainál, alhasi és által, vérbőség-nél, májbaajknál, aranyernél, túlságos elhízásnál, köszvényénél és főleg

női bajoknál.

Központi gőzfűtés, villamvilágítás. Fürdőorvos Dr. Polgár Emil nőorvos. Bővebb felvilágosítás-sal szolgál és prospektust küld a fürdőigazgatórág

Báró KOZMITZA badal KIRÁLY KESEBÜVISE első-rangu hasajtó.

Téli-nyári gyógyhely!

Nadrágja jellemzi az urat!

A vasalás szabó-költség!... volt, demárnem az, Kényelmessége és tökéletessége utolérhetetlen MOLNAR LA JOS törv. védett

automata-nadrágfeszítőjének

Egy készülék ára 3 korona 3.72 korona előre beküldéért bérmentve. Kapható főraktárosnál:

Plökl és Haasnál, Budapest, Andrassy-ut. 13

Butor

készpénzért és részletre

3 szoba teljes berendezés 360 forintért mely áll: 1 háló, ebédlő és szalon, 100 szoba állandóan készén raktáron a leggyorsabb kivitelű a legfinomabbig. Képes árjegyzék ingyen. Album 60 fillér bélyegben.

Nagy Imre

lakberendezési vállalata.

Budapest, Váci-körút 9. (Szerecsen-utca sarok.)

Benzin-, nyersolaj- és szivógáz-motorok

Motoros csép-lökészletek.

A legjobb gépek. A legolcsóbb üzem. Kedvező fizetési feltételek.

Tessék árjegyzéket kérni, ingyen küldjük.

Dobry Ant.

motor- és gépgyárainak magyarországi egyedárusítói:

Szabó Emil és Társa

Budapest, V., Hold-utca 23. sz.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 23 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. es. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerrel, rövid idő alatt gyógyít húgyszervi betegségeket, bujakórt (syphilit), hólyaggyal, vizeleti nehézségeket, hólyaggyal, leukitákat, syphilit, legeg- és hálgércsibajjt, valamint minden női bajokat.

RENDEL: 9-4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2.
Levélre díjtalanul válasz, gyógyszerrel gondoskodik.
Levél útján is biztos gyógyítást.

Lelekiismeretes kiszolgálás!

Budapest, IV., Károly-körút 22. Róserház.

Gyár: VII., Király-utca 12.

Javítások elfogadottnak!

HOLCZER
Spitzer Miksa utóda

Saját gyártelep!

Ezeker átalakítások.

Szabott gyári árk!

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
fegyverek, flóbertek,
revolverek és karabélyok

csékély **HAVI részletfizetésre**

kaphatók

Aufrecht és Goldschmied
fegyveráruházában

Budapest, VII. Rákóczi-ut 26. szám.

Árjegyzék ingyen!

Butorvevők figyelmébe!

Menyasszonyi kelengyék, teljes lakberendezések, egyes butordarabok tekintettel a szilárd munkára és izéles kivitelre bámulatos olcsó áron szerezhetők be 21 év óta fennálló és előnyösen ismert.

asztalos és kárpitos butorgyári telepünkön

Allandó kiállítás; Művészies urasági fényűzési butorokból, finom polgári és egyszerű polgári szükségleti berendezésekből. — Aláírott cégnek fióküzlete nincsen, más **PATYI** céggel nem azonos, a mit tévedések elkerülése miatt kérünk tudomásul venni.

PATYI TESTVEREK
székesfővárosi butorielepe.

VIII., Rákóczi-ut 7. (Stern-palota PANNONIA-szálloda mellett)

Legszépe... LEGJOBB... LEGOLCSÓBBA

PAP LAN PAP LAN PAP LAN

Összebontható vasgyútvetű 8 matracos 10 lit.

Sodronygyűtések méret szerint a legújabb.

GICHNER JÁNOS
ágyonemű-rés- és vasbutor-gyáros
szőnyeg, függöny, parkéta, terítő stb.
nagy választékban.

BUDAPEST,
Erzsébet-körút 20.

Gyár:
Köztem-utca 7. és 9.

Árjegyzéket
bárkinek ingyen és bérmentve küldök,
Gyarmatkozni vagy vásárolni.

Telefon 11 06. Minden vízmérő-tulajdonosnak fontos! Telefon 11-06

Védelem víztulofogyasztás ellen
a vízfogyasztás hetenkinti ellenőrzése folytán.
Prospektust és felvilágosítást mindenkor ingyen küld a

Budapesti Vízmérő Betéti Tarsaság KUNZ F.
vízmérők szakgyára. = Saját gyártelep.

Osztály: vízfogyasztás ellenőrzés Budapest, I, Bors-utca 14

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A m. kir. földmivvelésügyi Minister Urnak:

I.) 1907. év december hó 29-én. 113909 sz. a. kelt rendeletével engedélyezett muzzsai záonyos Tisza szakassz szabályozási munkálataihoz szükségelt.

1. mintegy 8805 m² első vagy másodrendű terméskő beszerzésének szállítására és tervszerű beépítésére.

2. mintegy 86000 drb. elsőrendű, erősen kiégetett fólvasas normál téglá szállítására.

3. mintegy 430 m. m. lassan kötő portland csementnek ugyancsak vállalati úton összközleendő szállítására, továbbá:

II.) 1907. év december hó 29-én 113908 sz. a. kelt rendeletével engedélyezett kumáni mederrendezési munkálatochoz szükséges mintegy 1230 métermázsa lassan kötő portland csement szállítására nézve, a szegedi m. kir. folyammérnöki hivatal helyiségében (Tisza Lajos-körút 10 sz.) 1908. év június hó 16-án (kedd) ad I. délelőtt 10 órakor, ad II. délelőtt 11 órakor zart ajánlati nyilvános versenytárgyalás fog tartatni.

szegedi m. kir. folyammérnöki hivatalnál dímentesen megszerzendő ajánlati mintán az egyes munkálatokra és anyagmerekre külön-külön teendő, ajánlatok a nevezett hivatal főnökönei vagy annak helyettesenél közvetlenül vagy posta útján f. évi június hó 16-án (kedd) ad I. délelőtt 1/2 0 óráig, ad II. délelőtt 1/2 11 óráig, nyújtandók be.

A szállítandó anyagokból az ajánlatok benyújtása alkalmával pecsételt ellátott mintákat is be kell mutatni.

Az ajánlati feltételek, valamint a kötendő szerződés tervezete és az annak kiegészítő részét képezendő általános és részletes feltételek az aláírott hivatalnál megtekinthetők és ugyanott az ajánlatok mintája díjtalanul megszerezhető.

31311

Szeged, 1908. május hó

M. kir. folyammérnöki hivatal.

Hol keressük a LEGJOBB POUDERT ?

Kérjünk MÖLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUJZA (Báró Splényiné) szimfonikus legközelebb az oroszok. Valamennyi arcor legjelölöbbje egy nappalra, mint csatára, tekintélyek által megvizsgáltatván, végülizának és tökéletesen ártalannak találtatott. Miní piperecskék nélkülözhetetlen, az oroszoknál a leggyöngyösből fehérséget, ifjúkori tiszteget, eszépegeit és rozspapíri kölcsönöz.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

GREME POMPADUR

Összehittésem folytán alkult a világíró és illótoje határos „Greme Pompadur” egész eredeti tisztaságban és erejében összekészítanom. Ez azon szer, melylyel a kíméves Pompadur annyony egész egy koráig fenn tartja tartani csodaszépéget, azéki, hogy az egészségnek ártott volna. E kitűnő szer jóval felülmúl minden eddigi enemű gyármanyl. „Greme Pompadur” este és reggel alkalmaztatuk, arcot és kezét pedörzölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail”-jal.

Egy tégely ára 1,80 frt. Egy tégely ára 1,80 frt.

MÜLLER J. L.
sz. és kir. udvari illatszerező és pipere-csappan gyárosnál.

Budapest, IV., Koronahéczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Pontos és legjobb

ÓRÁK

5 évi jótállás mellett.

Arany és ezüst ókszerék, evő-
eszközök, nászajándékok

részletfizetésre is.

Javításokra és vidéki megrendele-
tekre különös gondot fordítok.

Árjegyzék 2000 rajzzal ingyen és bérmentve.

POLGÁR KÁLMÁN
műrész

Bpest, Erzsébet-körút 29. sz. I. em.

E hirdetés rovatban minden szövegi beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETESEK

E hirdetés rovatban minden szövegi beiktatása közönséges petít betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények

használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V. Sálvány-utca 6/C. 282

Vadászfegyver

gyűjtemény, részben öröksébeől származó egyenként is potom aron eladó. Közöttük Toplewer-kulcs Lancaster 20 forint. Előrefékvő lakatszerkezetű, modern Hammerles 35 forint. Grener-zárú, Bückstinte 40 forint. Schnelleres Mannlicher 28 frt. Drilling, valódi Krupp acélszövekekkel 65 frt. Winchester 35 frt. Néhány jobb revolver, mint Brauning Welodoghamerles, ugyanitt egy főzárú fegyver egy perzsaszöveg és egy motorképpár nagyon olcsón azonnal eladó. IVE. Egyetem-ter 5. szám Radnóti. Fegyvereket, tenykeposogókat, valamint minden más tárgyat, csukorborot, spárgát, carfiolt és új burgonyát, vegyesen 3 kor. ismét eladóknak külön árajánlat, Szabó Csongrádról. 49082

Négy egyenlítő

36 éves kath. zeneileg képzett (2 jól állított gyermekkel) 20,000 korona készpénzvagyonnal, 43 éves kath. özvegy, gyermektelen 20,000 korona készpénzvagyonnal, 29 éves kath. kisasszony 10,000 korona készpénzvagyonnal, 29 éves háztulajdonosnő 10,000 K. készpénzzel, mind a négyen függetlenek, térjhez óhajtanak menni. Nem anonyim ajánlatok a következő címre intézendők: Schlesinger, Berlin 18

Parketagyár

Gyönyörűsége ajánlja gyártmányait 27733

Eladó urilak.

Budapesthez 1 és fél, vasúti állomáshoz negyedórnyira fekvő 3 és fél holdas igen csinos belsőség, 8 szobás kényelmes urilakkal mellékhelyisésekkel, fél hold szőlővel, gyümölcsös és konyhakerttel eladó. A kertben külön Artész vízcím a kiadóhivatalban. 28488

Vigyázzon.

ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz.

Május

friss csemegé juttató szálit 5 kgs. bödönökben, 6 koronáért Hegyi térséget kője 1.60 korona. Hegyi juttatógyár. Nagyvárad. (Gömbör m.) helyi képviselők szeretnek. 28598

Méheszet

1870 négyzetű beltelek Aperi, Hevesmegyében, 400 termo gyümölcsöt, kis lakással, méhesek, parionok és ducokban 300 kaptár 120 elő méncsalád teljes felszereléssel és egy szőlő föld 552 négyzetűből, összesen 14.600 koronáért eladó. Bővebbet Némcsy Béla tulajdonosnál Aszódon 18632

Gépezetek

cseples idevny négyzetűn gazdasági gépezeteket és az összes gazdasági gépezeteket, szakértelen és igazságos áron teljes felelősséget vállalok a hely adó urak részére teljesen költség és díjmentesen a mai Kráner Ártin Budapest Nagycsatorna 25. Telefon 94-76.

Jogi,

politikai szigorlatokra, alap- és államvizsgákra (egyes tárgyakból is) Kolozsvárra, Budapestre ugyiszintén államvizsgára teljes sikerrel gyorsan, olcsón előkészít. Jogi szeminarium. Budapest IV. Magyar-utca 3. III. em. 6. (ezelőtt Rózsá-utca 44.)

Polgári, gimnáziumi,

kereskedelmi, reál, mai gánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít (hölgyeket is). Kerekes Ignác, Budapest, VII., Garay-utca 5. II. 12/a. Válaszbélyeget kérek. 7896

Cseresznyét,

nagysszámúkat postakosaránként 4 kor. uorkát, ka arabét, zöld va babot, tököt, kókakószial, gombát, csukorborot, spárgát, carfiolt és új burgonyát, vegyesen 3 kor. ismét eladóknak külön árajánlat, Szabó Csongrádról.

Bolthelyiség

és lakások: 3 szobás azonnalra kiadók. Garai-ter 14. és Iózsaf-körút 66.

Ugorát, tököt,

gombát, carfiolt, kalarabot, zöldva babot, kékakószial, cukorborot, spárgát és új burgonyát 3-20 kor. Csemegecseresznyét postakosaránként 4 kor. ismét eladóknak külön árajánlat, Gyümölcskivitel Csongrádról.

Sodronykerítések

bámulatol olcsón készit Heizer és Társa 2702 Budapest, VIII., Népszínház-u. 1-3

2 utcai, 1 udvari, cselédszoba

és mellékhelyiségekkel álló lakást keresek, lehetőleg a VI. v. VII. kerületben 1. évi anasztás 1-re, saját részemre. Tenczer Gyula hirdetés iroda Szevitér 8. szám.

Kolozsvári

tegtodományos állam tudom. nyi szigorlatokra államvizsgákra és alapvizsgákra igen alapon és lelkismeretesen készítünk elő a legrovidebb idő alatti kipróbált módszerünkkel, igen szerény díjazásért. A vizsga sikerét biztosítja 6 év óta fennálló és kiváló eredményeket produkáló intézetünk. Valószínűleg a speciális tanfolyam melyre korlátolt számban veszünk fel hallgatókat. Csak a utólagos vizsga sikere után igen szerény díjazás al Levellel érdeklődésekre ki merítőn válaszol. Dr. Erős Vilmos, Kolozsvár, Magyar u. 2.

Magannyomozó

örv. bevezett cég elvállal bizalmi, házassárokossági és egyéb kényes ügyekben teendő kutásokat, személyek, lakások üzletek feltűnés nélküli megfigyeltet a el tani egyének és nevelő levelek roínak ki nyomozását, be és külföldön. Barna Libor Janos, Budapest, Rakóczi-ut 6. L. 15. Telefon 103-82. 28587

Csiz

A continenon a legrovidebb idő bóm győgyfürdő. A meglepő gyógyeredményekben nagy részben az az irányított nagy radionaktivitásának melyet Lengyel Béla egyetem tanár legújabb vizsgálatai felelősek. Megnyitás május 1-én Szamos esztrondó bérház, Szamos tér, Gyógyászati, roncász, kávéház, lawn tennis, tombolák, kávéházak. Vasútállomás, post távíró hányban. Hírvételek: Dr. Kallós Jenő. Feltérve a tisztelt Államhivatalokhoz, elő és utó időnyben 50% kedvezmény. Prospektussal szolgát a furdóigazgató. A szavanyviz rendeltető használati utasítással a furdóigazgatóval és Edgárny 1. felárallatással. Budapest

Nevelőket

német, angol, francziákat, boneokat lelkismeretesen ajánlok, magyar okleveles nevelőket zene és nyelv ismerettel sürgösen keresek. Szeghede 8. Luiza, Budapest, VI. ker., Dessew Iv-utca 22. 28822

500 koronát

fizetnek annak, ki a Bartilla fogvizet használata mellett — üvege 70 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büzik. Bartilla-Winkler Ede Wien 1911. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török I. Király-u. 12. Andrássy-ut 29. sz. Dr. Egger Váci-körút 17 sz. — Kapható minden gyógyszerárban. Csak a „Bartilla fogviz” kérendő Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik.

Pénzkölcsönt

4 1/2 és 5% alapon föld birtokra, jövedelmező, fővárosi, vidéki, városi és Budapest környékén levő bérházakra I. II. III. helyen 5-70 évig törlesztetők. Személybittel tisztviselőknak gyorsan eszközöltetik.

HOFMANN JAKAB

bankbizományi iroda, Budapest, Váci-körút 1/a.

Veresátonyabetölt

BARTA-féle, 6 kilos postakosárúvege 6.-korona FELKAI KONZERVGYÁR Pelka. Szapenna. 88972

Veresátonyabetölt

A legrovidebb részletfizetésre zongorát, pianinót, czim balmot, hegedűt készítenek áron a legrovidebb részletfizetésre bankhittel utján szarolg csak Reményi nagy magyar hang szerzőtől Prospektus és árjegyzék ingyen Budapest, Király-u. 58. szám.

Magánkutató iroda

Rakóczi-ut 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal ugy magán, mint családi ügyekben Kossza-Magyar Béza. Telefon 67-47. 27750

Polgári árai

Pontos kiszolgálás! Kitűnő szabás! Völkre mintáit kiadók, nagyobb rendelésnél személyesen elmegyek. Zeliszka János angol ur szabótérme BUDAPEST, Andrássy-ut 56. I. em. Állandó válasszók a legdivatosabb angol és bel- földi szövetekből.

Urasági butorokat,

szönyegeket, osillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárat és Gzleket is) veszek és eladok Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni pilander vagy mastajta háló, ebédlő, uriszoba és szalendutorokban Rézhálósobák, bürgermíturák és kárpitosfélékben Porzsa, smyrna és más szönyegekben és függönyökben modern bronzcsillárokból gáz, villamos stb.-hez. 26597

FARAGÓ J.

műbutorraktár, kárpitos és díszítő Bpest, Váci-utca 2. Elfogad teljes lakberendezéseket, valamint mindenféle kárpitos és díszítő munkákat. 27881 Mintaraktár művészeti kivitelű butorokból, trancia és angol szövetekből. Költségvetés díjmentes.

Fenyőborovicska

(Juntiperna) BARTA-féle, 3 liter k 7.50, 4 liter k 9.- barmenve. FELKAI KONZERVGYÁR Pelka, Szapenna 26973

Modern urasági butorok

alkalmi vétele és eladása háló-, ebédlő-, szalendutoriszoba és iroda teljes berendezések Dus raktár szönyegek, függönyök, teri k. csillárok, vas és réz butorokban. GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszi Ferenccs-tér 9. sz. ezelőtt Gyár-utca. Telefon 14-09.

Mérnöki műszereket

vez, elad, cserél, lejtmérők, Planiméter, Teleskop Goerz-Zeiss-Iriaderstb HATSCHKE EMIL Andrássy-ut 13, Flókja Erzsébet-körút 38

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalendutor berendezések, továbbá uriszoba, iroda berendezések rész- és mahagoni butorok, szönyegek és függönyök valódi angol bürgermíturák eladása és vétele. Wechsler Károlyné VII, Király-utca 23. szám I. emelet 268 Keszécsy-utca sarkán

Saját gyártmányú vas-és rézbutorok

Rézagy — — — 45.- frt Vasagy matracs — 8.50 • Gyermekágy — — 11.50 • Sodronyagy-betét 8.50 • Vas- és rézbutorok gyári árban. 28046

WEISZ LIPOT

Király-utca 99. szám. TELEFON 57-01

Zalogcédulákat,

brilliansokat, ékszereket, aranyat, ezüstöt, platínát legmagasabb árban veszek. Brilliansokért többet fizetek, mint amennyit vettek. SCHILLER IZIDOR, Síp-utca 8. 27133

Zalogcédulákat

veszek. Elzálogosított, brilliansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszereket 100.000 kor. költségmentesen kiváltak és teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. szám. Izabella-utca sarkán

30 korona

finom szövetből divatos (fértől) tony vagy találtó mérték után remek szabású és finom kivitelben „Bava” verseny-szabású. Budapest VII. Thóköly (Csomórt-ut 3. L. em. Vidékre minták barmenve.

30 korona

finom szövetből divatos (fértől) tony vagy találtó mérték után remek szabású és finom kivitelben „Bava” verseny-szabású. Budapest VII. Thóköly (Csomórt-ut 3. L. em. Vidékre minták barmenve.

MEGHODITOTTUK A VILAGOT!

Fénykép-készítéket objektívvel, ezüst, elad, cserél, hibres Appolo lemezek egyedül-elárulást heiva. HATSCHKE EMIL Andrássy-ut 13, Flókja Erzsébet-körút 38. Sokkal olcsóbb, mint másoké. Fényképezés.

„Stenográfia“

Országos Gabelsberger gyorsíró és gépíróiskola Váci-körút 33. Díjtalan gépírásktatás. Havonta új gyorsírás, gépírási és kereskedelmi szak-tanfolyam. Kedvezményes nyári kurzusok. Okleveles tanárok. Beiratkozás naponta. Váci-körút 33.

Villamos világítás

saját dynamóval, lakóháznak, gazdaságok részére. Telefon és villamos cikkek árjegyzéke ingyen. Árajánlat és felvilágosítás ingyenes. Strigl és Gärtner, elektromérnökök, Budapest VI., Gyár-utca 1. sz. 27355

BUTOR

árveresről, finom és egyszerű butor, hálósobák és garzon szobák Szalon bürgermíturák, gyönyörű tükkök, díván, borsókák, tróasztal, perzsaszönyeg és egyes darabok; Földes B. VII., Kertész-utca 43 Király-utca sarkán

Urasági butor

Eladok és veszek; mahagoni hálósobákat, ebédlőket, szalendutorokat, zongorákat, perzsa és szirma szönyeget, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Allandó nagy lakberendezés kiállítás! IV., Semmelweis-(Ujvilág-) utca 21., kapubejárát Az egész házban. Telefon 17-77. Flóküzlet nincsen. 26618